

The Project Gutenberg EBook of Aarniometsan sydan, by Charles G. D. Roberts
#2 in our series by Charles G. D. Roberts

Copyright laws are changing all over the world. Be sure to check the
copyright laws for your country before downloading or redistributing
this or any other Project Gutenberg eBook.

This header should be the first thing seen when viewing this Project
Gutenberg file. Please do not remove it. Do not change or edit the
header without written permission.

Please read the "legal small print," and other information about the
eBook and Project Gutenberg at the bottom of this file. Included is
important information about your specific rights and restrictions in
how the file may be used. You can also find out about how to make a
donation to Project Gutenberg, and how to get involved.

Welcome To The World of Free Plain Vanilla Electronic Texts

eBooks Readable By Both Humans and By Computers, Since 1971

*****These eBooks Were Prepared By Thousands of Volunteers!*****

Title: Aarniometsan sydan

Author: Charles G. D. Roberts

Release Date: July, 2005 [EBook #8451]
[Yes, we are more than one year ahead of schedule]
[This file was first posted on July 12, 2003]

Edition: 10

Language: Finnish

Character set encoding: ASCII

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK AARNIOMETSAN SYDAN ***

Produced by David Starner, V-M Osterman, Robert Connal
and the Online Distributed Proofreading Team.

AARNIOMETSAEN SYDAEN

KIRJOTTANUT
CHARLES G. D. ROBERTS

SUOMENTANUT
I. K. INHA

SISÄLLYS.

- I. Polkua vaanivat silmaet
- II. Raivion moekki
- III. Kylaekunnasta karkotetut
- IV. Miranda ja metsaen piilevae kansa
- V. Kroof, se iso emaeakarhu
- VI. Mirandan pyhitys metsaelle
- VII. Ystaevykset
- VIII. Kirves ja sarvet
- IX. Pax Mirandae
- X. Filistealaisten pakoon ajo
- XI. Miranda ja nuori Taavi
- XII. Nuori Taavi raiviolla
- XIII. Lypsaikana
- XIV. Hirvien hirnunta kuutamolla
- XV. Riistapaisti
- XVI. Kuolema vaehaen elaemaen edestae
- XVII. Koskien pauhussa
- XVIII. Vieraan tihutyoe

I LUKU.

Polkua vaanivat silmaet.

Ei velton lauhkea kuten kesaeisen puutarhan hiljaisuus, joka suotaa vihantiin varjoihin lehvaekattojen laepi, vaan jaemeae, valppaasti ja salaperaeisesti odottava, oli aarniometsaen hiljaisuus. Se oli ikaeaenkuin avara lasikupla, niin hienon ohueksi puhallettu, ettae pienikin aeaeni, jos se vain olisi voinut koskettaa ennakolta maeaeraettyae mystillistae kieltae, olisi saanut sen ryskyen raunioiksi sortumaan. Siitae huolimatta se oli saeroeaekaeaan saamatta vallinnut kautta sukupolvien, muuttanut omaksi laadukseen kaikki semmoiset harvinaiset ja epaejohdonmukaiset haeirioet kuin pantterin etaeisen kiljunnan taikka kapuavan paehkinaenakkelin hoikan laulun, vaiteliaan hirven pitkaet juhlalliset huudot, jotka elaein kahdesti tai kolmasti toistaa lokakuun ympyriaeisen kuun alla, taikka jonkun suuren tuulen raskaan jymyn petaeijen, koivujen ja hemlokkien [Footnote: Hemlokki _(*Abies canadensis*)_ on kanadalainen jalokuusi. (Suom. muist.)] loitoissa latvoissa. Harvat ja kaposet olivat ne auringonsaeteet, jotka

maahan saakka tunkeutuivat naeiden korkeiden latvain lomitse. Se ilma, joka hiveli ruskeanviheriaein varjojen solia, oli ihmetelteaevaen kirkasta, sitae ei samentanut minkaeaelainen poely- tai hoerytyhru. Sen lumoava laepikuultavuus kerrassaan petti silmaeae, joka ei ollut siihen syntynyt ja kasvanut; se sai etaeiset lehvaet naeyttaemaeean laeheisiltae ja laeheiset oksat epaetodellisilta, sekotti kaikki perspektiivit ja uskotteli aivan tutuissa ja ilmeisissae asioissa olevan keijumaista narripeliae.

Huono ja kauan kaeyttaemaetoen oli metsaen laepi kulkeva polku. Toisin paikoin olivat sammalet ja maassa suikertavat viinikoeynnoekset sen kerrassaan peittaeneet, niin ettae se vain metsaenhakkaajain veistaemistae pilkoista voitiin erottaa kymmenistae muista eri tahoille haarovista reitin tapaisista aukeamista. Mutta juuri taessae, jossa se nousi pitkaeae loivaa rinnettae, oli veden juoksu pitkin polun matalaa kourua vaehin pitaenyt paljaina sen kuluneita kiviae. Ja sitaepaitsi, vaikka ihmisen kuluttava jalka olikin jaettaenyt sen niin monen sulan ajaksi tallaamatta, niin ei se kuitenkaan milloinkaan joutunut aivan kaeyttaemaettae olemaan. Polku, joka kerran on kunnolla auki kulunut monen kulkijan jaeljilttae, saeilyttaeae sitten melkein ainaseksi lumousvoimansa jokaiseen jalan kulkijaan. Taemae vanha polku palveli Kroofin, suuren naaraskarhun latuskoja kaemmeniae, kun se astua loentysteli puolikasvuisen penikkansa keralla kauas vuorille, naeyttaeaeekseen jaelkelaeiselleen parhaat mustikkamaat. Ja polku viehaetti puoleensa myoeskin Ten-Tine karibun, [Footnote: Pohjois-Amerikan peuraa sanotaan karibuksi intiaaneilta lainatulla sanalla. (S. m.)] kun se opasti hoikkia naaraitaan Kuah-Davikin lepikkoesoihin laitumia etsimaeaeen.

Taenae syyskuun iltapaeivaenae, hiljaisuuden avosilmin odotellessa, lentaeae vikerti polkua pitkin aekkieae sepelpyy. Se kaevi istumaan oksan vekaralle, kurkotteli kaulaansa ja kaeaenteli paeaetaeaeen puoleen ja toiseen, kurkistellen pyoereillae lasihelmisilmillaeaeen ja jaeykistyen sitten liikkumattomaksi, niiden taulain naekoeiseksi, joita puu oli taeynnaeaeen. Tuossa tuokiossa alkoikin hiljaisuuteen sekaantua laehestyvaeae jalanastuntaa, saapasnaulain raskasta kilkettae kiviin. Polkua tulla kompuroi voimallisilla, vaikka tyoelaeillae askelilla suuri harmahtava mies, yllaeaeen harmaat kotokutoiset vaatteet. Housunlahkeet oli epaetasaisesti pistetty saapasraehjaein varsiin; paeaessae oli veltto monessa liemessae virunut huopahattu, joka oli kerran ollut ruskea; vyoellae helkkyi iso puukko karvapaermaeisessae nahkatupessaan; ja olalla oli kirves, jonka paeaessae killui iso mytty. Taemae oli kiedottu raehjaeaentyneeseen ja paikattuun kirjavaan peittoon ja tuon tuostakin siitae kuului ponnetonta, ikaeaeenkuin laekkipeltiastiain raeminaeae. Toiselta puolelta pisti esiin paistinpannun musta kahva, puoleksi sanomalehtiin kaeaerittyna.

Jos Taavi Titus olisi ollut metsaestaejae tai ansain virittaejae, "traepperi", niin haenellae tietenkin olisi ollut pyssy. Ja vaikkapa haen olisi ollut kaupunkilaisia, kylaenmiehiae tai vain pienen maatalon omistaja, niin hyvaen huolen haen olisi pitaenyt kunnan aseista, ennenkuin laehti tunkeutumaan paeivaematkan paeaehaen ikimetsien sydaemeen. Mutta haen oli tukkimiehiae, eikae siis kuulunut kokonaan

metsaalle eikae aivan aukeillekaan maille. Talvensa haen vietti aivan syvimmillae saloilla tukkileirissae vertaistensa keralla, hengenpitiminaeaeen suolattu sianliha, pavut ja kuuma leipae; haen oli silloin paeivaen pitkaen uupumattomine kirveineen liian uutterassa tyoessae, joutuakseen sotimaan metsaen karvallista ja hoeyhenellistae kansaa vastaan. Kesaet haen oli auran ja viikatteen parissa kylaekunnassa pienellae, puoleksi raivatulla palstallaan. Haen ei siis tuntenut tappamisen halua, sen enempaee kuin pelonkaan vaistoa, kun haen puolueettomana ja vaelinpitaemaettoemaenae kulki naeiden hiljaisten, vaikk'ei silti elottomain maisemain halki. Elottomia ne eivaet olleet, sillae aarniometsaellae oli omat, tosin piilevaet asukkaansa. Vaikka taemae vakavan naekoeinen vanha tukkimies olikin huomaavainen ja tarkkanaekoeinen ja metsaen elaemaeaeen perehtynyt, niin ei haen ympaeroeivaessae levossa naehnyt olevan muuta kuin puunrunkoja, kaatuneita lahoja ruhoja, sammalmaettaetae ja sekavia pensastiheikkoejae. Haen oli havainnut,-ja sitaepae ei ensikertalainen havaitsekaan,-erotukset valkokuusen, mustan kuusen ja jalokuusen, harmaan koivun ja keltaisen koivun, [Footnote: Suomennamme nimet kirjailijan kaeytaemistae amerikkalaisista nimityksistae, vaikka ne ovatkin haeaelyaet ja voivat tarkoittaa eri muunnoksia. "Valkokuusi" on *Picea canadensis*, jolla on lyhyet sinivihreaet neulaset ja hoikat kaevyt; "musta kuusi" *Picea mariana*, hoikka leveaeoksainen, tummanvihreea puu, jolla on taajat havut ja munuamaiset kaevyt. Keltakoivulla, *Belula lutealla* on harmaa tai keltainen kiiltaevae tuohi ja vaaleanruskea puuaine. Mitae lajia "harmaa koivu" tarkoittaa, sitae on vaikea sanoa. Sekae koivuja ettae kuusia ja jalokuusia (*Abies*) on Pohjois-Amerikassa hyvin monta lajia. (Suom. muist.)] lehmuksen ja heisipuun vaelillae; ja jaekaelistae, joita oli kasvanut veistettyjen pilkkojen reunoihin, haen vaistomaisesti osasi lukea niiden kasvukausien luvun, jotka olivat naetae vanhoja, viitoiksi veistettyjae kirveen arpia pienennelleet. Mutta kaikista naeistae metsaetiedoistaan huolimatta haen luuli olevansa yksin. Haen ei aavistanutkaan ettae haentae vaanivat monet silmaet.

Haenen matkansa toden teolla oli hyvin monen elaevaen olennon huomion polttopisteenae. Ne piileksivaet katseet, jotka haenen liikkeitaeeen seurasivat, olivat toiset pelokkaan vihamielisiae, toiset voimattoman kostonhimoisia, toiset vaelinpitaemaettoemiae; mutta kaikki vierastelevia. Kaikki olivat yhtae mieltae siitae, ettae oli paras pysyae naekymaettoemaenae; kaikki sen vuoksi noudattivat jaerkaehtaemaetoentae liikkumattomuutta ja noin sanoaksemme upposivat yleiseen aeaenettoemyyteen.

Sepelpeyy, laajalti kulkenut lintu, joka tunsi kylaekunnat ja niiden tuimat vaarat, piti miestae silmaellae harmistuneen pelokkaana. Ei se ilman tarkotusta lentaeae vikertaenyt polkua pitkin niin suurella melulla, varottaen kaikkea metsaekansaa. Se pelkaesi taemaen harmaan ihmisolennon ilmestymisen ehkae tietaevaen, ettae pian tulisi niitae pitkiae mustia keppejaekin, joista poellaeheti savua ja laehti kova aeaeni, kun niillae jotakuta osotettiin. Se piilotteli itseaeaeen, kunnes sen ruskeat pilkulliset hoeyhenet olivat melkein yhtae istuinpaikan taeplaeisen ruskean kuoren kanssa; mutta vikkelaet silmaet tarkkasivat kaiken aikaa muukalaisen vaehintaekin liikettae.

Paehkinaenakkeli, joka oli kaevellyt petaejaen pystysuoraa runkoa suoraan korkeutta kohti, jaehmettyi muukalaisen askelien aeaenestae ja kurkisti haentae tiukasti puunrungon takaa. Sen silmae oli kuin musta kysyvae piste. Se ei ollut vielae milloinkaan naehnyt mitaeaeen taemaen koempeloen ja hitaasti liikkuvan olennon kaltaista, mutta se tiesi, ettae taemae olento oli vaarallinen. Pieni liuskeenkarvainen paeae, joka teraevaekulmaisesti ulkoni kuoresta, ei naeyttaenyt sen kummemmalta kuin oksan tyngaeltae tai kaeaevaeltae; mutta taellae oksan tyngaellae oli se kumma tapa, ettae se tasaisesti kiersi puun ympaeri sitae myoeten kuin tukkimiehen matka edistyi, niin ettae kulkija oli alati naekyvissae.

Yhtae uteliaina, mutta pelosta vaeristen, tirkisteli haenen kulkuaan kaksi tarkkaavaista metsaehiirtae skunkin kaalin leveaen lehden alla istuen tuskin puolen sylen paeaessae polusta. Toisen viikset koskivat toisen kuonoon, johtaen siihen kauhun sykaeyksiae ja vaeristyksiae sen mukaan kuin mies tuli laehemmaeksi, yhae laehemmaeksi, kohdalle--ja meni ohitse. Hiiret eivaet olisi rikkoneet heimonsa ensimaestae perintaetietoa vastaan,--ettae se, joka istuu hiljaa, istuu naekymaettoemaenaekin--ellei sokea, mistaeaeen vaelittaemaetoen saappaankorko olisi kerrassaan uhannut niitae musertaa.

Vaehaen kauempana polusta, leviaevaen rautapuutiheikoen [Footnote: Pohjois-Amerikassa on sangen monta sellaista puulajia, jota kovan syyaineensa vuoksi sanotaan "rautapuuksi". (Suom. muist.)] alla, kyykki jaenis ruskahtavalla sammalpojalla, korvat aivan litteinae selkaeae pitkin. Sen silmaet vahtivat inholla jopa melkein uhmalla taetae raskasta suurta olentoa, joka liikkui niin suurilla ponnistuksilla ja semmoisella melulla. "Tuo ei ainakaan", ajatteli jaenis halveksien, "paeaesisi vihollistaan pakoon". Vieno ilman henki, joka huomaamatta huokui kautta metsaen, toi miehen hajua jaenoen piilopaikkaan, ja sai taemaen herkaet sieraimet nopeasti liikkumaan inhon tunteesta. Mutta aekkie tuli tuoksaus toistakin hajua; ja jaenoe naeytti samalla kaepertyvaen puolta pienemmaeksi, sierainten jaeykistyessae suuriksi.

Se oli portimon haju-jaenikselle ilmetty kalman tuoksu. Mutta se haihtui silmaenraepaeyksessae, ja silloin jaenoen tarkka silmae naeki, mistae se tuli. Sillae toisin kuin kaikki muu metsaekansa liikkui portimo. Se kulki tasajalkaa miehen kanssa, parin sylen paeaessae polusta. Mutta niin hyvin sen vaerit sulivat ympaeristoeoen, niin varjomainen oli sen liikunto aeaenettoemaessae siroudessaan, ettei mies sitae kertaakaan huomannut. Portimo tuijotti tunkeilijaan haeyjyllae vihalla, mutta ison tukkimiehen onneksi eivaet portimon voimat, vaikkapa olivatkin valtavat elaeimen ruumiinkoon suhteen, kuitenkin olleet minkaeaeen arvoiset sen haeyjyyn sisuun verraten. Muutoin olisikin tukkimiehen matka paeaettynyt siihen paikkaan ja kirjava mytty olisi jaeenyt polulle hiirien viikkoiseksi ihmeeksi.

Portimo kulki nyt minkin [Footnote: Minkki (_Putorius visson_) on portimoa paljon suurempi. Sen varpaiden vaelissae on uimaraepylaet. Paitsi kaloja se syoe mielellaeaeen kanoja. (Suom. muist.)] vielae laempoeisen hajun poikki, jonka vuoksi se heitti sikseen tukkimiehen turhan vahtimisen ja kaeaenty inhoten toisaanne. Se vihasi minkkie ja

ihmetteli, mitae asiaa mokomalla kalansyoejaellae oli laehteae niin kauas vedestae. Ei se juuri pelaennyt--harvalle elaeimelle pelko on niin tuntematon kuin portimolle --mutta sillae oli vielae haeijyssae pikkusydaemessaeen ripponen jaerkeae ja se tiesi, ettae minkki oli melkeinpaae yhtae pahasisuinen kuin se itsekin ja laehes kolme kertaa isompi.

Vanhan polun yli kallistui saarni ja saarnen sammalisesta haarasta vaeijyi kulkijain askelia kaksi haaleata keltaisenvehreaeae silmaeae, teraet hienoina mustina rakoina. Ne silmaet olivat pyoereaessae karvaisessa paeaessae, joka oli painautunut aivan oksaan kiinni ja vaehaen kurkotti sen ylikin. Suipot tupsukkaat korvat olivat niuhassa pitkin pyoereaetae ruskeata paeaetae. Neljae partaveitsikynttae oli vihaisesti tunkeutunut oksan kuoreen; sillae villikissa tiesi--ehkae oli jollain salaperaeisellae tavalla saanut taemaen tiedon etaeiseltae heimolaiseltaan, kotilieden ja kotikyntyksen kukkujalta --ettae ihminen se oli kaiken metsaekansan ainoa voittamaton vihollinen. Julmasti sitae himotti hypaetae miehen kumartuneeseen niskaan, aivan kirjavan mytyn ja ruskean hatunlierin rajaan, josta se hohti punakkana ja suojattomana. Mutta villikissa, Pohjois-Amerikan pienempi ilves, oli paitsi julmaa luontoaan perinyt hyvaen annoksen varovaisuuttakin, ja tukkimies sai astua kompuroida edelleen haeiritsemaettae ja vaehaeaeakeaen aavistamatta sitae viheriaeistae vihan liekkiae, joka paahtoi haenen niskaansa.

Aivan toisenlainen oli se katse, joka seurasi laehellae polkua olevasta pimeaestae notkelmasta pienen poekkoeryteikoen keskeltae. Siellae oli Kroof karhu viileaessae haemaeryydessae takajaloillaan istuen ja mahtavaa ruumistaan puolesta toiseen haeaeelytellen sekae joskus pyyhkaeisten pois saeasken kuononsa herkkaeatuntoisesta kaerjestae. Kroofilla ei taenae kesaenae ollut penikkaa peraessaeen juoksemassa ainaisena huolena ja murheena. Tuntikauden se oli naein mukavasti haeaeelynyt, tuntematta pelon tai himon tai harminkaan haeirioeitae; mutta kuullessaan metsaekanan varottavan vikerryksen ja naulapohjaisten saappaitten kilkkeen, oli se paikalla jaeykistynyt kuin isoksi ruskeaksi kannoksi itsekin. Pienet punaiset silmaet seurasivat vierasta ja naeyttivaet vilkuttavan. Se oli naehnyt ihmisiae ennenkin eikae heitae pahoin pelaennyt, enempaeae kuin erikoisesti vihannutkaan. Mutta kun se kammosi turhia ikaevyyksiae, niin ei se huolinut tunkeutua heidaen huomioonsa ja sen vuoksi se noudatti metsaen tapaa ja pysytteli aeaeneti. Mutta karhu on hyvin paljon inhimillisempi metsaen kaikkea muuta karvaista kansaa, taipuvaisin ja suvaitsevaisin, vaehimmaen ympaeristoensae orja. Ja sillae on lisaeksi suuri annos huumoria, tuota inhimillisintae kaikista lahjoista; ja Kroofia huvitti, sillae se tunsu taemaen harmaapukuisen oudon miehen yhdeksi niistae meluapitaevistaa metsaenhakkaajista, joiden leiristae kaukaa Kuah-Davikin rannalta se viime talvena oli puhaltanut moniaita sangen tyydyttaeviae sianpaisteja. Sitae yritti jaelleen hupaisesti keikututtaa taemaen mieleen muistuessa, mutta se ei olisi oikein kaeynyt yhteen muiitten lahokantojen kanssa ja sen vuoksi sai keikuttaminen jaeaedae sikseen. Kroofin paeaehaen juolahti, ettae mitaehaen jos yhdellae kaemmenen laeimaeyksellae repaeisisi kirjavan mytyn oudon miehen olalta ja katsoisi, eikoe siinae olisi kaikenlaista hyvaeae tavaraa, ehkaepae siankin paistia; mutta

taemaekin oikullinen paeaehaenpisto sai jaeaedae sikseen. Vasta kun se oli naehnyt miehen kulkevan polkua pois pitkaeaen matkaan ja katoavan maeen toiselle rinteelle, se syvaellae, omia asioitaan muistelevalla moeraehdyksellae jaelleen kaeaensi huomionsa saeaeskiin, jotka olivat sillae vaelin saaneet selville karhun kuonon kaikki hellaet kohdat.

Naemae edellisillae sivuilla mainitut olivat vain muutamia niistaa polun vaanijoista, jotka itse naekymaettoeminae silmillaeen mittailivat aarniometsaeen tunkeutuvaa miestae. Pitkin matkaa haenen joka askeleensa hyvin huomattiin. Mutta ei haen olisi astunut niin turvallisena ja mistaeen vaelittaemaettae, jos haen olisi tiennyt, ettae hiljattain, edellisenae vuonna, pantteriparikunta oli muuttanut naeille maille ja anastanut laeheisen vuoren rinteestae tyhjaen pesaen. Eipae suinkaan, vaan kirves olisi heilunut vapaana ja silmaet olisivat etsien tutkineet jokaisen tien paeaellae riippuvan oksan; sillae ei kukaan tiennyt paremmin kuin Taavi Titus ukko kuinka vaarallinen vihollinen ruskeankeltainen pohjoinen pantteri on. [Footnote: Puumaa (_Felis concolor_) sanotaan Pohjois-Amerikassa yleiseen "pantteriksi" ja "vuorijalopeuraksi". Nykyisin sitae Pohjois-Amerikassa tavataan harvoin, tuskinpa ensinkaeen niissae seuduissa, joissa taemae kertomus liikkuu. (Suom. muist.)] Mutta pantteriparikunta sattui paraillaan metsaestaemaeen vuoren takana, Kuah-Davikin matalassa laajametsaeisessae laaksossa.

Asiain naein ollen ei vanhaa tukkimiestae kaikkien vaeijyjaein puolelta, jotka haentae silmillaeen seurasivat, uhannut sen suurempaa vaaraa, kuin mikae kimalti neljistae pienistae kirkkaista silmistae korkealta vanhan petaejaen latvahaarasta. Pieneen salareikaeen oli sinne kuin lapsenkamarin ikkunaan ryhmittynyt neljae nuorta sileaetae oravanpaeaetae, ja naeitten mielenkiintoa sanomattomasti heraetti se kumma elaein, joka niin raskaasti astua toemisteli heidaen allaan. Jos ne olisivat olleet kylaekunnan oravia, niin ne epaeillemaettae olisivat huutaneet kimakoita huomautuksiaan, suoraan sanoen haukkuneet haentae, sillae orava harrastaa avomielistae puhetta. Mutta oleskellessaan aarniometsaen asuinmailla oravakin oppii hillitsemaeen itsensae; ja jos nuori orava taessae ympaeeristoessae olisi rupattanut kovalla aeaenellae vaikkapa omassa pesaessaeen, niin olisi siitae voinut olla hyvinkin ratkaisevia seurauksia. Kun vanha tukkimies oli niiden naekoepiiristae kadonnut, niin kaikki neljae paeaetae katosivat pesaen myskille tuoksahtaviin syvyyksiin ja siellae pohdittiin taetae kummaa aivan hiljaisin kuiskauksin.

Tukkimiehen matkaa tehdessae ja maata mitatessa pitkillae laahustavilla askelillaan polku vaehitellen laskeutui seutuun, jossa puiden seassa oli kosolta sammaltuneita paasia. Pian alkoi sitten sydaenmetsaen kirkas ruskeanvihreae haemaeryys edestae paein vaaleta ja ilmasta haevitae kaarnan ja mullan tuoksu. Vastaaen henki saraheinaen lauhaa vaatimatonta tuoksua; ja puut alkoivat harveta, ja matkamies tuli metsaestae jaerven rannalle. Veden pinta loittoni helmeilevaen kirkkaana haaleanviheriaeisen kaislikon reunasta ja vastaranta seisoi tummana kalpeata hikistae taivasta vastaan. Kivenheiton paeaessae kaislikosta kohosi pieni paljas musta kalliosaari ja sen paeaessae souteli veden hohteessa jaeaekuikan musta yksinaeinen muoto.

Kun tukkimies tuli puiden seasta aukealle ja haenen myttynsae vaerit sattuiivat kuikan silmaeaeen, niin lintu upotti itsensae syvemmaelle veteen, jotta naekyivaet vain pysty kaula ja vaajamainen paeae. Sitten se leveaen nokkansa avaten paeaeesti selittaemaettoemaen ja haemmaestytaevaen naurunraehaekkaensae--joka oli kuin hiljaisuuden haevaeisemistae, mutta samalla varotushuuto kaikille jaerven piirin asukkaille. Jaaeakuikka oli naehnyt ihmisiae ennenkin ja se halveksi heitae, ja sitae huvitti julistaa maailmalle uhmaansa. Se halveksi jopa niitae pitkiaie mustia sauvojakin, jotka savusivat ja paukahtelivat, kun ihmiset niitae ojentelivat; sillae olipa se eraeaeessae toisessa jaervessae, joka oli kylaekuntaa laehempaenaie, oppinut sukeltamaan samalla kun naeki leimauksen, ja siten vaeistaemaeaeen niitae joutavanpaeivaesiaie raeiskiviaie siruja, joita sauvasta lensi.

Tukkimies ei kuikalle suonut ensimaeistaa sen enempaiee kuin toistakaan ajatusta, vaan kiiirehti aukealle tultuaan askeleitaan. Polku kulki nyt jonkun matkaa pitkin jaerven sivua, kunnes ranta kaevi korkeammaksi ja ryhmyisemmaeksi, ja kallioniemen takana siihen purkautui meluava joki, joka tyoensi vaahtoviiruja ja pitkiaie kareita jaerven tyynen pinnan poikki. Kallioniemellae seistaa toeroetti kalpea, myrskyjen huuhteleva kelopuu, joka oli ollut vihanta petaejaie, ennenkuin sen salama silpoi. Sen murtunutta latvaa valkeapaeae-kotka paraillaan kaeytti pesaensijakseen. Taemae suuri lintu kaeaeensi outoa kulkijaa kohti vihaiset keltaiset silmaet--julman naekoeisen, kuperan otsan alaiset silmaet--ja kurkotti pitkaelle litteaelakista kaeaermemaeistaa paeaeataeaeen haentae tutkiakseen. Se avasi nokkansa raatelevan sirpin ja kiljasi haenelle--kiljasi kolme kertaa mielensae mukaisin vaeliajoin. Sitten matkamies jaelleen katosi metsaen haemaeryyteen ja kopea lintu poeyhisteli hoeyheniaeaeen voiton ylpeaenaie.

Polku puuttui nyt joen seuraan, jaettaeaeekseen sen kuitenkin heti ja sukeltaakseen nuoren balsamikuusikon uumeniin. Kun matkamies oli kulkenut taemaen sulotuoksuisen alueen laepi, niin jaei joen masentunut kohina haenen taakseen ja metsae sai takaisin jylhaet saevynsae. Jaelleen mies vakaasti astua taputti tuntikauden, alkaen yhae enemmaen muistella kantamustaan, ja yhae vaehemmaen ja vaehemmaen vaelittaaie ympaeistoeistaieaeen; ja uuden tunnin vaeiyyivaet haenen jokaista askeltaan oksilta ja viidakoista hartaat tuijottavat silmaet. Sitten metsae taas paeivaenvalon voittaa jakautui. Matkamies tuli raivion vaeljaelle autiolla aukeamalle; tunkeutui takertuvien karhunmarjaja vatukkapensaiden laepi, jotka metsaen ja aukean vaelillaie kasvoivat puolueettomana vyoehykkeenaie; etsi tiensae pitkaen aution laidunmaan palaneiden kantojen ja tulipunaisten kuloruohojen [Footnote: Kuluruoho (_Erachthites hieracifolia_), eraes amerikkalainen rikkaruoho, joka rehottaa palaneilla mailla.] laepi; ja heitti maahan myttynsae kaikkein yksinaeisimmaen moekin eteen, mitae haen oli koskaan sattunut naekemaeaeen.

Raivion moekki.

Mustana ja jaeykkaenaen suojaesi moekkiaen laehelle ulottuva niemeke kuusimetsaen pohjan puolelta, mutta kolmelle muulle suunnalle siitae oli kolkkoa kaljua raiviota, joten paikka naeytti kyllaekin paljaalta. Ei ainoakaan pensas eikae vesa verhonnut vankkain hirsiseinaein alastomuutta, ja irtaantuva kaarna riippui pitkinaen riekaleina, jotka kolkosti lepattivat joka tuulenpuuskassa. Joku haalea pitkaeraeaesyinen rikkaruoho vain hankasi harvoja vaalean harmaita siemenkotiaan alimpiin hirsiiin. Karkeatekoinen lautaovi retkotti saranoillaan puoliavoinna. Kynnys oli pitkin reunojaan lahonnut ja siinaen irtisti leveaen rako; ja pitkin rakoa kasvoi paeaerme ruohoa, jonka Taavi-ukon kirjava mytty armotta lakosi. Molempien vaehaeisten akkunain puitteissa oli vielä lasin palasia--ja vahvalta haemaehaekin verkkoja ja naeiden kokoomaa tomua ja kuihtuneiden hyoenteisten jaeennoeksiaen. Leveaeraeystaeinen katto, joka oli hyvin rakennettu halotuista kedrilautoista ja kahteen kertaan tuohella peitetty, naeytti vastustaneen vuodenaikain hyoekkaeystae urhoollisella rintamalla, sillae siihen ei ollut tullut montakaan aukkoa. Kolmisenkymmenen askeleen paeaessae oli pihamaan toisella puolen toinen huone, joka oli matalampi ja karkeampitekoinen, ja sen katto oli osaksi luhistunut. Se oli ollut karjan huoneena ja sen etelaeseinaellae oli paaluista ja punotuista kuusenoksista tehty raenstynyt vaja. Navetta oli rakennettu paeaerakennuksesta vaelittaemaettaen, miten tasanne sattui kulkemaan, sillae perustuksille oli ollut vaikea loeytaeae tasaista maata. Sen ympaerillae kasvoi joka puolelle pitkaeae karkeata heinaeae, joka nyt kellastuneena kahisi kuivuuttaan; se oli itaenyt siemenistae, joita oli vuosien kuluessa rakojen kautta varissut parvessa saeilytetystae heinaestae. Molempain rakennusten vaelimaa ja moekin oven ympaerystae monta syltaen laajalti oli lahoavan lastukon peitossa, jonka laepi suolaheinaen ja ratamo, kovapintaisimmat kylaekunnasta tulleista siirtolaisista, yhae vielä leveinaen ja tympeinaen tunkivat toukooan ja anastivat maata. Pihan toisella puolella ulkokuonerivin vieressae oli parireen raenstynyt runko, ruostunut rauta-antura yhdestae jalaksesta irti kiskottuna; ja pihamaan keskellae, jossa oli vahvimmalta lastukkoa, joten ratamoiden oli siinaen vaikein paeaestae juurtumaan, makasi haljennut poelkky, jonka arvet todistivat muualle muuttaneen kirveen voimaa.

Vanhalta tukkimieheltae paeaesi syvae huokaus taemaen mittaamattoman autiuden painostuksesta. Haenen katseensa kierteli rikkaruohoisia kenttiaen, jotka jo kauan olivat olleet mahoina, ja kulki poikki epaetasaisten kannokoitten, joilta siellae taeaelle loisti kultapiisku-paelviaen ja veripunaisia kuloruoho-laekkieaen. Haenestae yksinaeisyys kaevi yhae kaameammaksi naeiden luvattomilla paikoilla rehottavien vaerilaekkieaen vuoksi, ehkaepae sen vuoksi, ettaen ne muistuttelivat kotoisempia ja leppeaempiaen naekoejaen. Haen nojautui kirveeseensaen ja osotti peukalollaan umpimaehkaeaen:

"Rupea nyt taemmoeistaekin paikkaa asumaan!" haen sanoi mieltivaeisenaen, eikae naeyttaenyt paikkaa ensinkaeaen hyvaeksyvaen. "Kyllae minae ensin kaevisin itse katsomassa! Mutta Craigin Kirstissae onkin vaikka kymmenen

miehen sisu!"

Sitten haen kiskasi oven auki, kohottaen sitae samalla, saranan rasitusta keventaekseen, ja astui sitten kurkistellen sisaeaen. Haenen niin tehdessaeaen livahti haarapaeaesky ulos saerkyneestae akkunaruudusta.

Moekissae oli kaksi huonetta, toinen paljoa pienempi toista. Pienemmaen huoneen laipiona oli raeystaeiden tasalle rakennettu parveke, joka oli paeaehuonetta kohti avoin. Paeaehuoneessa ei ollut laipiota, ei muuta kuin kedrilauodoista ja tuohesta kyhaetty katto. Idaen puoleisella paeaetyseinaellae oli luonnonkivestae tehty hormi, jonka alaosa oli kaarevaksi holvattu, ja holvin alla oli tilava liesi haahloineen ja niskarautoineen. Akkunaseinaellae oli seinaeaen kiinnitetty lankkupenkki. Laattiammalla oli pitkae sivu liettae kohti, kahdesta lankusta kyhaetty kapea poeytae, jota kannattivat vuolemattomat permantoon upotetut paalut. Siinae kulmauksessa, joka oli etaeimpaenae liedestae, oli vaeliseinaeae vastassa matala vuodelaitos, ei muuta kuin pitkae laitio, joka oli puoleksi taeytetty kuusen ja hemlokin kuivilla punertavilla havuilla. Permanto oli taeynnaeaeen lakastuneita lehtiae ja tuhkaa, jota tuuli oli hajotellut liedestae. Taavi ukko kulki lattian poikki ja vilkaisi vuoteeseen. Haen huomasi kuusenhavut toiseen paeaehaen kuovituiksi ja sillae tavalla jaerjestetyiksi, etteivaet ne voineet olla ihmistae varten.

"Taeaellae on maannut elaeimiae!" haen mutisi. Sitten laskien alas myttynsae haen kiinnitti huomionsa lieteen, ja pian vanha hormi jaelleen kauan kestaeneen yksinaeisyytensae jaelkeen sai maistaa kotoisen laemmoen suloa.

Paeivae oli jo aivan laskemassa ja tukkimiehen oli naelkae. Haen avasi likaisen monivaerisen myttynsae. Kroof, naaraskarhu, oli ollut aivan oikeassa arvaillessaan, mitae mytyssae mahtoi olla. Siinae oli sianlihaa--pieni sangen suolainen kimpale; ja pian valko- ja punajuovikkaat viipaleet terhakasti kaerisivaet pannussa ja seinat ja katto saivat jaelleen monesta aikaa imaista itseensae vanhastaan tuttuja kaeryjae.

Kirvesmiehen tyydytetyae naelkaensae paistetulla sianlihalla ja leivaellae ja poltettua pohjaan pienen mustuneen savipiippunsa, oli raivion moekki ennaettaenyt peittyae yksinaeiseen haemaeraeaeen. Haen astui ovelle ja katsoi ulos. Valkoinen utu, jota kohosi pitkin metsaen reunoja, naeytti katkaisevan kaiken yhteyden haenen ja ihmisten ilmojen vaelillae; ja taivaan kupukannelle ilmestyi pitkin vaelimatkein moniaita isoja juhlallisia taehtieae. Haen sulki oven, pudotti puisen ovenlinkun hakaansa ja nakkasi lieteen muutaman kuivan tikun paremmin naehdaekseen, kun suoriutui levolle. Haen kaeytti polttopuita saeaestellen, koska Kirsti tullessaan tarvitsisi kaikki. Sitten haen otti piipun suustaan, kopautti sen tyhjaeksi, pyyhki imuketta hihaansa ja pisti laitoksen taskuunsa; riisui jalasta raskaat saappaansa, kaeaeriytyi kirjajaan peittoon, ja kellahti hyvaellae mielellae vuoteeseen sen enempaeae vaelittaemaettae keitae siinae oli ennen maannut. Tuskin haen oli lakannut liikkumasta, kun hiiret tulivat piilopaikoistaan ja alkoivat

hypellae parvella. Haenen mielestaeen se aeaeni oli kodikasta ja hauskaa, ja siihen haen nukkui. Haenen nukkuessaan terveen vaesympyksen syvaeae unetonta unta paloi heikko tuli loppuun, riutui kiiluvaksi hiilokseksi, hukkui pimeaeen.

Oli ehkae kulunut tunti, kun Taavi ukko kavahti istumaan aekkie ilmi valveutuneena. Haen ei voinut kaesittaeae, mikae siihen oli syyna. Melua ei kuulunut minkaeaelaista. Eikae haentae vaehaeaeakaeen pelottanut. Taavi ukon karaistut hermot eivaet tunteneet minkaeaelaisia vaeristysia. Siitae huolimatta haen aivan yht'aekkie oli ilmivalveillaan, jokainen aistin valppaana. Haenestae melkein tuntui siltae, kuin olisi moekissae jotain outoa. Haenen ensimaainen paeahaenpistonsa oli hypaetae vuoteesta katsomaan. Mutta toinen vaisto sai voiton, epaeilemaettae siitae syystae, ettae haen oli viettaenyt metsaessae niin suuren osan elamaestaeen ja koska sen ilmaukset olivat kaiken paeivaee huomaamatta haeneen vaikuttaneet. Haen noudatti metsaekansan ikivanhaa tapaa ja pysyi hiljaa, odottaen saavansa tietoa havaitsemalla.

Haen naeki akkunain molemmat himmeaet aukot ja oli kerran huomaavinaan, ettae toinen niistaa hetkeksi haevisi. Taemae sai haenet pimeaessae hymyilemaeaeen tuikean hymyn, sillae hyvin haen tiesi ettei metsaen asukkaista ainoakaan, ei itse pantterikaan, ollut niin varomaton, ettae pienestae akkunasta olisi kiivennyt suljettuun huoneeseen, jossa joka puolella tuntui ihmisen tuoretta kammottavaa hajua.

Mutta siitae huolimatta haen kuunteli pysyen aivan hiljaa, kuten taemae haenen tavallinen ympaeristoensae oli ammoin opettanut. Hiirien juoksentelu oli paeaettynt. Ei kaeynyt tuuli ja pimeys tuntui olevan paljasta korvaa. Samalla ovi hitaasti ja hiljaa narisi, ikaeenkuin olisi joku raskas ruumis pehmeaesti sitae tyoentaenyt linkkua koetellakseen. Tukkimies ojensi hiljaa kaetensae tapaillen kirveensae vartta, joka nojasi vuoteen paeaelaista vastaan. Mutta salpa piti, eikae uhkaava salakaehmaainen tyoentely enaeae uusiintunut. Sitten kuului aivan katon harjalta raapimista, hiljaista kynsien kalinaa ja kaepaeliae pehmeaesti tassutteli tuohella. Taemae ihmetytti tukkimiestae; haen ei kaesittaenyt, kuinka niiden kynsien ja samettipohjaisten kaepaelien omistaja oli voinut katolle paeaestae mitaeen kiipeaamisen kapinaa kuulumatta. Samat pehmeaet askeleet, silloin taelloein raapaisten tai kolauttaen, liikkuvat katolla yloes ja alas moneen kertaan; ja kerran kuului ohuen katon laepi pienen paussin aikana syvae henkaeys, joka paeaettyi haistelevaan aeaeneen. Sitten seurasi pehmeae jysaehdys lastukolle, ikaeenkuin olisi joku raskas elaein pudonnut.

Lumous haevisi ja Taavi ukko nousi yloes vuoteestaan.

"Se hyppaesi alas katolta! ilveskissako lienee ollut vai ilveskoe? Eihaen panttereita pitaeisi olla naeillae mailla; vaikka oli se kissan hypyksi raskaanlaista!" haen itsekseen puhui, kulkiessaan kirves kaedessae ovelle.

Pelkaemaettae haen tyoensi oven auki ja katsoi ulos kimmeltaevaeen

yoehoen. Ilmassa oli metsäen viileyttä, autiuden periolemusta ja henkeä. Usvat sakenivat sankoiksi jo kivenheiton päeässä moekistä. Haen ei huomannut mitään liikkuvaa. Ei kuullut mitään ääntä. Olkapäitäen kohauttaen haen kääntyi takaisin, salpasi oven ehkäpä hieman suuremmalla huolella kuin edellisellä kerralla, haperoi takaisin vuoteeseensa ja nukkui mietäen väliä maetta aina valkoiseen päivään saakka. Pitkä ja viluisen rusottava valon sääri kurkisti sisäen säerkyneestä ruudusta haenet herättaen.

Haenen ulos mennessään häälly sumu vielä valkoisena ja kylmäenä räivillä ja ruohojen latvat olivat yltäleensä kastehelmissä. Haen huomasi, että lastukkoa oli jonkun verran liikuteltu, mutta ei voinut loeytää varsinaista jälkeä. Kulkien sitten ruohottunutta polkua, joka nuoren lepiköen kautta vei laehteelle, haen löysi merkkejä. Alas laehteelle ja siinä edelleen metsäen kulki jäljet, jotka puhuivat selvästi kieltä haenen metsätieteiselle tutkijajäljelle. Heinaen oli tallannut, kasteen maahan karistellut ruumis, joka oli melkoisen suuri ja asui lähellä maata.

"Pantteri!" haen mutisi otsaansa rypistäen ja luoden ympärilleen varovaisen katseen. "Kyllä Kirstin vaan olisi parempi tuoda pyssy mukanaan!"

Kaiken sen päivän Tituksen Taavi työskenteli moekissä ja navettarakennuksessa. Haen korjasi katon, paikkasi akkunat, kiinnitti oven uudelleen saranoilleen, täytti vuoteen--ja ne molemmat vuoteet, jotka olivat pienemmissä huoneissa--raikkaasti tuoksuvilla vihannoilla kuusenhavuilla ja aikaansai navettarakennuksessa kerrassaan ihmeteltävää nuorennuksen. Haen perkkasi niinkään laehteen ja pilkkoi melko pinon polttopuita. Vanhan lammasvajan, joka oli ulkokuoneen takana, haen jätti ennalleen, tuumailleen itseksensä:

"Täenne karhujen ja pantterien maahan, vieläkö haen tahtoisin täenne lampaitakin harmikseen? Kyllä Kirstillä on täysi työ, jos mieli saada elukkansakin säilymään!"

"Elukoilla" haen tarkoitti lehmiä ja häeräparia, jotka Kirsti kyläkunnassa omisti ja jotka Taavi tiesi haenen aikovan tuoda mukanaan täenne pakopaikkaansa aarniometsän keskelle.

Kotiutuneena näin yksinäiseen moekkiin ja hyvin tietäen, että ovi kesti, Taavi Titus nukkui seuraavan yön unien häiritsemättä illan pimeästä hamaan aamun koittoon vuoteensa miellyttävässä tuoksussa. Illasta aamuun saakka juoksentelivat hiiret parvella, lepäkö lepattelivat räystäiden ympärillä, tuntemattomat turkkurit painelivat ruumiillaan ovea taikka pehmeästi tassutellivat katolla ylös ja alas, mutta ne eivät voineet haenen lepoaan häiritä. Sitten metsän kesytoen kansa alkoi oivaltaa nämeä totet totiset, että ihminen jälle oli ottanut raivion valtoihinsa, ja sana tästä uudesta maailmanjärjestyksestä kulki salavhkaa kautta metsän. Kun Taavi Titus seuraavana aamuna huolellisesti tutki raivion reunit ja arvaili, paljonko hakoja ja seipäitä tarvittaisiin Kirstin aitaan, samalla suunnilleen arvostellen raivion eekerialan ja hyväksyen toteten

sen hyvaen ruskean maanlaadun lihavaksi, niin haen luuli olevansa yksinaeaeen. Mutta yksinaeaeen haen ei silti ollut. Kaikilta aarniometsaen kulmilta vaeijyi aprikoivia silmiae, isoja ja pieniae, vihaisia ja pelokkaita.

III LUKU.

Kylaekunnasta karkotetut.

Myoehaeaeen samana iltapaeivaenaee saapui Kirsti Craig. Haenen tulonsa oli oikea majanmuutto.

Ensimaeeinen ilmoitus tulevien laehestymisestaee oli kumea _taenk taenk ae tonk taenk_ lehmaenkellojen helkkyessaee polulla, jonka aeaenen kuultuaan Taavi-ukko heitti luotaan kirveen ja astua nuhjusti heitaae vastaan. Sieltaee kuului pojan huutelua nuorella kaeskyvallalla "hoi! hoi Paeivaae! hoi Taehti! menettekoe siitaae!" ja jonon etupaaee ilmestyi samalla metsaen juhlalliseen outoon porttiholviin.

Jonon etupaaeessaee kulki Kirsti Craig itse, pitkaenaee ja suorana, lujasti astuen, pitkaejaeeseniseenaee, ja puettu haen oli siniharmaihin kotokutoisiin vaatteihin, kirkas tulipunainen liina paaeessaee. Haen talutti sarviin kiinnitetystaae nuorasta alistuvan kaersivaellistaa mustan ja valkoisen kirjavaa lehmaeae.

Haenen vasemmasta kaedestaaeeen piti kiinni pieni keikkuva olento, puettuna punaiseen karttuunihameeseen ja leveaelieriseen karkeaan olkihattuun, joka oli hiuksilta taapaein luisunut ja riippui nauhoistaan selaessaee. Taemaee oli Kirsti Craigin tytaer, viisivuotias Miranda. Tyttoenen oli ratsastanut suurimman osan matkasta ja oli nyt kiihkeanaee mielenkiinnosta uutta kotia laehestyttaaessaee. Aivan haenen peraessaeeaeen seurasi pitkaesarvinen lempeaesilmaeeinen haerkaepari--Paeivaae, joka oli vaalea raudikko, ja Taehti, omituinen punaisen ja mustan kirjava elaein, jonka otsassa oli monisaeteinen valkoinen laentti. Naemaee vetivaet raskaasti soutelevalla ikeellaaeeen peraessaeeaeen koempeloeae tyoerekeae, jolle oli sidottu Kirstin tavarat ja varastot vaatimattomaan kasaan. Taehden aaltoilevan kyljen vieressaee kaeveli hoikka pellavatukkainen kylaen poika, kaedessaee pitkae haerkaeruoska ja alistuva tyytymaettoemyyden ilme harmaissa silmissaaeeen ja punakoilla nuorilla kasvoillaan. Haen piti Kirsti Craigista ja luotti haeneen taeydelleen ja siitaae syystaae haen oli sen enempaaee ajattelematta suostunut haenen pyyntoeoensaee ja laehtenytt auttamaan haenen pakoretkeaaeeen. Mutta niin tehdessaeeaeen haen oli pahasti iskenyt yhteen yleisen mielipiteen kanssa; sillaae vaikka kylaekunta oli osottanut Kirsti Craigia kohtaan typeraaee ynseyttaae, niin vihotteli se kuitenkin, kun haen paaeetti pois muuttaa. Haen oli paaeettaenytt laehteaae taehaen autioon moekkiin asumaan, hyljaettyaae raivausta viljelemaeeaeen, elamaeeaeen aivan erillaaeeen kanssaihmisistaeeaeen, joita haen ei sietaenytt, sen enempaaee kuin muutkaan haentaee sietivaet, ja taetaee huudettiin nyt joka taholla hullun

paeaehaenapistoksi; ja Taavi nuorukainen, joka juuri oli tullut sille ialle, jolloin yleinen mielipide alkaa tuntua taerkeaeltae, oli levoton siitae, ettae oli sekaantunut asiaan, jota yleiseen naurettiin. Haen jo mielessaeeen kuvitteli, kuinka haen itse nyt joutuisi kylaen kokkapuheiden esineeksi. Siitae huolimatta haen oli mielissaaeen, ettae sai Kirstiae auttaa, sillae sydaen haenellae oli terve ja peloton ja haen piti Kirstiae todellisena ystaevaenae, vaikkapa hieman omituisena. Haen pysyi uskollisena, vaikka olikin eri mieltae. Vanha Taavi, haenen isaensae, oli ainoa, joka moittimatta ja vastustelematta kannatti vaimon yritystae. Haen oli tuntenut Kirstin pienestae tytoestae ja tiesi haenet reippaaksi, uskolliseksi, vaiteliaaksi ja voimallisesti kestaevaeksi luonteeksi; ja haenen mielestaaeen vaimo menetteli oikein laehtiessaaeen kylaekunnasta, jossa halpa vihamielisyys, haenen ylpeaestae vaehaepuheisuudesta kiihtyen ja haenen vastoinkaeymisistaeeen ilkeyden nuolia vuollen, taeytti haenen elaemaensae ainaisilla katkerilla loukkauksilla.

Kun Kirsti Craig astui esiin haemaeryydestae ja tuli raivauksen paeivaepaisteiselle paljaalle aukealle, niin paikan sanomaton yksinaisyys ahdisti aekillisen kalpeuden haenen vakaviin tummiin kasvoihinsa. Hetkisen tuntuivat haenestae nuo haentae kohtaan vihamieliset ihmisetkin vaehemmaen julmilta kuin taemae aeaenetoen yksinaisyys. Sitten haenen tarmonsa palasi. Haenen suurien kasvojensa jalot, vaikka hieman jaeykaet piirteet sulivat puolinaiseen hymyyn taemaen haenen oman heikkoutensa vuoksi. Haen ikaaeenkuin valtasi maan suurella paeaenliikkeellae; sitten sanaakaan sanomatta ojensi kaetensae vanhalle Taaville, joka oli asettunut haenen viereensae ja keikauttanut hyppelevaen Mirandan olalleen. Ei puhuttu mitaaeen pitkaeeen aikaan joukon hitaasti noustessa rinnettae; sillae he olivat tottuneet tulemaan toimeen vaehillae sanoilla, naemae ihmiset, he eivaet olleet semmoisia loerppoejae kuin muu kylaenvaeki.

Vihdoin alkoi punainen kolttu vaeaennellae tukkimiehen olalla ja Miranda huudahti:

"Laske minut maahan, Taavi setae, minae tahdon poimia aeidille nuo kauniit kukkaset."

Kuloruoho tulipunaisine viettelyksineen oli taeyttaenyt ilolla haenen silmaensae; ja moniaan minuutin kuluttua haen taputteli jonon peraessae pieni syli taeynnaeeen pitkaevartisia kukkasia.

Moekin ovella jono seisahtui. Taavi kaaentyi ympaeri ja sanoi vakavasti:

"Kyllae minae olen korjaillut, minkae olen voinut, Kirsti; enkae minae peraeltaekaaeen luule, ettae taemae paikka on teille niin aivan sopimaton. Mutta kovin yksinaenne teidaen taeytyy taeaellae olla."

"Kiitos kaunis sinulle, Taavi. Mutta olemmeko me yksinaemme, Miranda ja minae?"

"Ja taeaellae on metsaessae panttereita. Sinulla pitaeisi olla pyssy,

Kirsti. Me yritämme, poika ja minä, ensi viikolla saada teille täen vahaen ruuan apua, mutta minä täessä tuumailen, että eiköhaen olisi sittenkin parempi hankkia pyssy."

"Kyllä meidän siihen aikaan onkin kasvojanne ikaeväe, Taavi," sanoi Kirsti, luoden samalla hellaen katseen poikaan, joka seisoi nojaten Täehden suitselliseen olkaan. "Mutta en minä panttereita pelkäe. Elkäe te pyssyae hommatko; en minä sitä tarvitse, enkä minä sitä käyttäisi!"

"Ette te pelkäe mitäeen jalan käveleväe", mutisi nuori Taavi ihailen.

Ne voimakkaat kasvot synkistyivät.

"Pelkäen, Taavi", vastasi vaimo; "pelkäen pahoja kieläe."

"Niin aina, tyttöeseni, mutta täeelläe olet niiltä rauhassa", sanoi vanha tukkimies, hidas kiukku palaen karkeilla kasvoillaan, kun haen ajatteli eraitäe kyläkunnan pahimpia parhaajia.

Samassa Mirandan kimakka ääni puuttui puheeseen.

"Voi Taavi", haen huudahti, tarttuen iloisesti pojan säeereen, "katsoppa kuinka kaunis iso koira!" Ja pieni ruskea sormi osotti kannokkoa, joka oli kaukana raivauksen laidalla ja jossa oli kaiken kokoista kantoa. Haenen suuret ruskeat silmänsä ilakoitsivat kuin keijukaisen. Muut seurasivat tyttöesen silmäin suuntaa, terottaen jokainen katsetaan minkäe mahtoivat; mutta he eivät keksineet mitäeen syytä haenen kiihtymkseen.

"Voisipa haen ehkä nähdäe karhun", sanoi vanha Taavi; "mutta en minä saa sitä silmäeni."

"Niitäe kai on täeelläe paljon", sanoi Kirsti jotenkin välinpitaemaettoemaesti, kääntäen silmänsä muuanne maillensa.

"Ei sielläe ole mitäeen karhua", vakuutti nuori Taavi haenen ikaeisensäe varmuudella. "Kanto se on!"

"Kaunis iso koira! Minä tahdon sen, äiti", pyyteli Miranda ja karkasi äekkiäe pois. Mutta äidin varma käsi laskeutui haenen olalleen.

"Ei täeelläe ole mitäeen isoja koiria, lapsikulta", haen sanoi rauhallisesti. Ja vanha Taavi, turhaan tarkkoja silmiäen siristettyäen ja tuuheita kulmakarvojaan rypistelyäen huudahti:

"Heitäe nuo hullutukset, Mirandani, pikku veitikkani, ei sielläe ole mitäeen muuta kuin kantoja, se on varma se."

Lapsen silmilläe kuitenkin oli tarkempi näköe, herkempi luonto; ja vaikka haen nyt oli myöntyvinaäen ja tottelevaisena kantoi moekkiin sylin täeytäe kuloruhoja, niin tiesi haen, ettei se ollut kanto,

jonka haen oli naehnyt. Ja mitae taas Kroofiin, naaraskarhuun tulee, niin vaikka se tosiaan oli istunut liikkumattomana kuin kanto kantojen keskellae, niin se tiesi, ettae lapsi oli haenet huomannut. Se naeki, ettae Mirandalla oli ne semmoiset silmaet jotka naekevaet kaikki ja joita ei voi pettaeae.

Kaksi paeivaeae mies ja poika viipyivaet raiviolla auttamassa Kirstiae taloiksi rupeamaan. Kentillae soivat hauskasti karjan kellot _taenk taenk ae tonk taenk_ raavaitten purressa uutta laidunta. Raivauksen reunoilta kaikuivat kirveen iskut ja syysilmassa kierteli toimeliaita aeaeniae. Paljon piti tehdae murtoaitaa--jaerjestellae risuja ja seipaeitae ristiin rastiin, ettae Kirstin elukat pysyisivaet kotosalla kunnes ennaettaeisivaet kotiutua, eivaetkae enaeae pyrkisi harhaillemaan.

Kun ne kaksi paeivaeae saivat kuluneiksi, niin vanha Taavi ja nuori Taavi nostivat kirveet olalleen ja menivaet matkoihinsa. Kirsti paikalla oikaisi kauniit hartiansa vastaanottamaan sen Atlaan kuorman yksinaeisyyttae, joka alussa oli uhannut haenet masentaa; ja haen ja Miranda vakaantuivat omituisen hiljaiseen jokapaeivaeiseen elaemaenjaerjestykseensa. Taehaen kuitenkin alussa toivat vaihtelua vanhan Taavin viikottaiset kaeynnit, haenen tuodessaan heinia ja juuria ja muita varastoja talven varalle, ynnae suuret vyyhdet karkeata kotona kehraettyae lankaa Kirstin sormien ratoksi pitkinae talvi-iltoina.

Kirsti oli kuin luotu siihen tyoehoen, jonka haen niin uskollisesti oli itselleen valinnut. Haen osasi kaeyttaeae kirvestae; ja risuaita vakaasti piteni haenen kaatamistaan puista. Haen osasi ohjata auraa; ja ennen lumentuloa oli haen kaeaentaenynt kymmenisen eekeriae pitkaeae kesantonurmea ruskeiksi vaoiksi pakkasten kypsytettaeviksi ja murennettaviksi seuraavan kevaeaen kylvoeae varten. Mustan ja valkoisen kirjjava lehmae lypsi vielae hyvin ja varmalta naeytti, ettae se lopen ehtyisi vasta kaksi kuukautta ennen kantamistaan. Haeraet pysyivaet reippaina ja hyvaessaeh lihassa, eivaetkae naeyttaeneet vaehaeaeakeaen kaipaavan entisiae laitumiaan. Lehmaenkellojen koruton, mutta kotoinen soitanto, jota kuului laitumelta kaiken paeivaeae ja oaisin navetan pimeydestaekin silloin taelloein masentunut _tonk ae tonk_, viihdytti suuresti Kirstin mieltae. Ne rypyt, jotka olivat haentae kylaekunnasta seuranneet, alkoivat suun ja silmien ympaeiriltae silitae ja haenen kasvojensa suuripiirteinen hyvittelevae kauneus kukoisti jaelleen taemaen uuden elaemaen rauhassa.

Seitsemisen vuotta ennen muuttoaan taehaen raivion moekkiin Kirsti Craig--silloin Kirsti MacAlister--oli eraeaeanae iltana kaeynyt tienhaaran puodissa, joka kylaekunnassa toimitti yleisen paikanvaelitystoimiston tehtaeviae. Siellae oli samalla postitoimistokin eraeaeassa puodin nurkassa, sisustuksenaan kymmenkunta kirjaimella merkittyae tomuista hyllylokeroa. Nyoekaeten tynesti paeaeataeaeen maleksijoille, joita vetelehti saippualaatiikoilla ja naulakasseilla, Kirsti astui tiskin luo siirappia ostamaan. Haen paraillaan ojensi sinisen ja keltaisen kirjjavaa ruukkuaan taeytettaevaeksi, kun sisaeaeen astui outo mies, joka heraetti haenen huomiotaan. Vielaepae paljon enemmaenkin kuin heraetti haenen huomiotaan; sillae taemae kopea tumma impi, joka ei koskaan ennen ollut kahdesti katsonut miehen kasvoihin,

tunsi nyt vuorottain kuumenevansa ja kylmenevansa, kun taamaen vieraan katse huolettomasti tarkasti haenen uljaan vartalonsa muotoja. Kirsti kuuli haenen kysyväen postimestarilta asuntoa. Haen puhui vaesyneellae aeaenellae ja haenen puheenpartensa erosi kokonaan kylaekunnan miesten kielen mallista. Kirsti katsoi haeneen kahdesti ja sitten monta kertaa, ja haeneen teki kipeaae huomattessaan, ettae vieras naeytti sairaalta, ja haen kohtasi haenen katseensa taeydesti juuri yhden sydaemen sykaeyksen ajan. Impi lensi sen katseen alaisena paikalla tulipunaiseksi, tempasi kaeteen ruukkunsa ja melkein juoksi ulos puodista. Maleksijoilla oli liian paljon katsottavaa uudessa tulokkaassa heidaen huomatakseen Kirstin haemmennystae; mutta vieras huomasi sen ja haen oli siitae hyvillae. Ei koskaan ennen haen ollut naehnyt niin komeata tytoeae kuin taemae mustatukkainen olento sfinksinkasvoineen, tulipunainen liina paeaessae. Kirsti oli ilmestys, joka haenessae heraetti taiteilijan ja sai haenen kiirehtimaeen palettinsa ja pensselinsae esille ottoa.

Sillae Frank Craigissa, dilettantissa ja maailmanmiehessae, oli melko paljon taiteilijaa, kun taemae mieli kyllin voimallisena haenet valtasi. Kun taas toinen mieli haenet valtasi kyllin voimallisesti voittaakseen haenen luontaisen velttoutensa, niin haenessae oli melko paljon muusikko; ja myoes, vaikka harvemmin, joku verta runoilijaa. Temperamenttia haenellae oli; mutta ei ollut pyrkimyksen vakavuutta, tahdon voimaa eikae kestaevaeae kaersivaellisyttae. Haenellae oli juuri sen verran rahaa, ettae saattoi tyoetae tekemaettae uida virran mukana. Mutta terveys haeneltae puuttui, ja sen heikon elinvoiman, jonka nuoruus nuoruuttaan soi, haen oli lapsellisesti tuhlannut. Kuultuaan pohjan puolen kuusimetsien pihkan tuoksuineen ja puhtaine ilmoineen suovan uutta terveyttae, haen oli ajelehtinut pois viettelyksistaeen ja lopulta etsinyt itselleen taamaen etaeisen takalistokylaen, se kun naeytti semmoiselta paikalta, jossa saisi paljon vaehaellae. Haen oli sangen hyvae naekoeinen--jotenkin saman kokoinen kuin Kirstikin--hoikka, toimekas, vilkas liikkeissaeen, kun ei ollut vaesynt, jaloa syntyae kasvojen ja ruumiin joka piirre. Silmaet olivat hyvin tumman harmaanviheriaet pitkaein mustain ripsiensae alla, laepitunkevan kirkkaat, mutta omituisen epaevakavat. Niiden kauneissa syvyyksissae oli ainainen omituinen ristiriita rehellisyyden ja huikentelevaisuuden vaelillae. Kalpeita harmahkoja kasvoja peitti suipoksi somistettu tihae tumma parta; ja hiukset, jotka olivat hiukan rehevaemmaet kuin haenen seuramaailmansa malli olisi sallinut, olivat omituista nahkamaisen tummaa pronssivaeriae.

Kylaekunnan ilma oli keuhkoille terveellistae ja elvyttaevaeae, ja ennenkuin haen oli kuukauttakaan sitae hengittaenyt, haen tunsi riemullisen elaemaen hehkuvan suonissaan. Ja ennenkuin haen oli sitae kuukauttakaan hengittaenyt oli haen voittanut Kirsti Mac Alisterin, jolle haen naeytti melkein jumalalta. Kirsti puolestaan oli haenelle suuremmoinen arvoitus. Yksinpae haenen kieliopin saeaentoejae rikkova puheenpartensa ja maalainen aeaentaemisensaekin kahta enemmaen kaerjistivaet haenen omituisuuttaan. Ne vaikuttivat haenen vaesyneihin aistimiinsa kuin verevae veres tuoksu. Taeaellae, turvassa kuluttavalta maailmalta, haen toden teolla aikoi maalata, aikoi toden teolla kirjottaa, ja elaemae olisi taas jonkun arvoista. Eraeanae paeivaena

haen ja Kirsti matkustivat pois lotisevalla vanhalla postivaunulla, joka kaevi kyläessään kahdesti viikossa. Kymmenen päivän kuluttua he palasivat takaisin ja olivat mies ja vaimo, eikä kyläessään haemmaestytty siinä vähehäekäen.

Kokonaisten vuoden Frank Craig viihtyi kyläessään lapsensa, suurisilmäisen keijukaismaisen Mirandan syntymän jälkeen ja näytti tyytyväiseltä. Hän oli hellä, ihaileva, hienotunteinen, ylpeä tummasta uljasmuotoisesta vaimostaan ja siinä, että tämä niin nopeaan oppi hänen puhtaan puheenpartensa. Mutta eräänä päivänä hän sitten näytti levottomalta. Hän puhui asioista, joita oli kaupungissa hoidettava, kuukauden pois olosta, jota ei voinut välttää. Pelon tunne sydämessään Kirsti kuunteli hänen puhettaan, mutta ei yrittänyt västustää niin luonnollista asiaa. Ja kun se lotiseva postivaunu saapui kylään seuraavan kerran, niin mies lähti pois ja kylä oli hänen lähdettyään Kirstin mielestä pimeä.

Mutta--hän ei palannut takaisin milloinkaan. Kului kuukausi toisensa jälkeen, eikä häneltä tullut minkäänlaista tietoa; ja Kirstin sydäntä kalvoi ylpeä tuska. Hän tiedusteli kaikista rantakaupungeista, mutta ei saanut minkäänlaista tietoa. Kun vihdoinkin kuukausista karttui vuosia, niin alkoivat hellaesydämiset ihmiset, jotka onnettomuudessa näkevätkin rikoksen, huhuilla sitä, että Kirstiä oli petetty. Alettiin ensin kuiskata, että ehkä häntä ollutkaan vihitty. "Se oli hänelle oikein, mokomalle ylpeälle ihmiselle, joka luuli herrasmiehen sieppaavansa!"--niin alettiin sitten hokea. Kirsti ylpeine eleineen ei onnensakaan aikana ollut suosittu; ja naimisensa jälkeen hän ilonsa itseksyyden ja seuran karttavaisuutensa vuoksi samoin kuin yhä hienostuvan puheenpartensakin takia oli käynyt kautta koko seudun kateitten morkkauksen esineeksi. Kun hänen korkeaksi kohonneen onnensa temppelelle luhistui hänen pääellensä, silloin tuli kurituksen aika ja kyläkunnan juorukontit ryhtyivät asiaan oikein täydellä todella. Kun siinä naapuriseudussa ei lähivuosina tapahtunut mitään muuta pohtimisen arvoista, niin taitaa pientä huhua hemmoteltiin ja lihoteltiin. Siinä kasvoi pian suuri häväistysjuttu ja juorukontit alkoivat olla aivan varmat siinä, että eivät asiat voineet olla niinkuin olisi pitänyt. Kirsti oli saanut, niin he arvelivat, Kaitsemukselta sangen ansaitun rangaistuksen, ja tässä oli nyt hyvä tilaisuus osottaa, että he, puhtaat sielut, olivat Kaitsemuksen puolella. Jos Kaitseminen heitti kiven, niin oli epäilemättä paikallaan, että he heittävätkin kolme kivettä.

Viimein joku, jolla oli vilkkaampi mielikuvitus kuin muilla, keksi uuden läänin. Joku oli kuullut joltakulta toiselta, että joku oli nähnyt Frank Craigin kaupungissa. Ensinnäkin oltiin erimielisiä siinä, missä kaupungissa; mutta tämä pieni ristiriita pian sovittiin. Sitten keksittiin nainen, ja tuota pikaa kaevi selville, että oli nähty hänen ajavan kauniin naisen keralla, komeat hevoset edessä, liverikuski hevosia ohjaamassa ja erikoinen vaunuoven avaaja hänen rinnallaan. Näin juttu vähitellen kasvoi ja kaunistui ja kaevi joutilaalle maalaismielikuviukselle rakkaaksi. Kirstin kyselyt pian osottivat, kuinka alusta alkaen tuulesta temmattu tämä häväistysjuttu oli; mutta hän oli liian ylpeä noustakseen sellaista

valhetta vastaan, jota haen tiesi mielihyvaellae uskottavan. Haen Mirandan vuoksi kaersi, kunnes haenen tummat kasvonsa alkoivat saada poimuja, mustat silmaet alkoivat vaarallisesti hehkua ja haen alkoi pelaetae vielae tekevaensae tuhoja jollekulle. Viimein haen, sattumalta kuultuaan taestae hyljaetystae metsaen koskellisesta raiviosta, moei moekkinsae polkuhinnasta ja laehti pahoja kieliae pakoon.

IV LUKU.

Miranda ja metsaen piilevae kansa.

Miranda oli heti ensi paeivaestae alkaen, jonka he raiviolla elivaet, huomannut taemaen elaemaen olevan haenen mielensae mukaan. Aeiti siitae piti, koska se rauhoitti ja paransi; mutta keijumaista lasta se kiinnitti verrattoman paljon syvemmaellae ja vaelittoemaemmaellae viehaetyksellae. Haenestae paikka ei ollut yksinaeinen. Haenen suuret silmaensae naekivaet mitae Kirsti ei naehnyt; ja haenelle metsaen reunat--joita edemmaeksi haenen ei ollut lupa mennae--olivat taeynnaeaen mitae parhaita leikkitovereita, jotka kaiken aikaa odottivat haentae tuttavuutta tekemaeaen. Ja molemmat haeraet ja mustan ja valkoisen kirjava lehmae olivat haenelle puhekumppaneita. Aeiti pani merkille, ettae kun lapsi istahti ruohon jonkun elaeimen paeaen viereen ja alkoi hiljaisen salaperaeisen juttelunsa, niin elaein lakkasi syoemaestae ja kuunteli haentae paikaltaan hievahtamatta. Mustan ja punaisen kirjava Taehti toisinaan seurasi haentae koiran tavoin, ikaeaenkuin lapsen suurten silmaein lumoamana. Sitten nuo juhlalliset silmaet aekkie alkoivat elaeae liekehtien; tytoen huuilta puhkesi ihmeellinen ilon kujerrus, kimakka, mutta ei aeaenekaes; ja haerkae haentaeaensae huiskauttaen ja loukkaantuneena puhalsi sieraimiinsa ja kaeaentyi syoemaeaen.

Seinaehirren kolossa aivan moekin raeystaeaen alla asusti perhekunta punaoravia, neljae poikasta jo neljaennestae vailla taeysikasvuisia ja melkein valmiina omin paein toimeentulemaan. Tuskin oli vanha tukkimies poikansa kera mennyt matkoihinsa, ennenkuin oravat alkoivat elostaa kuin kotonaan. Ne pitivaet Kirstiae suurena ja vaarattomana olentona, jonka moekissae oli edullista elaeae, koska haen karkotti pois heidaen vihollisensa. Mutta Miranda oli heistae kuin omaa heimoa, josta vaan oli tyoelaes paeaestae selville. Molemmat vanhat oravat saattoivat pyoeraehdellae yloes ja alas katon raeystaeaellae, kujertaen haenelle kimakalla aeaenellae, liehutellen ilmavia haentiaeaen ja kurkottaen alaspaein paeaetaeaen, tarkastellakseen haentae tutkivasti teraevillae ulos pullistuvilla silmillaeen; Miranda taas saattoi aivan heidaen allaan hypellen kiihkoissaan yloes ja alas samaan tapaan, nyoekaetae paeaetaeaen, nytkiae olkapaeitaeaen ja rupertella niille vastauksia nopealla kimakalla aeaenellaeen. Haenen aeaenensae oli nyt aivan toisenlainen kuin ne pehmeaet supatukset, joilla haen puhui karjalle; mutta oravat tuntuivat sen hyvaeksyvaen. Ennenkuin tyttoe oli raivauksella ollut viikkoakaan, naeytti koko oravaperhe pitaevaen

haentae heikaelaeisenaeen, siepaten leipaeae haenen pienistae ruskeista sormistaan ja juosten hametta pitkin haenen olalleen, milloin taemae lysti sattui paeaehaen juolahtamaan. Kirstistae ne eivaet vaelittaeneet-vaarattomasta vaelttaemaettoemaestae Kirstistae, Mirandan aeidistae.

Tuskin he olivat kunnolla kotiutuneet, ennenkuin lapsi keksi, ettae haenen vilkas punainen karttuunihameensa oli sopimaton ja sai aeitinsae kaetkemaeeen sen naekyvistae lauta-arkkuun, joka oli oven takana. Haen ei nykyaeen viihtynyt muuta kuin haaleassa siniharmaassa kotokutoisessa hameessaan, joka niin hyvin sulii rauhalliseen ympaeeristoeen. Mutta siitae huolimatta se ristiriitaisuuden piirre, joka haenen lapsen sydaemessaeen viritteli kirkkaita epaejohdonmukaisuuksia, sai haenet aina pyytaemaeeen palan tulipunaista rihmaa kaulanauhakseen. Taemae paeaehaenpisto huvitti Kirstiae hymyksi asti, sillae haen tunki sen olevan jatkoa sille tulipunaiselle liinalle, jolla haen itse oli verhonnut omat mustat hiuksensa. Mitae Mirandan hiuksiin tulee, niin olivat ne varjossa naehyinae yhtae mustat kuin aeidinkin; mutta auringonpaisteessa niissae naekyi ruskahtavia hohteita, jotka takasivat haenen Frank Craigin lapseksi kaikille, jotka olivat taemaen miehen tunteneet.

Siten sai syksy kuluneeksi; ja metsaen vaitelias kansa, joka uteliaana ja valppaana katseli Mirandan leikkiae aedin aitaan rakentaessa, oppi tuntemaan tyttoesen olenoksi, joka tavallaan oli samanlainen kuin he itsekin. Ne tiesivaet ettae tyttoenen usein naeki heidaet, vaikk'eivaet aedin silmaet naehneet. Huomatessaan, ettei aeiti haentae aina kaesittaenynt, kun Miranda koetti osottaa haenelle somia puiden seassa naekemiaensae elaeimiae, lapsi kaevi taessae asiassa hieman araksi ja vastahakoiseksi; piilevae kansa oli alussa mielinyt panna pahakseen haenen teraevaeen naekoensae, jota ei mikaeen voinut vaelttaeae, mutta se aelysi pian haenen vaiteliasuutensa ja tyyntyi. Tuo pieni vilkas, harmaa olento olisi voinut karata puitten keskelle, jaehmettyae kuvapatsaaksi, ja muuttua aekkiae yhtae naekyemaettoemaeksi kuin mikae ilves, kissa, jaenis tai naeaetae tahansa, ellei haenen kaulassaan olisi ollut tuota huolestuttavaa tulipunaista hehkujaa. Se nauha oli kaesittaemaetoen seikka kaikelle metsaen kansalle, se muistutti niille ainiaan, ettei tuo levollisena liehuva olento sentaeen kuulunutkaan metsaeen, vaan sille suurelle punapaeiselle naiselle, jonka kirves oli puitten seassa synnyttaenyt niin levottomuutta heraeettaevaeae meteliae. Kroof karhua tyttoesen ohut tulipunainen rihma kiinnitti siihen maeaeeraeaeen, ettae se eraeaeenae paeivaenae sulasta uteliasuudesta tuli paljon laehemmaeksi, kuin oli aikunutkaan. Miranda tietysti naeki sen ja suurin silmin toivotti taetae "isoa kaunista koiraa" leikkiverikseen. Juuri samalla Kirstikin naeki sen--se oli sangen laehellae ja mahdottoman suuri.

Ensimaeeisen kerran Kirsti Craig tunki jotain pelon tapaista, ei itsensae vaan lapsensa puolesta. Sysaeten Mirandan tuimasti taakseen haen tarttui kirveeseen ja seisoi liikkumattomana, suorana ja peljaettaevaena hyoeckaeystae odottaen. Haenen suuret mustat silmaensae leimusivat pahaa ennustavina rauhanhaeiritsijaeae vastaan. Mutta Kroof, joka oli aivan kyllaelti taeynnaeaeen syysmyoehaen marjoja ja makeita metsaenuuria ja hunajaa, oli mitae herttaisimmalla paeaeellae eikae muuta kuin laiskasti

tallusteli pois huomattessaan, että haenet oli keksitty, jonka jälkeen Kirsti, helpotuksesta lyhyeen naurahtaen, heitti maahan kirveensä ja tempasi lapsen sylinsä. Mutta Miranda itki pettymyksen suolaisia kyyneliä.

"Minä tahdon sen, äiti", haen nyhkytti; "tuon ison kauniin koiran. Sinä pelotit sen pois."

Kirsti oli kuullut siitä koirasta enemmän kuin kylläekseen.

"Kuules nyt, Miranda", haen sanoi ankarana ja samalla pudisti haenta olkapäältä, jotta haen paremmin kuulisi. "Muista nyt tarkkaan, minä sanon. Ei se ole koira; se on karhu; kuuletko, karhu! Elä koskaan mene sen lähelle, taikka se syö sinut. Muista nyt taama, Miranda, taikka saat vitsaa oikein kelpo tavalla."

Kirsti oli aivan suunniltaan ja ymmärelleen ajatellessaan, että Miranda yksinäisen kohtaisi tuon suuren eläimen ja ehkä yrittäisi tuoda sen kotiin leikkikumppaniksi; haen sen vuoksi hetkeksi unohti ajatuksensa tavallisen johdonmukaisuuden. Miranda taas suostui tottelemaan; mutta salassa haen säilytti omat luulonsa taasta koirasiasta. Haen varsin hyvin tiesi, ettei taama tenhoava eläin halunut haenta syödä; ja äidin käsky haenesta vain oli yksi noita äitien oikullisuuden puuskauksia, joiden perille ei kukaan voi toivoa pääsevänsä.

Taama tapaus kuitenkin masensi lapsen riemusta pulppuilevaa mieltä enemmän puolen kahdesta kokonaisesta päivästä. Se karkotti niin kauas sen toivotun ajan, jolloin haen saisi tutustua metsän arkaan piileväseen kansaan, jolla oli niin omituinen kiinteä katse, ja jutella sen keralla. Äiti piti haenta nyt aina aivan hameenliepeissään. Tyttö ei mielestään voinut keskustella näistä asioista, joita äiti ei ymmärtänyt, kenenkään muun kuin haeräin ja mustan ja valkoisen kirjavan lehman ja oravain kanssa, mutta nämaekin enimmäkseen pitivät oman päänsä.

Pian talvi vaipui yksinäisen mökin ympärille valkoisena, hiljaisena ja kimaltelevana ja Mirandalle se oli tapauksia täynnä. Kirsti oli ennen lumen tuloa korjannut vajan kanalaksi; ja nyt heillä oli sen asukkaina kuusi mitä parhaita kanaa ja uljas tulipunainen kukko, joka kiekui sangen uljaasti. Miranda luuli taaman ylpeän linnun halveksivan haenta eikä sen vuoksi tullut oikein hyvin juttuun sen kanssa; mutta kanat olivat ystävällisiä, vaikkapa mielenkiintoa vailla, ja ainainen ilo oli etsiä niiden munia parvelta tai navetan nurkista. Olivat sitten polut aukaistavat joka lumisateen jälkeen--polku laehteelle, polku navetan ovelle ja kanalaan, polku puupinolle. Taavi setä oli tehnyt Mirandalle kelkan, ja haenelle tuotti suurta iloa, kun sai puut kelkallaan mökkiin kulkemaan yhtä sukkelaan kuin äiti ennaetti niitä pilkkoa. Se oli ankara kilpailu, mutta äiti miten kuten aina sai pysytellyksi juuri yhden pilkkeen verran edellä.

Ja kalan pyynti--se oli suuri tapaus, joka uudistui kerran viikossa, jos ilma oli suotuisa. Sekä Kirsti että Miranda olivat melkein pelkkä

matka oli niin pitkä, niin haen naeki sen avaavan ammolleen pelottavan kitansa. Ja sekunnin kuluttua haen kuuli kiljauksen, joka laehti taestae pelaettaevaestae suusta--kimakan, kaeheaen, raeaekyvaen valituksen, joka huvitti haentae niin suuresti, ettae haen unohti vetaeae kalan jaeaeelle.

Mutta aeitiae taemae aeaeni naeytti huolestuttavan. Haen katsoi jonkun sekunnin ajan sängen vakaasti etaeistae kiljujaa ja sanoi sitten: "Panttereita, Miranda! Ei karhuista vaeliae; mutta panttereita vastaan meidaen tulee olla varuillamme. Taenaeaeen meidaen taeytyy paeaestae kotia ennen auringonlaskua; ja muista, ettae joka askeleella kuljet aivan laehellae minua."

Kaikki taemae pelko oli Mirandan mielestae saeaelittaevaen turhaa. Itse haen oli mielensae syvyydessae aivan vakuutettu siitae, ettae panterin kanssa olisi kovin hauska leikitellae.

Kuten sanoin, talvi oli Mirandalle tapauksia taeynnaeaeen. Kahdesti haen aamupuhteella kanoille kuumia perunoita ja jauhoja kantaessaan naeki Ten-Tinen, suuren karibuhirvaan, tasaisilla juhllallisilla askelilla kulkevan raivauksen poikki, omituiset laenttiset sarvet korkealla takakenossa, kuono suoraan eteenpaein ojennettuna, noeyraet naaraat kintereillaeaeen seuraten. Taemae tapahtui, ennenkuin metsaessae vielae oli vahvalta lunta. Myoehemmin talvella haen joka aamu hartaalla innolla tutki, mitae vieraita yoellae oli kuljeskellut moekin ympaeiri. Joskus oli siinae kaeynyt kettu ja jaettaeny sirot, selvaeaeen painellut, saeaeannoelliset jaeljet, joista naeki, ettae se elaein, joka oli ne tehnyt, tiesi, minne oli menossa, ja ettae sillae oli varma paeaemaeaeerae tiedossaan. Jaeniksen jaelkiae oli melkein aina--haen oppi piankin tuntemaan naemae kolmivarpaiset, kolmesta kohdasta painellut jaelkiryhmaet, jotka pitkae joustava hyppy oli saanut syvaelle lumeen painumaan. Ja kun portimo oli siihen jaelkensae jaettaeny--kapeat, sireunaiset, petollisen viattomat jaelkensae--niin aina ne laeheltae ja yhdenmukaisesti noudattivat hyppivaen jaeniksen jaelkiae; ja Miranda pian alkoi tarkalla vaistollaan aavistaa, ettei seura ollut jaenikselle terveellinen. Kerran haen kauhukseen huomasi, ettae jaeniksen jaeljet aekkiae aivan moekin akkunan alla paeaettyivaet veriseen laikkaan, jonka ympaeerillae oli karvoja ja luita. Joka puolella sen paikan ympaeerillae lumi oli kuin siivillae pois laastu ja kaksi ihmeellistae jalan jaelkeae haenelle kertoi sen jutun. Naemae molemmat jaeljet olivat pitkaet--syvaelle jakoiset, varpaiden asemesta pitkaet koukut ja takana epaeselvae sutimainen painalmus. Sillae paikalla huuhkaja oli istunut aterian paeaettyyaeaeen muutaman minuutin lumella, miettiaeekseen asiain yleisen kulun ja varsinkin hyvaeen aterian etuja. Miranda mielessaeaeen kuvitteli, kuinka taemae iso lintu siinae istui kuutamossa veristen luitten aeaeressae, kaeaennellen tupsuista paeaetaeaeen hitaasti puoleen ja toiseen, silloin taelloein naksutellen koukkuista nokkaansa aterian hyvyyttae muistellessaan, teraevaet silmaet selkisten selaellaeaeen palaen. Oli siinae ketunkin jaeljet. Se oli tullut navetasta paein, tutkinut tappelupaikan ja sitten jyrkkaeaeen ja epaeeroimaettae kaeaentynt pois metsaeaeen. Miranda ei mistaeaeen voinut arvata, kuinka varkain se kettu oli tullut, taikka kuinka vaehaellae se oli saada huuhkajan aamiaisekseen; mutta siitae aamusta haen kantoi kaunaa huuhkajoita vastaan eikae koskaan voinut vihan leimahtamatta kuulla

niiden kumeata huhuamista _tu-huu-huu-uhuu-uu_, sen juhlallisesti kajahdellessa hongikon harteilta.

Mutta huuhkaja ei ollut ainoa lintu, johon Miranda sinä talvena tutustui. Tammikuun jo ennaetettyä hyväään mittaan, orapihlajan varistettua marjansa ja tavallisenkin pihlajan kuihtuneiden marjain jo enimmäkseen syöjänsä löydettyä ja näiden uhatessa niitä lintukansan jäseniä, jotka eivät olleet etelämaaksi matkanneet, saapui moekille vikkeliä muonaa etsivä pulmusparvia elfenluonokkineen. Mirandalla oli niitä varten alati varalla murusia, ja kun sanoma haenen anteliaisuudestaan levisi metsäen laajemmaltakin, niin alkoi siivekkaiden ruokavieraiden luku nopeaan lisääntyä. Silloin taelloin siihen saattoi poellahtaa näeläinen variskin killistellen ja karsastellen, valppaana ja rohkeana, saamaan osansa taamaen hyvien Mirandan muruista. Tyttö piti variksista eikä suvainnut aetinsä niistä mitään pahaa puhuvan; mutta kaikkein enimmäen haen piti noista isoista, punapäisistä lapsellisen luottavista taviokuurnista, jotka melkein sai kaeteensä ottaa. Haen piti niille talviset pidot aina kun ne vaeltavissa parvissa saapuivat haenen vieraikseen.

Semmoisina päivinä, kun sää oli liian paha, jotta olisi voinut ulos lahtaa--kun lunta tuiskui vihuriäissään ja ilman sotajoukot näyttivät kentaen poikki kiitäväen, kun vaivatuista metsistä kohosi kumea jymy ja huuhkajat puolenpäivän aikaan lahtivat unipuulle, mutta tyytyväinen karja maarehti navetassaan hyvillä mielin siitää, että sillat oli katto päiden päällä--silloin tupa tuntui Mirandasta sangen viihdykkaalta. Kinokset kohosivat semmoisina päivinä joskus melkein akkunaan saakka. Liedessä kuivat puut paloivat tavallista kirkkaammin ja liekit tavallista iloisemmin soittelivat hormissa. Kuumat tatarleipäset, jotka oli kastettu voihiin ja ruskeaan siirappiin, maistuivat semmoisina päivinä muheammalta kuin koskaan muulloin, ja semmoisina päivinä haen oppi sukkaa kutomaan. Tämmä se oli hauskaa. Ensin haen kutoi iloiset mustan ja punaisen kirjavat sukkanauhut äidilleen; ja sitten nopeaan perehdyttyään tahtaen yksinkertaiseen taitoon, haen sai hyvien alkujohdatuksen sukan kutomiseen neljällä vartaalla. Sukat tietenkin sai äiti, joka ei siitää suurin moittinut, vaikka joku paikka olikin liian tiukkaan kudottu, toinen liian löyhyäen. Kirstin omat vikkelaet vartaat klikkasivat kaiken päivän ja niistä lähti sukkaa, lähti tumpua, kaikki mainion paksuja, kuten metsäenhakkuuleirien vakaille markkinoille piti ollakin.

Moisen kodikkaan, tuvassa vietetyn päivän jälkeen Miranda kerran yöllä heräsi raapimiseen, jota kuului katolta. Haen nukkui koko kylmän ajan aetinsä keraalla päähöoneessä leveysä uudessa vuoteessa; se oli rakennettu sen vanhan kapean tilalle, jossa vanha Taavi oli maannut ensi kerran raiviolla käydessään. Miranda tarttui aetinsä kauteen ja pudisti sitä hiljaa. Mutta Kirsti jo oli valveilla silmät auki maaten ja kuunnellen.

"Mikä tuo on, äiti, joka tahtoo tulla sisäen?" kysyi lapsi kuiskaten.

"Hiljaa, hiljaa", vastasi Kirsti, sulkien sormillaan lapsen suun.

Raapiminen kaevi nyt kovemmaksi, kun pehmyt lumi oli pois kaavittu ja uteliaat kynnet paeaesivaet tuoheen kaesiksi. Sitten se lakkasi. Sekunnin tai parin aeaenettoemyyden jaelkeen kuului kuin kova puhallus, ikaeaenkuin tupaan pyrkijae olisi sieraimistaan puhaltanut lunta ja kylmyytaa.

Taetae seurasi kolme laepitunkevaa haistelusta, jotka tuntuivat niin ihmeellisen naelkaeisiltaa, ettae Mirandankin peloton pikku sydaen alkoi sykkiaa sangen nopeaan. Mitae Kirstiin tulee, niin haen kerrassaan hermostui. Vuoteeltaan kavahtaen haen hyppaesi lieden luo, kouhi kekaeleitaa tuhkan seasta, puhalsi ne hehkumaan, heitti paeaelle tuolta ja kuivia pilkkeitaa ja tuossa tuokiossa kohosi iso liekki jylisten hormiin. Akkunoista hehku levisi kauas lumelle. Tungetteleva vieras kaevi taetae levottomaksi. Jaelleen rapisivat kynnet katolla teraevaaen, sitten kuului loeyhae jysaehdys raeystaaen alta. Lumisade oli jo muutamaa tuntia aikaisemmin herennyt; ja kun Kirsti paeivaen valjetessa avasi oven, niin naekyi syvae kuoppa siinae, mihin pantteri oli alas hypaennyt, ja kaatelevista jaeljistaa naekyi kunne paein se oli paennut.

Taemae tapaus sai Mirandan johonkin maeaeraeaen muuttamaan ensimaeistaa mielipidettaeaen panttereista.

V LUKU.

Kroof, se iso emaeakarhu.

Raiviolle tuli sinae vuotena aikainen kevaet. Kirstin syksyisiae vakoja alkoi siellaa taeaellaa naekyaa alenevan lumen alta tummina ja hoeyryaevinae. Ensimaaiseksi sulivat moekin edustalla lastukko ja navetan edustalta ruuhkakasa, naemae kun vaekevaesti kokosivat laempoeae. Ja niille opasti ylpeae kukko kaivelevan naisvaekensae kuin maailmaa vallottamaan. Miranda oli nimittaenyt sen "Saundersiksi" eraestaa mahtailevaa kylaekeikaria muistellen; ja kun tuli huhtikuun rattoisa aika ja munia alkoi tulla yhae runsaammin eikae kukon myoetaemukaisten kainaloisten kanojen kaakatus tahtonut koskaan heretae, niin sen kopeus kaevi aivan sietaemaettoemaeksi. Eraeaenae aamuna Mirandan tehdessaa jotain, joka loukkasi kukon arvontuntoa, se rupesi niin roeyhkeaksi, ettae hyoekkaesi haentaa vastaan nokka ojossa ja kaikki niskahoeyhnenet pystyssaa. Mutta Saunders ei tuntenut Mirandaa. Yksi vilaus vain, kun haen sai sen koivista kiinni, kieputti sitaa paeaensaa ympaeri ja nakkasi sen paeistikkaa pelosta ja haepeaestaa kirkuvana lantatunkion paeaelle. Hyvinkin tunti kului, ennenkuin sen entinen arvontunto palasi, mutta siitaa alkaen Miranda oli sen silmissaa ainoa olento, jota maailmassa kannatti kunnioittaa.

Kun raivaus oli aivan paljaana metsaenreunoja lukuunottamatta ja Kirsti

jaelleen alkoi aitaansa jatkaa, niin mustan ja valkoisen kirjava lehmaa synnytti mustan ja valkoisen kirjavan vasikan, jonka Miranda paikalla julisti omakseen. Se oli sangen hontelo pihvipolvinen pikku hieho; mutta Miranda ihaili sitä suunnattomasti ja vaehaeaeaeen piittaamatta sen sukupuolesta nimitti sen Mikoksi.

Petaejaen juurakonkin alta lumi naeihin aikoihin sulii ja Kroof koempi ulos paistattamaan itseaeaeen paeivaeliekkosessa. Se oli elänyt talven yli yksinomaan siitä rasvasta, jonka oli keraennyt valtavan ruhonsa paikkoihin. Mutta ei se siitä huolimatta ollut naelkiintyneen naekoeinen,--oli sillä vieläkin vanhaa varastoa, jota sopii kulutella, kunnes ravintoa alkoi olla runsaammin. Muutama paeivae heraeaeemisensae jälkeen se synnytti penikan. Suvun tapoihin oikeastaan kuului kaksi penikkaa; mutta Kroofilla, samalla kun se oli suurin naaraskarhu, mitään oli milloinkaan likimainkaan ollut sillä paikkakunnalla, oli lisäksi oma erikoinen yksiloellisyysensä ja itse se aivan yhtä hyvin tyytyi yhteen penikkaan, kuin jos siitä olisi ollut kaksi.

Juurakon alainen kolo oli laemmin ja pehmeäksi sisustettu,--mikään olikin aescen syntyneelle aivan vaeltaemaetoen ehto; taemaa oli yhtä vaehaen karhun naekoeinen kuin mikaeaeen sen kokoinen pienokainen hevillä saattoi olla. Se oli sokea, avuton, ynisevae ja melkein karvattomana muodottomampi kuin kaikkein koempeloeinkaeaeen koiranpenikka, mitään ajatella saattaa. Hento paljas iho näytti kylläkin huonolta suojalta maailmaa vastaan, mutta silläepä oli haemmaestytaevae ruokahalu ja Kroofin maitovarot olivat tyhjenemaettoemaet. Muutaman paeivaen kuluttua alkoi näkyä hieman tummaa karvaa. Emo imetti sitä tunnin toisensa jälkeen takajaloillaan puoleksi pystyssä istuen, etujalat leveälle levitettyinä ja paeae niin syvälle kumartuneena kuin mahdollista, kapea punainen kieli roikkuen toisesta suupielestä ja silmät ihastuksesta puoleksi ummessa, ja penikka näytti sen hartaan katseen alaisena melkein silmin havaittavasti kasvavan. Ennenkuin neljä viikkoa sai kuluneeksi, oli penikalla pikimusta pehmeä ja kiiltaevae turkki. Ja kun asiat olivat niin pitkälle edistyneet, niin se arveli ajan tulleen ja avasi silmänsä maailmaa katsellakseen.

Penikka oli nyt pienen kissan kokoinen, mutta paljoa vankempi ruumiinrakennukseltaan. Paeae oli taellae iaellae leveyteen verraten lyhempi kuin emon; korvat paljoa suuremmat ja hyvin ulkonevat. Silmät, alussa hyvin pehmeän epaemaeaeeräiset, saivat pian leikkilisen vallattoman ilmeen, joka hyvin soveltui pystyihin uteliihin korviin. Kaiken kaikkiaan se oli pulsa penikka ja Kroofilla oli taeksi syy olla siitä ylpeä.

Kevaeaeen ennaetettyä jo melko pitkälle, kalpeitten vaaleanviheriein taimien joka puolella joukottain tunkeutuessa esiin kuihtuneiden lehtien lomitse ja haisunaeetae-kaalin suurien veripunaisten lehtisilmujen loistaessa suon kolkolla pinnalla vilkkaina pisteinä, Kroof laehti penikalleen maailmaa näyttelemäeaeen. Pienokaisen ei tarvinnut alistua yhtä ankaraan ja pitkäelliseen kasvatukseen kuin aarniometsae- kansan muiden tenavien. Sillä noiden toisten ensimmäinen ja vaeltaemaettoemydessaeaeen vaikein ja ankarin opittava oli se, miten

vaelttaeae vihollisia. Jos taemae opittava huonosti opittiin, niin saivat kaikki muutkin opetukset lyhyen lopun, sillae aeaenetoen murhenaeytelmae, jossa kaikki metsaen asukkaat olivat naeyttelijoeitae, kehittyi aina, milloin muutaman, milloin monen kohtauksen kautta, traagillista loppua kohti. Mutta karhu enimmaekseen kuului vallanpitaeejiin ja moni huoli oli sille sen vuoksi tuntematon. Ei edes pantteri, vaikka olikin nopea, vihainen ja omavaltainen, koskaan ehdoin tahdoin etsinyt riitaa karhun kanssa, jonka rutistava syleily ja salaman nopea kaemmenen isku olivat sille tunnetut. Karhun penikka ei sen vuoksi, emonsa kanssa kuljeskellessaan, kunnes oli taeysikasvuinen, tullut ajatelleeksikaan vihollisia; ja Kroofin kaltainen jaettilaeinen emona, penikka saattoi huoletta nauraa vaikka pantterillekin. Yksinkertaiset olivat senvuoksi penikan opittavat, sen emonsa vieressae tallustellessa. Penikka-ajan ensimaeeisinae sokeina viikkoina sen tosin taeytyi oppia vaikenemisen ensimaeeinen hyve, eikae taemae ollut helppoa, sillae se mielellaeaeen ynisi ja moeraeili omalla hausalla pikku tavallaan.

Taemae kyllae kaevi paeinsae Kroofin kotona ollessa; mutta emon kuljeskellessa muonaa hakemassa oli vaikeneminen ensimaeeinen asia. Sen se oppikin, osaksi Kroofin kehotuksista, osaksi oman syvaellae piilevaen vaistonsa kautta; ja se piti suunsa, aina kun taeytyi olla yksin. Ainahan vaani se mahdollisuus, pieni mutta ikaevae mahdollisuus, ettae kettu tai ilveskissa keksisi Kroofin laehdoen ja tilaisuutta hyvaekseen kaeyttaeen pistaeisi poskeensa sangen hyvaenmakuisen paistin, imevaen karhunpenikan.

Kulkiessaan Kroofin keralla hiljaisia metsiae, penikka huolellisesti haisteli kosteata maata ja versoja, silmuja, mihin vain emo seisahdetai kaivelemaan. Naein se sai tietaeae, mistae etsiae taerkkelyspitoisia juuria, joista karhu kevaeaellae niin suureksi osaksi elaeae. Se oppi tuntemaan taerkeat erot makeitten maapaehkinaein ja arumin polttavan katkeran juurimukulan taikka intianinauriin vaelillae, ja se oppi jaerven rehevillae rantaniityillae tallustellessaan erehtymaettae kaivamaan mukulapavun [Footnote: Amerikkalainen hernekasvi (_Apios tuberosa_), jolla on syoetaevaet juurimukulat. (Suom. muist.)] ravitsevia juurimukuloita. Se keksi myoes minkaelaisia vanhoja kantoja sitae piti hajottaa, kun mieli saada paraiksi hapahko vahvistava annos metsaemuurahaisen toukkia. Kesken naeitae vakavampia toimia se aina ennaetti emonsa jaloissakin telmimaeaeen taikka takajaloillaan rattoisasti tepastelemaan. Pian sille naeytettiin sekin, miten piti loeytaeae mehilaeeisten puu ja ryoestaeae niiden makeat aarteet saamatta silmiaeaeen puhkaistuiksi; mutta juuri taellae kohdalla metsaen haemaeraet onnettaret sallivat taemaen iloisen lapsinaeytelmaen esiripun laskea muistukseksi siitae, ettei kuoleman lakia voitu lieventaeae edes ison mustan karhun hyvaeksi.

Ensimaeeiset retkensae penikkansa keralla Kroof teki raivion ympaeristoeoen, jossa Miranda toisinaan naeki molemmatkin. Tyttoe riemastui penikan naehdessaeaeen niin suunnattomasti, ettae haen luopui tavallisesta vaiteliaisuudesta metsaen kansaan naehden ja aeidilleen kertoi somasta kiiltaevaestae pikkukoirasta, jonka se mahdottoman iso koira oli tuonut mukanaan. Ainoa seuraus oli, ettae Kirsti antoi

haenelle tuiman varoituksen.

"Koirat!" haen huudahti ankarana; "enköe minae sanonut sinulle, Miranda, ettae se on karhu? Karhut enimmaekseen ovat vaarattomia, jos antaa niiden olla rauhassa; mutta vanha karhu, jolla on penikka, on hyvin paha. Muista nyt, mitae minae sanon. Pysy minun luonani, elaekae mene liian likelle metsaen reunaan."

Ja niinpae Mirandaa joku viikko siitae eteenkaesin vartioitiinkin sangen ankarasti, jottei haen lapsekkaan rohkeutensa vuoksi joutuisi karhujen kanssa tekemisiin.

Kesaellae Kroof alkoi kuljetella penikkaansa vielae pitemmillae retkillae. Pientae elaeintae naemae kiertelyt ensin ikaevyystyttivaet ja vaesyttivaet, niin ettae toisinaan se heittaeytyi selaelleen vaaleanpunervat tallukset taivasta kohden, muka vastaan pannakseen, eikae suostunut kulkemaan askeltakaan edemmaeksi. Mutta huolimatta sen lystikkaeaeen pienen mustan kuonon, isojen korvien ja vilkuvain silmaein pyynnoestae vanha Kroof sitae nuhdellen toeni kunnes se hyppaesi pystyyn ja oli kyllaekin tyytyvaeinen, kun paeaesi matkaa jatkamaan. Rasituksista se vaehaen laihtui, mutta kaevi paljon kiinteammaeksi, ja pian se iloisella mielellae laehti pisimmillekin retkille. Ei mikaeaeen sitae vaesyttaynt ja retken jaelken se ajoi kaniineja taikka portimoita taikka muita vikkelaie elaeimiae, kunnes emonsa pilkallisista mielenilmauksista aelysi naeiden yrittysten turhuuden.

Naemae laajat vaellukset todella sen kehittivaetkin niin ettae siitae naeytti tulevan itse Kroofin vertainen koon ja urhoollisen sisun puolesta; mutta nepae myoes olivat penikkaparan turmio. Jos se olisi pysynyt kotona,--mutta ei siitaekaeaeen olisi ollut suurta apua, sillae juuri kotona kohtalo varmimmin tavottaa uhrinsa metsaekansan kesken.

Ne olivat eraeaeenae paeivaenae kahden loeytoeretskellae kaukana naapurilaaksossa--Kuah-Davikin laaksossa, jonka Kroof itsekin tunsu hyvin vaillinaisesti. Paeivaen ollessa puolessa Kroof kaevi levolle pieneen viileaeaeen notkoon laehteen viereen, joka _tipp-topp tipp-tapp tupp-tippui_ viheriaeltae kallion pykaelaeltae. Mutta penikka se vaesymaettae laehti muutaman kymmenen sylen paeaehaen tutkimaan eraestae viidakkoa tosin kyllae naekyvistae poistuen, mutta ei hetkeksikaeaeen niin kauaksi, ettei aeaeni olisi kuulunut.

Viidakon laehettyvillae sen sieraimiin kantoi uusi sangen puoleensa vetaevae haju. Se ei ollut vielae koskaan lyhyellae elontiellaeaeen haistanut mitaeaeen taehaen verrattavaa, mutta erehtymaetoen vaisto kuiskasi, ettae se oli sangen hyvaeae syoedae. Tunkeutuen viidakon kautta sitae kohti se loeysikin hajun laehdoen. Kaltevan hirsirakennuksen alla oli pala kellertaevaen valkoista lihaa, jonka paeaeelle oli paksulta sivelty tumman punaisen ruskeata--ja voi minun paeivaeni! kuinka hyvaelle se lemahti! Se oli viettelevaesti pistetty kaksihaaraisen puutakin paeaehaen. Penikan korvat kohosivat paljaasta ahmimishalusta tavallista korkeammiksi ja leveammiksi. Herkaet sieraimet menivaet kurttuun sen haistellessa taetae houkuttelevaa loeytoeae. Se paeaetti hiukan maistaa sitae ja sitten laehteae emoa

hakemaan. Mutta se oli vaehaen liian korkealla, jotta siihen olisi maasta ulottunut. Se nousi seisomaan, tarttui siihen pienillä valkoisilla hampaillaan, kaevi siihen kiinni pehmeillä etukaemmenillään ja ripusti siihen koko painonsa veteäkseen sen alas.

Kroon viileässä notkelmassaan maaten kuuli pienen haetaeräekäyksen, joka katkesi kamalan äkkä. Siinä samassa se suuren ruhonsa kera hurjan haetaan valtaamana syöksyi alusmetsään laepi ääntä kohti. Se löysi penkkariepunsa aivan litteäksi rutistuneena loukun valtaviens hirsien alla, kiiltaeväpä ja toinen kaemmen surkeasti esiin pistäen, pieni punainen kieli sijoiltaan vaeäntyneitten leukain vaelistä roikkuen.

Kroonin ei tarvinnut toista kertaa katsoa, tunteakseen sydamessään, että lapsukainen oli kuollut, kuollut kuin kivi; mutta surunsa raivossa se ei tahtonut sitä tunnustaa. Se alkoi mieletömaesti repiä isoa hirttä--niin suunnaton kappale pantu niin vaehäistä olentoa tappamaan--ja niin ihmeteläevä oli sen kynsien ja jykeväin etujalkain voima, että se puolessa tunnissa sai loukun melkein aivan hajalle. Hiljaa se siirsi pois ruhjotun ja muodottoman ruumiin, nuoli suun, sieraimet ja surkeasti muljottavat silmaat; silitteli sitä kevyesti kuin hengitys ruumiillaan ja vaikeri sen päällä. Se hieman kohotti päätä kaemmenellään ja hyväili sitä kahta hartammin, kun se hervottomasti putosi syrjään. Sitten se jäähäyty kylmäksi. Täällä oli todistus, jota se ei voinut olla uskomatta. Se herkesi hyväilyistä, jotka olivat niin voimattomat lämpöä palauttamaan pieneen rakastettuun ruumiiseen. Pitäen kuonoaan korkealla ilmassa se kääntyi hitaasti ympäri kaksi kertaa, ikäänkuin vedoten johonkin voimaan, josta sille oli epämaeräinen aavistus; sitten se kuolleeseen enää vilkaisemattakaan ryntäili kautta metsän kuin mieletoen.

Kaiken yötä se välsi ilman päamaerä sinne ja täneen alisen Kuuh-Davikin laaksossa, pitkin vuoriston alempia liepeitä, kautta seutujen, joissa se ei ollut milloinkaan ollut ja joihin se ei nytkäen huomiotaan kiinnittänyt; ja puolen päivän aikaan se seuraavana päivänään jälleen huomasi olevansa aarnimetsässä, ei kaukana raivosta. Se karttoi kaukaa kierteen vanhaa pesänsä, joka oli juurakon alla ja lopulta heittäytyi maahan uupuneena ja, imemätoemaet nisaet ankarasti pakottaen, kaevi kaatuneen hemlokin taa levolle.

Se nukkui raskaasti tunnin tai pari. Sitten se heräsi lapsen huutoon. Se paikalla tiesi, että se oli Mirandan ääni; ja kun se tavalla tai toisella liikutti sen mieltä, niin se vaivoistaan huolimatta nousi ylös ja kulki hiljaa ääntä kohden.

Mirandan pyhitys metsaalle.

Sinae samana paeivaenae, heti puolisen jaelkeen, Mirandan laehdettyae ulos viemaeen muruja kanoille keltaisessa maljassa, Kirsti oli saanut jonkinlaisen pyoertymys kohtausten. Kaiken aamupaeivaeae oli kuumuus haentae rasittanut tavattomasti, vaikk'ei haen ollut siitae tietaevinaeaeen. Nyt astioita pestessaeaeen haen aivan vasten tapojaan pudotti niistae yhden lattiaan. Raeiskaeyks sai haenet havahtumaan. Mielipahalla haen huomasi, ettae se oli Mirandan pieni kirjava lautanen. Sitten kaikki musteni haenen silmissaeaeen. Haen toein tuskin paeaeesi vuoteen luo hoipertelemaan ja kaatui siihen oikopaeaeetae kuin pyoertynyt. Taetae mielentilaa seurasi raskas uni, jota kesti monta tuntia ja joka luultavasti pelasti haenet jostain ankarasta taudista.

Miranda ei kanat ruokittuaan palannut oikopaeaeetae aeitinsae luo. Haen sensijaan vaelsi kohti synkkaeae kuusimetsaeae, joka oli yhdellae kohtaa moekin takana hyvin laehellae. Avoimien, tattaresta vihantien kenttien runsas valo loi kauas viileiden holvikaartojen alle eloisan valaistuksen.

Mirandan kirkas silmae huomasi, ettae jotain liikkui harmaitten suorien runkojen vaelissae.

Haen piti siitae sangen paljon. Se oli haenestae merkillisen paljon kissan naekoeinen, suurempi vain kuin ainoakaan kissa mitae haen oli kylaessae naehnyt, jalat korkeammat ja haentaeae vain ihmeellinen paksu tynkae. Se tosiaan olikin kissa, "ruskea kissa" eli Pohjois-Amerikan pienempi ilves. Sen karva oli punaruskeata, taeynnaeaeen pieniae vaaleampia pilkkuja. Sillae oli korvien nipussa suorat harjastoeyhdoet samoin kuin suuremmalla serkullaankin, Canadan ilveksellae,--ne vain eivaet olleet likimainkaan niin silmaeaeen pistaevaet kuin viimeksi mainitun; ja kuutamopyoereaeen naaman ilme oli samalla sekae vihainen ettae arka. Mutta selvaestikin se oli kissa; ja Mirandan sydaen kaeaeentyi sen puoleen sen istuessa siinae metsaen siimeksessae tarkaten ihmislasta haaleilla silmillaeaeen.

"Voi kaunis mirri! kaunis mirri!" Miranda kutsui ja hyvaeillen ojensi sitae kohti kaetensae ja juoksi metsaeaeen.

Ruskea kissa odotti hievahtamatta, kunnes haen oli tullut kymmenen askeleen paeaeahaen; sitten se kaeaeentyi ja juoksi kauemmaksi pimentoihin. Paeaeestyaeaeen melkein naekymaettoemiin se pysaehtyi, kaeaeentyi ympaeeri ja istahti uudelleen katsellakseen innostunutta lasta. Sitae ihmetytti se veripuna, joka oli lapsen kaulassa. Miranda oli nyt kokonaan kiintynyt takaa-ajoon ja kiihkeasti toivoi saavansa kiinni kauniin mirrinsae, kunnes elaein jaelleen vihaisesti kahahtaen kaeaeentyi ympaeeri ja hyoekkaesi pois. Pettyneenae, vaikkei silti masentuneena Miranda taas seurasi; ja sama pieni leikki uudistui vaehillae muunnoksilla, kunnes haenen suuret silmaensae olivat taeynnaeaeen himmentaeviae kyyneliae ja haen oli vaehaellae maahan vaipua uupumuksesta. Ilkeae kissa leikkiin vaesyneenae eikae enaeae nauhankaan vuoksi uteliaana, katosi sitten kokonaan; ja Miranda istui maahan itkemaeeaeen.

Mutta haen ei ollut niitae lapsia, jotka pitaevaet paljon melua pienestae pettymyksestae. Ei kulunut kuin mutama minuutti, ennenkuin haen hyppaesi pystyyn, kuivasi silmaensae pienien nyrkkiensae selkaepuolella ja laehti oman luulonsa mukaan suoraa paeaetae kotia kohti. Alussa haen juoksi, arvellen aedin varmaan kaeyvaen levottomaksi haenen poissaolonsa vuoksi. Mutta kun haen ei tullutkaan aukealle niin pian kuin oli luullut, niin haen pysaehyi, katseli sangen huolellisesti kaikki ilmansuunnat ja kaeveli edelleen kaiken aikaa varoen. Haen kaeveli ja kaeveli, kunnes tiesi kulkeneensa niin pitkaen matkan, ettae olisi vaikka viiteen kertaan kotia ennaettaenyt. Haenen jalkansa huojuivat, ja sitten haen avuttomana seisoi aivan hiljaa paikallaan. Haen tiesi eksyneensae. Yht'aekkie aarniometsae, metsae johon haen oli halunut, metsae, jonka pimeyttae haen ei ollut koskaan pelaennyt, muuttui yksinaiseksi, uhkaavaksi, pelottavaksi. Haen puhkesi aeaenekkaeeseen itkuun.

Taemae se oli, jonka Kroof kuuli ja jota se tuli peraeaemaeen. Mutta sen kuulivat toisetkin korvat.

Olento nahkan ruskeuinen, monta kertaa suurempi kavalaa ilveskissaa--vaikk'ei kovin erilainen muodoiltaan, hiipi varkain aeaentae kohti. Vaikka sen jaesenet naeyttivaet vankoilta, kaemmenet suurilta hoikkaan ruumiiseen ja pieneen litteaaen julmaan paeaehaen verraten, niin olivat sen liikkeet siitae huolimatta aeaenettoemaet ja keveaet. Ja jokaisella matalaan kyyristyvaellae mutkikkaalla askeleella haentae hermostuneesti saetkaehi. Huomatessaan itkevaen lapsen se pysaehyi ja alkoi sitten laehestyae vielae entistae hiipivaemmin, kyyristyen niin matalaksi, ettae vatsa melkein maata laahasi, kaula pitkaellae paeinvastaiseen suuntaan kuin haentae. Se ei saanut aikaan vaehintaekaeen aeaentae, mutta Mirandan herkissae aivoissa kuitenkin oli jotain, joka sen kuuli, ennenkuin se oli paeaessyt aivan hypyn matkan paeaehaen. Tyttoe lakkasi itkemaestae, vilkaisi aekkie ympaeerilleen ja kiinnitti tumman kirkkaan katseensa sen palaviin viheriaeisiin silmiin. Ja vaikka haen olikin vain pieni pelaestynyt yksinaeinen lapsi parka, niin oli haenen vakaassa katseessaan kuitenkin jotain vaehaeistae, mitae lienee ollut, joka teki elaeimen levottomaksi. Tyhjae synkkyys, tieto siitae, ettae oli eksynyt, se oli saanut Mirandan pelkaemaeen. Elaeintae, julmintakaan kohtaan, haen ei tuntenut vaistomaista pelkoa; ja vaikka haen tiesi, ettae se oli pantteri se julmasilmaeinen peto, joka oli haenen edessaeen, niin jonkinlainen suuttumuksen sekainen uteliaisuus se nyt oli ylinnae haenen mielessaeen.

Peto levottomasti kaeanteli silmiaeaeen tytoen vakaan katseen edessae. Se hetken epaeroei oliko peraeltaekaeen viisasta puuttua tuohon pelottomaan kirkassilmaeiseen olentoon. Sitten siinae heraesii kiukku. Se kiinnitti haeneen paeaettaevaemmin hypnotisoivan tuijotuksensa ja vihaisin nytkaeyksin pieksi haentaeaeensae. Se paraillaan kiihotteli itseaeen lopulliseen surmahyppyyn Mirandan sitae katsellessa.

Mutta juuri silloin tapahtui ihme. Suuren paaden takaa, jossa se oli taetae tilannetta katsellut, tallusteli Kroof esiin valtavana ja mustana. Se asettui paikalla Mirandan rinnalle; ja kohoten

"Miranda!" haen huuti. Ja sitten kovempaa--ja vieläekin kovempaa--ja lopulta laepitunkevalla valittavalla mielenahdistuksella, kun haenelle selvisi, ettae lapsi oli kadonnut. Auringonpaisteinen raivaus, harmaa moekki, synkaet metsaenreunat, kaikki naeytti haenestae hetken pyoerivaen ympaeri. Mutta vain hetken. Sitten haen tempasi kirveen lapupoelkyn paeaestae ja varman vaiston johdolla syoeksyi sitae kuusikon kielekettae kohti, joka oli juuri moekin takana.

Suoraan eteenpaein haen riensi, ikaeaenkuin selvaeae jaelkeae seuraten; vaikka haenen metsaetietonsa todenteolla olivat sangen vaehaeiset, niin ettae haen paljaan silmaennaeeon mukaan tuskin olisi kyennyt elefantin jaelkie seuraamaan. Mutta haenen sydaentaeen kouristi jaeaeetaevae tuska, ja haen samosi eteenpaein kuin vimattu. Mutta sitten haen aekkiae kallion sammalisella kummulla naeki naeyn, joka sai haenet siihen paikkaan seisahtumaan. Haenen silmaensae ja suunsa jaeivaet auki pelkaestae haemmaestyksestae. Sitten hirmuinen jaennitys raukesi. Vaekevae vaeristys kaevi haenen ruumiinsa laepi ja haen tunsu itsensae jaelleen lujaksi. Hymy kirkasti haenen kasvojensa kalvenneita piirteita.

"Totta tosiaan," haen mutisi itsekseen; "lapsi oli oikeassa. Se ymmaertaeae elaeimiae vaehaen paremmin kuin minae."

Ja se naeky oli taemae. Kautta kuusimetsaen harmajain kaartojen asteli valtava musta karhu, Miranda rinnallaan juosten ja leikillisesti silitellen sen rehevaeae turkkia. Iso elaein tuon tuostakin pysaehytyi, ei muuta varten kuin tunnustellakseen lasta kuonollaan tai nuollakseen haenen kaettaeaeen hoikalla punaisella kielellaeaeen; mutta suunta, jota se kulki, vei suoraa paeaetae moekille. Kirsti seisoi moniaan minuutin liikkumatta, katsellen taetae outoa naekoeae; piilostaan esiin astuen haen sitten riensi niiden peraessae. Niin kiintyneet ne olivat toisiinsa, ettae haen kummankaan huomaamatta paeaesi parinkymmenen askeleen paeaehaen niistaa. Sitten haen huuti:--

"Miranda, missae sinae olet ollut?"

Lapsi pysaehytyi, katsoi ympaerilleen, mutta piti vielae kiinni Kroofin karvoista.

"Voi aeliti!" haen huuti innostuneena ja hengaestyneena ja yrittaeen kertoa kaikki samalla haavaa, "minae olin aivan eksyksissae--ja panterin juuri aikoi syoedae minut--kun taemae kiltti hyvae iso karhu tuli ja pelotti panterin pois--ja meidaen piti juuri tulla kotiin--ja tule aeliti, ja puhu taele hyvaele kiltille isolle karhulle! Voi, elae paeaestae sitae pois! elae paeaestae!"

Mutta Kroofilla oli taestae asiasta omat arvelunsa. Mirandan se oli tyttaerekseen ottanut, eikae Kirstiae; ja se tunsu jonkinlaista mustasukkaisuutta Mirandan aeitiae kohtaan. Mirandan vielae puhussa karhu aekkiae kaeentyi sivuun ja sukkelaan tallusteli pois, jaettaen lapsen itku kurkkuun.

Sydaentae kouristava oli se juttu, jonka Miranda sinae iltana kertoi aedilleen, sillae aikaa kun mustan ja valkoisen kirjavaa lehmaeae lypsettiin ja Mikko vasikka sai illallismaitonsa ja ruohoteensae. Se teki syvaen vaikutuksen Kirstin nopeaan ja suvaitsevaan mieleen. Haen paikalla oivalsi, kuinka suurenarvoinen Mirandalle oli Kroofin kaltaisen suosio. Useimmat aedit olisivat taemmoeisessae tapauksessa joutunut mielettoemaen pelon valtaan, mutta Kirsti Craig ei ollut niin heikkoa laatua. Haen sitae piti vain vahvana turvana Mirandalle metsaen pahimpia vaaroja vastaan.

VII LUKU.

Ystaevykset.

Taemaen kokemuksen jaelkeen Miranda tunsii itsensae pyhitetyksi, kuten haen oli niin hartaasti toivonut, aarniometsaen kansan taeyteen toveruuteen. Melkein joka paeivae Kroof astua laentysteli raivion reunoille. Ja aina Miranda tuota pikaa keksi sen ja juoksi sen luo iloisin hyvaeilyin. Iso karhu ei kuitenkaan suostunut kulkemaan montakaan askelta aukealle, sillae se ei halunnut tutustua Kirstiin, eikae moekkiin, eikae karjaan eikae mihinkaeaeen muuhunkaan mitae sivistyksellae olisi ollut tarjottavaa. Mutta Kirsti, sopivan vaelimatkan paeaestae katseltuaan muutamia naeistaa kohtauksista, viisaana aeitinae antoi lapselle vaehaen enemmaen vapautta. Miranda sai luvan mennae metsaeaeen maeaeraetyn matkan, ei kuitenkaan koskaan niin kauaksi, ettae moekki kokonaan katosi naekyvistaa; ja taemae lupa oli voimassa vain silloin, kun haen oli Kroofin seurassa. Kirsti jonkun verran tunsii metsaeaelaainten luonnetta; ja haen tiesi, ettae kun musta karhu teki ystaevyysliiton, niin oli se jaerkaehaemaettae ja aprikoimatta sille uskollinen. Ystaevyysliitoissa, jotka poikkeavat luonnollisista heimosuhteista, joskus kaey, kuten nytkin kaevi: Kroof naeytti kiintyvaen lapseen helleemmin kuin omaan penikkaansa. Se katseli ihastunein silmin, suu raollaan narrimaisesta hellyydestae, kun Miranda sen ympaerillae leikkien perehtyi metsaetiedon lukemattomiin salaisuuksiin. Mitae vain Miranda tahtoi tekemaeaeen, sitae se yritti tehdae, heti kun oli tarkotuksen perille paeaessyt; sillae vaikka Mirandan juttelu olikin sangen mieluista sen korvalle, niin ei se toden tunnustaen ollut sen aivoille kovin helppoa ymmaertaeae. Yhdessae asiassa se kuitenkin oli jaerkaehaemaetoen. Ehkae kolmen oman mittansa verran se suostui kulkemaan Mirandan mukana raivaukselle, sitae edemmaeksi se ei suostunut tulemaan. Mairittelua, pientae haernaailyae, jaerkisyitae, kyneleita--kaikka Miranda koetti, mutta turhaan. Kun Miranda koetti peraestae tyoentaeae tai edellae kulkien peraessaeaeen vetaeae, niin mesikaemmen oli siitae hyvillaeaeen ja sen silmaet vilkkuivat leikkillisesti. Mutta paeaetoeksessaeaeen se pysyi. Kirsti taeydelleen hyvaeksyi taemaen itsepintaisuuden, vaikka se Mirandalle oli niin suuri pettymys; haen ei kuitenkaan virkkanut siitae mitaeaeen. Kirstiae ei vaehaeaeekaeaeen haluttanut saada Kroofin kaltaista jaetilaeistaa moekkinsae ympaerille maleksimaan taikka ympaeri

kuljeskelemaan ja tielle tulemaan, kun haen oli menossa tyoehoen vainiolle.

Vaikka sivistys olikin Kroofille vastenmielinen, niin oli se kuitenkin siksi ovela, ettae aelysi mahdottomaksi saada Mirandan alati kerallaan metsaessae olemaan. Se vallan hyvin aelysi, ettae tuo iso nainen, jolla oli paeaessaeen punaista, oli sangen etevaeae laatua elaeintae--ja ettae Miranda oli haenen penikkansa,--sangen etevaeae laatua penikka, jota aina piti katsella salaisella kuunioituksella, mutta penikka joka tapauksessa ja sille suurelle vaimolle kuuluva. Se ei sen vuoksi pahastunut huomattessaan, ettei se voinut saada Mirandaa mukanaan metsaeaeen enemmaeksi kuin tunniksi tai pariaksi kerrallaan. Mutta tunnin tai parin kuluessa saattoi saada paljon aikaan; ja Kroof koetti opettaa Mirandalle paljon asioita, joiden tuntemista pidetaeaeen taerkeaenae aarniokansan kesken. Se haisteli multaa ja kaivoi maasta makealle hajuavia juuria; ja Miranda, pannen merkille niiden varret ja lehdet, oppi pian tuntemaan kaikki laehiseudun syoetaevaet juuret. Kroof niinikaeaeen naeytti haenelle herkullisen karvatukan [Footnote: *_Rubus villosus_*, jolla on suikerteleva varsi.], aetelaen imelaen intianipaeaerynaen [Footnote: *_Amelanchier canadensis_*, pohj.amerikkalainen pensas, jolla on syoetaevaet marjat.] ja vaarattoman, mutta jotenkin pumpulivillaisen metsaekanamarjan; [Footnote: *_Mitchella repens_*, amerikkalainen marja.] ja se opetti sitae karttamaan trilliumin [Footnote: Saanut nimensae kolmesta lehdestaeaeen. Kieloihin kuuluva amerikkal. kasvi.] houkuttelevaa punaista hedelmaeae, samoin kuin myrkyllistae kyymarjaakin [Footnote: Joko *_Actaea_*, leinikkoeihin kuuluva marja, tai *_Caelastus scandeus_* niminen pensas.]. Mustikkaa, joka on yhtae mieluinen karhulle kuin ihmisellekin, ei kasvanut taessae synkaessae metsaessae, mutta Miranda muisti taemaen marjan hyvin varhaisilta kylaeajoiltaan, jolloin haen niin usein oli suunsa mustannut mustikkapiirailla. Mitae taas tulee kyyhkyanmarjan [Footnote: Amerikkalainen koiso (*_Phytolacca decandra_*).] veripunaisiin rypaeleihin, jotka peittivaet laitumen kummut punalle hohtavalla peitteellae, niin ei Miranda kaivannut Kroofin opetusta tietaeaeeseen, ettae ne olivat hyvae syoedae. Ja sitten oli monen laisia ja monen muotoisia ja vaerisiae metsaesieniae--valkoisia, punertavia, hienon keltaisia, kiiltaeviae oranssivaerisiae, joissa oli paljon kaesniae, likaisen kerman vaerisiae, juovaisia viheriaeisiae, jopa vaekevaen tulipunaisiakin. Miranda sanoi niitae ensin yhteisesti hattusieniksi ja pelkaesi ja kammosi niitae. Mutta Kroof opetti haenet paremmin eroa tekemaeeen. Joitakuita, kuten punaisia ja varsinkin kaesnaeisiae, viisas elaein kaemmenellaeaeen sotki maesaeksi; ja ne Miranda siitae tiesi huonoiksi. Ja niiden koko ulkomuoto tosiaan olikin vaarallisen naekoeinen ja Mirandan silmissae niiden kaikkien kanteen oli kirjoitettu *_myrkyyae_* suurilla kirjaimilla. Mutta oli muuan sangen valkoinen ja hyvaen naekoeinen ja hyvaenhajuinen sieni, josta haen melkein olisi vannonut, ettae se oli ystaevae. Paikalla sen naehdessaeeen haen muisti eraeeen omituisen aran herkkusienien (Miranda piti herkkusienistae) ja suurella ilolla juoksi sitae poimimaan. Mutta Kroof sysaesi haenet syrjaeeen niin tylsty, ettae tyttoe kompastui kanton ja oli kovin loukkaantunut. Mutta haenen suuttumuksensa lauhtui, kun haen naeki Kroofin repivaen ja sotkevan naemae kalpeat herkkusienien kaltaiset mitae pienimmiksi siruiksi, osottaen samalla joka tavalla inhoaan. Taestae

Miranda saattoi ymmaertaeae, ettae tuo kaunis hattusieni olikin oikea rikollisuuden hirvioe. Ja niin se tosiaan olikin; sillae mikae muu se oli kuin kuolettava amanita, jonka yksi ainoa pieni palakin olisi vaivuttanut Mirandan siihen uneen, josta ei konsaan heraetae.

Vaikka Miranda olikin hyvaessae turvassa Kroofin holhouksen alaisena, niin saattoipa haenelle niin nuorella iaellae kuitenkin olla onneksi, ettae haentae oli kielletty raivaukselta poistumasta. Sillae metsaekansan kesken tosiaan oli yksi heimo, jota vastaan Kroofin suojeluksesta olisi ollut sangen vaehaen apua. Jos Miranda olisi laehtenyt Kroofin keralla laajemmalti vaeltamaan, niin he ehkae olisivat tavanneet mehilaespuun. On epaeiltaevaeae, tokko Kroofkaan oveluudessaan olisi aelynnyt, ettei Mirandan iho olisi kestaenyt hyoeckaeystae mehilaespuun kimppuun. Intoileva karhu luultavasti olisi tahtonut hankkia lapselle hunajaa ja seuraus siitae olisi ollut, ettae Kirstin luottamus Kroofin arvostelukykyyn olisi saanut pahan kolauksen.

Siinae ahtaassa piirissae, jossa Mirandan oli lupa liikkua, oli kuitenkin useita taajaan asuttuja muurahaispoekkoejae, ja Kroof keksi moniaana iltapaeivaenaen niistaa yhden. Se oli siitae kovin mielissaeen. Taessae oli tilaisuus naeyttaeae Mirandalle jotain sangen hyvaeae ja haenen terveydelleen ehtoisaa. Heraetettyaeen lapsen huomion se repaesilahon puun hajalleen aivan sydaentae myoeden ja alkoi sitten litkiaesuuhsa sekae kiehuvia muurahaisia, ettae niiden keraellae mehukkaita toukkia. Taemaepae vasta oli herkkua, mutta ymmaertaemaetoen Miranda juoksikin pois kauhusta huutaen. Kroof oli ymmaellaeen. Se kuitenkin soei muurahaiset suuhunsa, kun oli puuhaan ruvennut. Mutta sen jaelkeen se sai kutsun tulla kuulemaan Mirandan pitkaeae ripytystae, ettae muka muurahaiset eivaet kelvanneet syoetaeviksi ja ettae oli sangen julmaa repiae auki niiden pesiae ja varastaa munat. Siinae ei tietenkaeaeen ollut vastavaeitteille sijaa, kun Kroof ei vaehaeaeekaeaeen ymmaertaenyt, mihin tyttoenen oikeastaan taehaesi; mikae kysymyksen alaiseen asiaan naehden oli sangen valitettava seikka.

Vaikka Mirandalla nykyaeen oli noin sanoaksemme metsaen kansalaisyhteisyydet, niin ei haen kuitenkaan ollut oikein ystaevyiden kannalla kenenkaeaeen muun kuin tietenkin vastustamattomien oravien kanssa, jotka asustivat moekin katossa. Miranda naeki metsaen elaeimet nykyisin sangen laeheltae, ja ne kulkivat asioillaan haenen naehtensae vaehaeaeekaeaeen arkailematta. Ne kaesittivaet, ettae oli aivan suotta ruveta haenen kanssaan piilosille. Vaikka ne olisivat olleet kuinka ehdottoman hiljaa ja vaikka ne olisivat kuinka taeydelleen ympaeristoeoensae sulautuneet, niin tiesivaet ne haenen kirkkaitten, vakaitten, ystaevaellisten silmaeinsae oivaltavan kaikki heidaen hommansa kauttaaltaan. Taemae oli niille alussa huolestuttava salaisuus. Kuka oli tuo nuori olento--nuoruuden aelyaeae kaikkein alkeellisinkin havaintokyky--joka nuoruudestaan huolimatta niin helposti saattoi haepeaeaeen niiden perintaetiedot ja sukkelat temput? Mutta niiden vaisto samalla sanoi, ettei haen ollut heikoimmankaan vihollinen; ja niinpae ne sallivat haenen naehdae kaikki hommansa peittelemaettae, samalla kuin karttivatkin haentae jonkinlaisella huolellisella pelolla.

Kroofiakin ne kaikki karttivat, vaikka toisella tavalla. Ne tiesivaet,

ettei paisti silloin taelloein ollut Kroolille vasten mieltae, mutta ettei se viitsinyt suurta vaivaa naehdae sitae saadakseen. Taemaen metsaen vaeheemmaen kansan ei muuta tarvinnut kuin pysyae turvallisen matkan paeaessae sen ankarasta kaemmenestae; muutoin ne tunsivat turvallisuutta sen laeheisydessae. Kaikki muut paitsi ei jaenis--se tiesi, ettae Kroof piti sitae ja sen pitkaekoipisia lapsia erikoisena herkkuna, jotka hyvin kannattivat karhunkin vaivannaeeoet. Miranda ihmetteli, miks'ei haen koskaan naehnyt jaeniksistae merkkiaekaeaeen ollessaan Kroofin keralla kaevelemaessae. Toisinaan haen tosin naeki; mutta aina pitkaen matkan paeaestae ja vain vilaukselta. Kroof ei naeissae tilaisuuksissa naehnyt jaenistae ensinkaeaeen; ja Mirandalle pian selvisi, ettae haen naeki tarkemmin kuin piilevae metsaekansakaan. Naemae saattoivat toisiltaan piilottua joko siten, ettae olivat aivan hiljaa alallaan, taikka tekivaet itsensae naekymaettoemiksi; mutta Mirandan silmae armotta erotti punaruskean ketun kellervaeen ruskeasta lahosta puusta, jolle se oli matalaksi ruvennut. Paikalla haen myoes erotti liikkumattoman paehkinaenakkelin puunrungon nystyraestae, maassa piilevaeen metsaekanan jaekaelaeisestae kivistae, metsaehiiren kiertyneestae ruskeasta lehdestae, kyyristyvaeen ilveskissan taeplaeisestae oksasta. Piilevae kansa sen vuoksi alkoi pian osottaa haenelle suosiotaan siten, ettei ollut haenestae tietaevinaeaeen, joka taas osotti heidaen luottavan siihen, ettae saisivat haenen puoleltaan olla rauhassa. Ne pysyivaet vieraalla kannallaan edelleenkin; mutta haenen mielenkiintoisen katseensa alaisena saattoi paehkinaenakkeli nousta maennyrngon karkean kaarnan pintaa ja noukkia sen harmaitten suomujen alta muurahaisia; kultasiipitikka ajaa takaa lihavia valkoisia toukkia, jotka olivat sen parasta herkkua, ja tuimasti takoa lahonnutta puuta muutaman jalan matkassa Mirandan paeaestae; hoikka ruskea kaerppae tohti jahdata puunjuurien alla kovakuoriaisia haenen hiljaisesta laesnaeolostaan vaelittaemaettae, koiras-sepelpyy [Footnote: Amerikkalainen pyy (_Bonasa umbellus_), joka on tunnettu siipivaeristyksestae aikaansaamasta omituisesta soitinpaeristyksestae. Nimensae se on saanut kaulassaan olevasta seppeleestae. (Suom. muist)] huoletta paeristellae kelopuun latvassa, kunnes ilma oli taeynnaeaeen sen kerskumisen vienoa paerinaeae, ja sen puolikasvuiset sikioet rohkenivat poelyytellae itseaeaeen huoleti autiossa muurahaispesaessae raivauksen paeivaenpaahteisimmassa kolkassa. Ainoastaan varisparikunta, joka jaelleen asutetun raivion suuria mahdollisuuksia aavistaen oli asettunut pitkaen kuusen latvaan asumaan aivan moekin taa, pysyi epaeluuloisena kokonaan erillaeaeen Mirandasta. Ne usein keskustelivat haenestae karkealla kielellaeaeen, joka kuului vielae pahemmalta taessae aarniohiljaisuudessa; ja ne pitivaet haenen tuttavuuttaan Kroofin kanssa kerrassaan luonnonjaerjestyksen vastaisena. Ollen itse kaksimielisyden perikuvia ne olivat taeysin vakuutettuja siitae, ettae Mirandalla oli muita vaikuttimia, jotka kuitenkin olivat liian syviae niiden ymmaertaeae; ja ne sen vuoksi kunnioittivat haentae suunnattomasti. Mutta eivaet ne haeneen luottaneet. Arat sadelinnut [Footnote: Pohjois-Amerikan musta- ja keltanokkaisia kaekiae sanotaan sadelinnuiksi. (Suom. muist.)] sitaevastoin luottivat haeneen ja viheltelivaet toisilleen pitkaeveteisiae alakuloisia kutsuaeaeeniaeaeen, jotka tietaevaet sadetta, vaikka haen seisoi niistae vain muutaman askeleen paeaessae ja tuijotti niihin koko voimallaan; ja taemae oli kerrassaan ennen kuulumaton suosionosotus sadelintujen puolelta, jotka ovat kovin vastahakoisia

soittelemaan, jos joku on niin lahellä, että näkee. Niitä saattoi olla kolme tai neljä, jotka soittelivat kuvaamattoman tunteikkaita kadanssejaan milloin missäkin raiviolla; mutta Kirsti ei nähnyt niitä edes vilaukselta, vaikka hän monesti syvä kaiho sydämessään kuunteli, kun niiden etäiset äänet vaerailivat kautta kastehelmin lahestyväen haamaaran.

Vain kerran Miranda sinä vuonna enää näki pantterin. Se tapahtui kuukausi sen jälkeen kuin hän oli Kroofin tavannut. Hän oli yksinäisen aivan tatarpellon reunalla ja tirkisteli varjoisan laepikuultavaan hiljaisuuteen, nähdäkseen, voisiko hän erottaa sieltä mitään. Ja se, mikä sieltä näkyi, sai hänen pienen sydämensä oikopäätä kurkkuun syöksähtämäen. Siellä oli pantteri, ei muuta kuin kymmenen askeleen päässä; se makasi matalana kaatuneen puun rungolla. Se tuijotti häneen silmät raollaan. Kotvasen kuluttua kaunis peto nousi ja oikoi itseään suurella varmuudella, työnsi ulos kynsiään ja kaiveli niillä, aivan samoin kuin tavallinen kissa tekee itseään oikoessaan. Samalla se haukotteli aivan kamalasti, niin että Mirandan mielestä suu olisi voinut revetä korviin saakka ja että saattoi katsella suoraan sisään pedon suureen punaiseen kurkkuun. Sitten peto keveästi astui alas puunrungolta--sille puolelle, joka oli Mirandasta etäimpään, ja asteli pois sen näköisenä, ettei sitä muka haluttanut ruveta juttuihin.

Taenä samana, muutoinkin niin kohtalokkaana kesänä Miranda ensikerran tapasi Wapitin, sosearvisen sarvaan, ja Gannerin, Canadian suuren ilveksen. Sanomattakin selvä, etteivät ne olleet samassa seurassa. Eräänä aamuna aidan kulmauksessa istuessaan koko huomio kiintyneenä risumajan rakentamiseen sairaan perhosen ympärille, hän aivan kynäpäänsä vierestä kuuli äänekäen pärsäyksen. Pahoin pelahtyksen hän päästi pienen huudon ylös katsoessaan ja samalla jotain hyppäsi aidalta pois päin. Hän näki kirkkaan ruskean pään komeine monisormisine sarvineen ja kaksi suurta sulavaa silmää, jotka lempeinä ihmetellen katsoivat häneen.

"Voi kaunis sarvas, pelotinko minä sinua?" tyttö huudahti, tuntien vieraan näkemistä kuvista; ja hän työnsi pienen kaetensa aidan raosta tervehtääkseen. Sarvas oli kovin utelias sen veripunaisen nauhan vuoksi, mikä hänellä oli kaulassaan, ja silmäili sitä vakaasti puolen minuutin verran. Sitten se palasi aivan aidan viereen ja haisteli hänen kaettaan hienoilla mustilla sieraimillaan, avaten ja sulkien ne herkästi. Se antoi tytön hyväillä sileätä turpaansa ja piti päätänsä aivan hiljaa tytön kaeden sitä kosketellessa. Sitten joku tavaton ääni kantoi sen korvaan. Se oli Kirsti, joka siinä lähellä multasi perunoita; ja pian vako, jota pitkin työ eteni, toi hänet navetan nurkan takaa näkyviin. Hänen päänsä leiskui tulipunainen liina kuumana auringon paisteessa. Sarvas kohotti päänsä korkealle, tuijotti ja näytti lopulta pääättelevän, että taama ilmestys oli vihamielinen laadultaan. Korskahtaen ja levottomasti polkien silokaviollaan se pyörsi ympäri ja juoksi pois metsään.

Mirandan tuttavuus Gannerin, [Footnote: "Ganner" (gander) oikeastaan on kansanomaisen nimitys ukkohanhelle. (Suom. muist.)] ilveksen kanssa,

tehtiin ikaevaemmissäe oloissa.

Mikko vasikka, joka oli kaiken kesäeäe kasvanut erinomaisesti, oli paeivisin kytkettyneä paaluun luonnonniityn kulmaukseen noin kolmisenkymmenen sylen paeaehaen metsaen reunasta. Vaehaen laehempaenaäe moekkieäe oli pitkäe pensaisto mustaa vatukkaa, [Footnote: *_Rubus nigrobaccus_*, jolla on mustat maukkaat marjat. (S. m.)] seljaa ja elaemaenlankaa, [Footnote: *_Clematis_*. (S. m.)] muodostaen taajan tiheikoen, jonka keskelle Miranda monella tuskalla ja kamalien naarmujen hinnalla oli raivannut rattoisan piilopaikan. Taeaellae haen leikki kotisilla ja toisinaan nukahtikin kuumina aamuina, kun aeiti oli monen eekerin takana tyoessaäe aivan raivauksen toisella reunalla.

Mikko makaili eraeäenaäe paeivaenaäe yhdentoista aikaan ennen puolta paeivaäeäe niin laehellae moekkieäe kuin lieka myoeden antoi, kun tyttöe naeki oudon elaeimen tulevan ulos metsaestaäe ja pysaehytyvaen sitae katselemaan. Elaein oli harmahtavan ruosteen ruskea vaeriltaeäen, mahanalusta ja kaula sangen vaaleat, ja se oli melkein yhtae suuri kuin Mikkokin; mutta ruumis oli kumman lyhyt verrattuna pitkiin voimakkaisiin saeäeriin. Naamataulu oli aivan ympyriaeinen, silmaet pyoereaet ja palavat, teraevaekaerkisten korvien paeaessaäe pitkaet kankeat mustat tupsut ja leuan alla julman naekoeinen vaaleanruskea poskiparta, joka oli kuin ulospaein harjattu. Haentaäe oli vain kuin paksu, poikki hakattu ruskea tynkae. Elaein katseli varovasti joka puolelle ympaeirilleen; kyyristyi sitten matalaksi, takapuolen jaeäedessaäe vaehaen korkeammalle eturuumista ja pehmeästi astuen kulki suoraan Mikkoa kohti.

Vaikka Mikko olikin niin kokematon, niin aelysi se kuitenkin, ettaäe tuossa tulla toikkaroi itse kuolema. Se kavahti pystyyn, koempeloet saeäeret leveaellae hajallaan ja koko painollaan liekaa painaen, silmaet paeaessaäe pyoerien ja kauhistuneina tuijottaen kamalaan tulijaan. Kurkusta kohosi pitkae kimakka avun ja haedaen moelaeyäe.

Sen moelaeyksen merkityksestaäe ei saattanut olla epaeilystaäe. Se sai Mirandan silmaenraepaeyksessaäe laehtemaeäen leikkihuoneestaän. Seuraavassa silmaenraepaeyksessaäe tilanne oli haenelle selvillae. "Aeiti! Aeiti-ii!" haen huuti minkae aeaentaäe paeaesi ja lensi rakasta Mikkokaan puolustamaan. Ilves taemaen odottamattoman sekaantumisen johdosta pysaehytyi siihen paikkaan. Miranda ei naeyttaenynt kovin pelaettaevaeltaäe, eikae se haetaeäentynt vaehaeäekaeäen. Mutta haen naeytti niin tavattomalta--ja tuo kirkas punainen juova haenen kaulassaan saattoi merkitae jotain, jota se ei ymmaertaenynt--ja jotain luonnotonta siinae vaan oli, jotain, jonka vuoksi sieti seisahtua, kun noin nuori olento osotti niin haekaeilemaetoentaäe rohkeutta. Sekunniksi tai pariksi ilves sen vuoksi istui takakintuilleen rehellisesti kuin kissa ja mietti; ja tupsulliset korvat, jotka olivat hyvin pystyssaäe, ja omituinen poskiparta leuan alla antoivat sille hyvin vihaisen arvokkaan kasvojenilmeen. Mutta ei se epaeeroeinynt kuin lyhyen hetken. Selvillaeäen siitaäe, ettei Mirandaa tarvinnut lukuun ottaa, se jaelleen laehestyi ja entistaäe nopeammin; ja Miranda huomattessaän, ettei haenelle onnistunut pelottaa sitae pois, ei muuta kuin kiersi kaesivartensa Mikon kaulan ympaeiri ja parkaisi.

Sen parkaisun olisi pitänyt kantaa Kirstin korviin koko raivauksen poikki; mutta tuulenpuuska poikkeutti sen muualle ja lisäksi oli vaelissaa moekkikin aeaenen kaerkeae tylsentaemaessaa. Mutta sen kuulivat muut kuin Kirstin korvat; kuulivat ja vielä ymmaersivaetkin Mikon moelaeyksen. Mustan ja valkoisen kirjava lehmaa oli kaukana, toisella laiturilla. Kirsti näki sen haetaeaentyneenae juoksevan aitovieraa ylös ja alas ja luuli kaerpaesien sitaa kiusaavan. Mutta aivan pensastiheikon takana makasivat molemmat haeraet, Paeivae ja Taehti, mieltivaesisinae maerehtien paeivaellispuurujaan. Kumpikin oli raskaasti noussut jaloilleen Mikon ensi kerran apuun kutsuessa. Kun Mirandan parkaus kajahti, niin ilmestyi Paevaen rautionkarvainen paeae pensastiheikon nurkan taa, haetaeaentyneenae udellen. Gannerin naehdessaeeen se pysaehy, pitaaen kuonoaan korkealla ilmassa, puhalsi kovaa ja pudisteli paeataeaaen suurta urhoollisuuttaan osottaakseen. Heti sen peraaetäe tuli mustan ja valkoisen kirjava Taehti. Mutta sillae oli aivan toinen luonto. Paikalla kun se keksi Mikon ja samalla Mirandankin vihollisen, niin alas painuivat pitkaet suorot sarvet, ilmaan lensi kirjava haentae ja raivosta moelisten se hyoekkaesi.

Laiha haerkae oli vihollinen, jonka kanssa tappelemaan Gannerilla ei ollut vatsaa. Vihaisella aerinaellae, joka paljasti Mirandalle hirmuiset hammasrivit sangen punaisessa suussa, se kaeaensi heitaa kohti haennaentynkaensaa, pani niuhaan tupsulliset korvansa ja hyoekkaesi metsaaeen pitkin uljain loikkauksin, luonnottoman pitkaein takajalkain nakellessa sitaa pois paein kuin maahan koskettamatonta kumipalloa. Ehkae viiden sekunnin kuluttua se jo oli naekymaettoemissaa puitten seassa; ja Taehti, ylpeaenae puhisten ja haentaeaensaa vinkkuroiden kuopi maata Mirandan ja Mikon edessaa.

Miranda se sinae paeivaenae nimitti ison ilveksen "Ganneriksi"; "sillae niin se sanoi", haen jaelkeen paein kertoi aeidilleen, "kun Taehti tuli ja ajoi sen pois."

VIII LUKU.

Kirves ja sarvet.

Toinen talvi kului hyvinkin samaan tapaan kuin ensimaeinen. Mutta vuodenajan ehtiessaae tuli yhae enemmaen lintuja ruokittavaksi, sillae Mirandan maine oli levinnyt niiden kesken. Lunta ei ollut sinae talvena yhtaa vahvalta, eikaae pakkanen ollut yhtaa ankara. Pantterit eivaet tulleet yoellaae kattoo repimaaeen. Mutta sattui muutamia tapauksia, jotka saivat sekae Mirandan ettaa Kirstin erikoisesti muistelemaan taetae talvea ennen monia muita.

Koko joulukuun ja tammikuun ajan tapasi Wapiti sarvas tulla navetalle kaksi solakkaa naarasta mukanaan ja oleskella sen luona monta paeivaee kerrallaan, pureskellen lumelle siroteltuja heiniaa. Molempien haerkaein, Taehden ja Paeivaen kanssa Wapiti ei ollut kovinkaan hyvissaae

vaeleissae. Ne toisinaan vihaisesti pukkasivat sitae sarvellaan, mutta Wapiti hyppaesi syrjataan kuin vietereillae, polki kahdesti maata silitetyillae etukavioillaan ja ojensi niitae kohti sarviensa neljaetoista keihaeenkaerkeae. Mutta se jaei uhkailuihin. Mustan ja valkoisen kirjava lehmae sitae vastoin naeytti suuresti ihailevan Wapitia, vaikka taemae vastasi sen ihailuun mitae ylvaeimmaellae vaelinpitaemaettoemyydellae. Eraeanae paeivaanae Miranda antoi sen ja molempain naaraitten nuolla astian pohjalta raakaa suolaa, ja taemaen mieluisan tuttavuuden jaelkeen ne kaikin kolmen seurasivat haentae suoraan moekin ovelle. Jopa ne rupesivat Kirstinkin peraessae kulkemaan, mikae taetae miellytti ja hyvitti enemmaen kuin haen tahtoi Mirandalle myoentaeaeakeaen. Haen tarjosi elaeimille monta kylmaeae tatarpiirakkaa, ja vaikka ne olivatkin nahkeita ja sitkeita, olivat ne saajista mitae iloisimpia herkkupaloja. Mutta tammikuun kuluessa repaeisivaet holhokit itsensae irti naeistaa iloista ja muuttivat muille laitumille.

Kevaetpuoleen Miranda suureksi ilokseen sai tehdae Ten-Tinen, uljaan karibusarvaan tuttavuutta, saman, jonka haen oli pikimaeltaeae naehnyt edellisena talvena. Karibu muutti paraillaan sarvellisten naaraillensa keralla hitain viivytyksin etelaeae kohti. Ne olivat vaesyneet syoemaeaeen kuivaa sammalta ja jaekaelaeae paljailla mailla, jotka olivat raivaukselta viikon matkan pohjoista kohti. Ne alkoivat himoita pajujen ja haapojen nuoria silmuja, jotka paraillaan mehukkaina puhkesivat etelaempien jokien varsilla. Katsellen akkunasta eraeanae aamuna, ennenkuin karjaa vielae oli ulos laskettu, Miranda naeki Ten-Tinen ilmestyvaen metsaestae ja pitkin, heittelevin askelin tulevan aromaan poikki. Sen omituisen latuskat lehtimaeiset sarvet olivat takakenossa olkain tasalla ja kuono osotti suoraan eteenpaen. Taemae asento oli kaikkein paras metsaen laepi kuljettaessa; sarvet eivaet silloin takertuneet kiinni. Keskeltae otsaa ulkoni suorakulmaisesti muista sarvista kaksi leveaetae latteata kaemmenmaeistaa sakaraa, paeaesarvien omituista kasvannaista. Karibulehmaet, joiden sarvet olivat melkein yhtae komeat kuin uroon, vaikka otsalisaekettae vailla, seurasivat kantapaeilla. Niiden vaeri oli sangen vaalea, vaaleahkon likaisen keltainen, aivan toinen kuin Wapitin laemmin ruskea karva. Kulkiessaan navetan ohi Ten-Tine keksi rehua, joka sitae suuresti viehaetti, ja seisautui maistelemaan sitae. Kirstin heinaet miellyttivaet suuresti koko karjaa. Niiden hyvaellae maulla syoedessae Miranda hiipi ulos tuttavuutta tekemaeaeen. Haen otti lahjoiksi muutamia kourallisia kanain tattareita kirkaaseen keltaiseen maljaan. Mirandan laehestyessae Ten-Tine kohotti kaunistae paeataeaeen ja katsoi haeneen uteliaasti. Jos olisi ollut kiima-aika, niin se epaeilemaettae olisi paikalla haastanut haenet taisteluun elaeamaestae ja kuolemasta. Mutta nyt se oli hyvaeluontoinen ja utelias, paitsi milloin naeki suden, pantterin tai ilveksen. Tuo pieni olento naeytti vaarattomalta, ja kieltaemaettae haenessae oli jotain aivan erikoista. Mikae oli se kiiltaevae esine, jota haen piti edessaeaeen? Ja mikae oli se toinen kirkas esine, joka haenellae oli kaulassaan? Ten-Tine lakkasi syoemaestae ja katseli tyttoeae kiinteaeesti, paeae epaeroeivaessae asennossa, harteita hiukkasen alempana. Karibulehmaet vilkaisivat ja olivat uteliaat, mutta niitae enemmaen huvitti tyydyttaeae naelkaeaeensae kuin utelaisuuttaan. Ne mielellaeaeen jaettivaet asian Ten-Tinen selvitettaevaeksi.

Miranda oli jo oppinut monta asiaa sen vuoden kuluessa, jonka haen oli oleskellut metsäkansan keskuudessa. Yksi oli, että kaikki piilevä kansa pelkää ja paheksuu jyrkkää liikkeitä. Niiden itsensä kääntäytyminen oli aina moitteetonta. Julminkin niistä aina liikkui sirosti ja suhdallisesti kuin ylimys. Ne tiesivät nopeuden ja haetai lyön eron. Kaikkea jyrkkyyttä ne kauhistuivat. Kauneusviivoin ne pakenivat vihollistaan. Ja kääryn viivoin ne tappoivat.

Miranda ei sen vuoksi yrittänyt kääntäen kulkea oikopäätä Ten-Tinen luo ja väkiryntäkoella päätä sen tuttavuuteen. Haen varovaisesti pysähtyi kymmenkunnan askeleen päähän, kurkotti sitä kohti väliin ja liverteli sanattomia vienoja maanituksiaan. Haen kun ei taitanut karibuitien kieltä, niin täytyi koettaa äänen sävyllä ilmaista hyviä aikeita.

Ten-Tine huomasi, ettei lapsi tahtonut tulla lähemmäksi, eikä sen uteliaisuus kestänyt moista pettymystä. Mutta sitä epäilytti, epäilytti kovasti. Samoin kuin Wapiti polki sekin epäeroideissaan jalkaansa; mutta ne kaviot, joilla se polki, olivat paljon isommat, leveämmät, koempeloimmat ja vähemmän silitetyt kuin Wapitin, sillä ne olivat muodostetut juoksemista varten semmoisten pehmeitten pintain kuin soiden ja loyhaen lumen poikki, joilla Wapitin sirot jalat olisivat puhkaisseet pinnan kuin veitsen käerki.

Askel askeleelta se tuli lähemmäksi. Mirandan kirkaassa katseessa oli jotain, joka siinä herätti luottamusta. Lopulta se oli kyllin lähellä koskettakseen keltaista väliä liikkuvalla ylähuulellaan. Se näki, että vädissä oli jotain. Se kurotti kuononsa reunan poikki ja Mirandan ihmeeksi puhalsi siihen. Vilja poellahti joka suuntaan, jopa jotkut jyvät tarttuivat sen omiin kosteihin huuliin. Se peräytyi takaisin päin hieman säikähtäen. Sitten se nuoli huulensa ja maku oli sitä miellyttävä. Ja sen turpa palasi takaisin mieltä kiinnittävästä maljaan; ja haistettuaan taas sangen varovasti se nuoli suuhunsa kaikki, mitä siinä oli.

"Hyi hotkaa!" huudahti Miranda hellaesti moittien ja juoksi takaisin tupaan enemmän tuodakseen.

"Eikö haen Saunders olisi vihainen", haen ajatteli itsekseen, "jos se tietäisi että minä annan sen tatarta tälle kauniille sarvaalle?"

Ten-Tine seurasi lähellä haenen perässä haistellen uteliaana punaista nauhaa, joka oli tytön kaulassa. Kun Miranda meni tupaan tattaria saamaan, niin sekin yritti tulla haenen mukanaan, mutta sen sarvet olivat liian leveät ovesta mahtuakseen. Kirsti, joka lakaisi kiirellä, katsoi ylös hämmästyksellä, kun iso päätä pimitti oven.

"Voi sinua lapsi parka!" haen huudahti; "aivanhan sinä tuot kaikki metsän eläimet tänne meidän kanssamme asumaan."

Haen ei kuitenkaan kieltänyt Ten-Tineltä muutamaa kourallista tattaria, vaikka tämä puhalsi toisen puolen lattialle, niin että haenen täytyi ne laastin koota. Kun Ten-Tine oli kaikki syönyt ja

huomasi, ettei enempää annettaisi, niin se vastahakoisesti peräytyi ovelta ja alkoi haistella akkunanpuitteita, painaen uteliasta turpaansa koetteeksi lasiruutuakin vastaan.

Sattuipa niin, että Ten-Tineä ja sen pientä joukkoa olikin näelaen himolla takaa ajettu koko ajan pohjoisilta mailta saakka, vaikk'ei vaet ne siitä mitään tienneet. Neljä isoä harmaata metsästä oli niiden jäljillä. Vaikka sudet olivat verenhimoiset, niin olivat ne samalla viisaatkin, eivätkä halunneet hyökätä koko lauman kimppuun, ne kun tiesivät, että karibu on tuima tappelija. Mutta ne odottivat tilaisuutta erottaakseen jonkun lehmistä muusta laumasta, uuvuttaakseen sitten sen yksinään. Monta päivää ne olivat jälkiä seuranneet ja taella ajalla saaneet tyytyä hyvin niukkaan muonaan; nyt niitä kalvoi sekä näelä että viha. Metsästä ulos tullessaan ne näkivät viisi karibulehää navetan luona syövässä, Ten-Tineä ei missään. Tilaisuus oli liian harvinainen, jotta sitä olisi voitu jättää käytmättä. Ne kaikki päättivät nyt hyökätä. Rinnan kaikki neljä lähiä suttä läukkasi äänenä lumen poikki, pitkäät harmaat kuonot kurtussa, valkoiset hampaat irtissä, harmaan ja valkoisen kirjavat hartiat kuin tahdissa nousten ja laskien, poerhoiset hännät suorana päessä.

Karibulehmät näkivät viime tingassa niiden tulevan. Puoleksi sekunniksi ne jäykistyivät hämmästyksestä. Sitten ne sukkelaan juoksivat piiriin, päät yhteen työntäen, kaikki sarvet ulospäin ojentäen. Se oli sukupolvien tarkkaa perityä sotakuria.

Ilman muuta ääntä kuin syvästi huohottaen, läähähtäen sudet hyppäsivät hyppynsä, koettaen päätästä taamaen pistinmäisen sarviaidan päälle. Kaksi singahti kiljuen takaisin. Yksi sai lehmaan puoleksi piiristä ulos ja polvilleen sortumaan, iski hampaansa sen niskaan ja olisi sen lopettanut, ellei lähin naapuri olisi tuikannut suttä niin tuimasti kylkeen, että se kimakalla räähdyksellä hellitti hampaansa. Mutta neljäes susi huomasi piirin heikon kohdan. Se typerä nuori lehmä, jonka kimppuun se hyökkäsi, pillastui paikalla pelosta. Se syöksyi piiristä pois ja pakeni. Seuraavassa silmänräpäyksessä susi oli sen kurkussa kiinni.

Samalla kun susi kiskoi sen nurin, hyppäsivät muutkin sudet sen kimppuun. Muut lehmät, puolustusasentonsa säilyttäen, katselivat sen häntää jotenkin välinpitämättöminä, epäilemättä ne olivat sitä mieltä, että siinä tyhmyys sai palkkansa ja ettei kumppani parempaa loppua ansainnutkaan. Mutta Ten-Tine, jolle tilanne selvisi yhdellä silmäyksellä, oli asiasta toista mieltä. Sille tämä tyhjä nuori lehmä oli sangen kallis. Kimakalla raivon kiljauksella, joka oli puoleksi mäekinä, puoleksi mylvinä, se hyökkäsi apuun. Ensimmäinen susi, jota se iski, lensi ulkohuoneen nurkkaa vastaan ja palasi tappeluun ontuen ja hyvin vähällä innolla. Seuraavan se tuhosi molemmilla etujaloillaan, taittaen kerrassaan pedon selän. Muut kaksi paikalla purivat kiinni sen kylkiin koettaen kiskoa sen nurin; se taas hyppien pystyyn ja takajaloilleen nousten teki sankarillisia ponnistuksia karistaakseen ne irti kyljistä, jotta voisi puskea ja iskeä kavioillaan. Verta vuotava lehmä sillä välin koempi jaloilleen

ja pakeni takaisin urhoolliseen piiriin, joka hieman vastahakoisesti enaee avautui. Taestae niitae ei pidae moittia liian kovasti. Sillae karibuitten silmissae nuorikko oli tehnyt suurimman kaikista rikoksista, kun oli rivistae paennut ja jaettaenyt koko karjan tuholle alttiiksi.

Tappelun taellae asteella urhoollinen Ten-Tine oli joutunut epaetoivoiseen pulaan; mutta apu tuli aivan odottamattomalta taholta. Se tekijae, jonka sudet olivat laskuistaan pois jaettaeneet, oli Kirsti Craig. Kirstissae oli kiehahtanut aeaenetoen raivo, kun haen ensin naeki tapauksen. Haen oli luullut, ettae sudet olivat laeheisistae metsistae aivan sukupuuttoon haevinneet; ja niiden ilmestymistae haen sen vuoksi piti ainaisena vaarana. Mutta ainakin niitae oli vaehaen, sen haen tiesi; ja paikalla haen paeaetti, ettei taemaen pienen sakin pitaenyt paeaestae leikistae vaehemmaellae kuin taeydellisellae tuholla.

"Ne ovat susia! Aelae astu sinae ulos taestae ovesta!" haen kaeski tylysti sillae aeaenellae, jota Mirandan mieleen ei olisi juolahtanutkaan olla tottelematta. Miranda kiihtymyksestae vapisten silmaet suurina ja valkein poskin kiipesi akkunaan ja painoi kasvonsa ruutuun litteaeeksi. Kirsti hyoekkaesi ulos, paiskaten oven kiinni.

Puupoelkyn ohi kulkiessaan Kirsti tempasi kirveen kaeteensae. Haenen kauniit kasvonsa olivat jaeykaet kuin rauta. Mustissa silmissae paloi viha. Se oli epaetoivoinen yritys kaeydae kolmen hurjistuneen suden kimppuun ilman muuta apua kuin karibusarvas; mutta Kirsti ei ollut niitae naisia, jotka tieltae palaavat, kuten olemme jo naehneet.

Kirves oli tottuneessa ja tarkassa kourassa ja heti ensi isku, joka sattui laehimmaen suden etujalkain taa, melkein leikkasi sen kahtia. Toiselta puolen siten aekkie vapautettuna Ten-Tine pyoerahti ympaeeri kuin salama paeaestaekseen kaesiksi toiseen hyoekkaeaejaaensae, mutta peto hyppaesikin takaperin. Ten-Tinen sarvia vaeistaessae aen se melkein kimposi Kirstin paeaelle, taemae ei voinutkaan iskeae tuhoiskua koko voimallaan, ei muuta kuin kirveen lappeella sai lyhyeen nopattua sitae leuan alle. Siitae se kuitenkin lensi hetkeksi nurin, ja taemae hetki riitti Ten-Tinelle. Ilmaan ponnahtaen karibu alas pudotessaan iski molemmilla talttamaisen teraevillae etukavioillaan vastustajaansa keskelle kylkiluita. Isku oli murhaavan ratkaiseva. Teraeksisetkae aen kylkiluut eivaet olisi sitae kestaeneet, eikae kulunut kuin muutama harva sekunti, ennenkuin lumella makaava verinen harmaa nahka oli niin muodoton, ettae sitae oli vaikea sudeksi tuntea.

Viimeinen joukosta, jonka Ten-Tinen isku oli rammaksi ruhjonut, oli viisaana miehenae vaeistynyt syrjempae aen, huomattessaan Kirstin tulevan. Nyt se kaeaentyi pakoon. Mutta Kirsti oli paeaettaenyt, ettei ainoankaan pitaenyt paeaestae pakoon, ja haen laehti takaa ajamaan. Haen oli niin hyvae juoksemaan kuin harva toinen nainen. Haen paeaetti saattaa taeytaentoeoen tuiman tuhopaeaeoeksensae. Sutta ensin esti rampaus; mutta juuri kun se oli paein kaeaentymaeisillae aen taistellakseen sokeasti kuolemaan saakka sukunsa tavan mukaan, niin ponnistus laukaisi jaeykistyneet lihakset, niin ettae se jaelleen paeaesi juoksemaan. Oikaisten pitkae aen laukkaansa se ampui pakoon takaa-ajastaan, ikae aen kuin taemae olisi paikallaan seisonut.

Kirsti pysähtyi, heilautti kirvestä ja nakkasi sen pakenevan jälkeen koko voimallaan. Se sattui. Jos se olisi sattunut oikein, terä edellä, niin se olisi toteuttanut heittäjänsä koko tarkoituksen; mutta se sattui pohja edellä keskelle pedon takapuolta. Isku sysäsi sitä, niin että se mukelsi nurin niskoin lumelle. Susi kiljui haamastyksestä ja kauhusta; mutta sekunnin kuluttua se uudelleen malttoi mielensä, ponnahti kuin harmaa karvakerä risukasan yli ja katosi metsän kaartoihin.

Kun Kirsti kääntyi takaisin, niin hän näki Mirandan seisovan ovelta valkoisena, surkeana ja haamentyneenä; ja Ten-Tine taas lehmiseen, odottamatta tilaisuutta häntä kiitelläkseen, kulki juoksujalkaa pois poikki vaikeitten kenttien, kuono pitkäällä, sarvet takakenossa pitkin selkää. Ten-Tinestä itsestään ja haavotetusta nuoresta lehmaesta tippui joka askeleella heleen punaista, höyryä verta.

IX LUKU.

Pax Mirandae.

Kirsti olisi taamaen seikkailun jälkeen entistä enemmän pelännyt Mirandan puolesta, ellei olisi ollut tuota lapsen merkillistä ystävyttä suuren naaraskarhun kanssa. Heti kun lumi oli sulanut ja aarniometsä jalleen alkoi houkuttaa Mirandaa salaperäiseen hiljaisuuteensa ja laepikuultavaan haamaeränsä, ilmestyi Kroof uudelleen yhtä uskollisena kuin ennenkin. Kun Kroof oli poissa, niin metsät olivat lapselle kielletty maailma, johon hän vain saattoi kaihomielin kurkistella ja katsella metsän piileväitä kansaa sen salaisuuksia oivaltavilla silmillään.

Väheä myöhemmin, kun sammat olivat kuivaneet ja kesäkuun hedelmöivaet helteet hyvin elähtäneet maan, sai Miranda uudelleen näytettyä omituisen näköelämänsä ystävyttä. Hän yllätti eränsä pöytänsä Kroofin kanssa sepelyyn, jolla oli aseen munasta tullut poikue, nuoren koivuvidakon reunalla. Sepely pieksi siipiänsä ja lepatteli puitten keskellä ikään kuin pahasti haavoitettuna; ja Kroof ajoi innolla takaa, luullen sen pian kiinni saavansa. Se kuitenkin ensin vilkasi ympärilleen, eikö likitiöissä ollut poikasia. Mirandan kummaksi viisas eläin ei nähnyt ainoatakaan. Mutta Miranda näki ne selvästi. Siinä ne olivat kaikki hänen ympärillään, kuin liikkumattomat ruskeat pallot, aivan samantyyppiset kuin lehdet ja sammat ja kaikki muu, mitä oli metsämaan pinnalla hajallaan. Toiset olivat puoleksi piilossa lehden tai oksan alla; toiset istuivat aivan näkyvissä samassa asennossa kuin olivat olleet häilytyksen tapahtuessaan. Jopa ne sulki silmänsäkin sulaakseen paremmin ympäristönsä. Ne olivat mieluummin alistuneet vaikka mihin kohtaloon, siihen paikkaan vaikka kuolleet, ennen kuin liikkuneet, niin täydellisesti ne lapsen mielessään tottelivat metsän

kanalintujen kirjottamatonta lakia. Taemae kuuliaisuus sai palkkansa. Ne olivat sen kautta naekymaettoemaet metsaen kaikelle kansalle, sekae ystaeville ettae vihollisille. Mutta eipaes petetty Mirandan silmaeae.

Emaestae haen ei sen enempaeae vaelittaenyt, haen kun aelysi taemaen sukkelan sotatempun ja tiesi, ettei Kroof milloinkaan saisi sitae kiinni. Eikae haen viattomuudessaan luullut, ettae hyvae Kroof tekisi sille pahaa, vaikka saisikin sen kiinni. Mutta naemae liikkumattomat poikaset sitae vastoin olivat sangen mieltaekiinnittaevaet. Yksi--kaksi--kolme--Miranda laski niitae kymmenen ja arveli, ettae kaipa niitae oli vielae enemmaenkin. Pian emae piiriae lennellen palasi paikalle katsomaan, millae kannalla olivat asiat. Se naeki Mirandan kumartuvan ja poimivan maasta yhden sen rakkaista ruskeista keraesistae ja sitten vielae toisenkin, uteliaana, mutta hellaevaroen. Haemmaestynyt sepelpyy oli niin ymmaellaeaeen, ettae se hetkeksi unhotti Kroofinkin ja oli vaehaellae joutua sen kynsiin. Se aekkinaeisellae hurjalla paolla vaeltti taemaen vaaran ja huomaten, ettae Mirandaa vastaan eivaet mitkaeaeen piiloutumiset auttaneet, se lensi oikopaeetae viidakon tiheimpaeaeen osaan ja kutsui hoputtaen poikasiaan. Taemaen aeaenen kuullessaan kaikki nuo pienet liikkumattomat keraeset aekkie alkoivat elaeae. Ne molemmat, jotka makasivat kuin kuolleina Mirandan ojennetulla kaemmenellae, hyppaesivaet maahan; ja kaikki hyoekkaesivaet viidakkoon.

Emaen vielae kotkotettua muutaman kerran matalan, mutta selvaeaen jaesennellyn kutsun kaikki nopeaan pakenivat pensaikkoon; Kroof taas hieman nolon naekoeisenae tallusteli takaisin Mirandan luo.

Huolimatta tappelusta susien kanssa ja Ganner ilveksen hyoekkaeyksestae Mikon kimppuun, ja huolimatta verestae ja karvoista jotka lumella kertoivat huuhekajan yoellisistae kesteistae ja jaeniksen surmasta, Miranda oli pitaenyt aarniometsaen asukkaita lempeaenae kansana, joka enimmaekseen eli aeaenettoemaessae ystaevyydessae. Haenen tarkkanaekoeiset silmaensae eivaet ensinkaeaeen huomanneet, ettae taemae hiljaisuus olikin ainaista murhenaeytelmaeae. Haen ei aavistanut, ettae tuo piilevae kansa, jonka hommia haen katseli, aina kulki pelko mielessaeaeen ja ettae kuolema vaeijyi sitae joka kaeaenteessae. Vaehaenpae haen aavisti, ettae useimmille niistae itse elaemaen hintakin oli ainaista elaemaen tuhoamista.

Kesaen kuluessa Miranda keksi ensimaaisen ja ainoan vian Kroofin taeydellisyydessa. Sillae kaikista luoduista olennoista oli vain aeiti haenen mielestaeaeen Kroofia etevaempi. Mutta kun haen eraeaeenae paeivaenae juoksi kenttaein poikki tapaamaan Kroofia metsaen reunassa, niin suurella karhulla olikin niin paljon muuta hommaa, ettei se joutanut vastaan tulemaan, kuten tavallista. Se haisteli jotain, joka oli maassa sen valtavan kaemmenen alla. Miranda juoksi paikalla katsomaan, mitae se oli.

Haenen kauhukseen se oli jaeniksen laemmin verinen ruumis.

Haen saepsaehi, aivan suunniltaan siitae, mitae naeki. Sitten haen vihasta leimuten takoi Kroofia kuonoon pienillae kaemmenillaeaeen. Kroof haemmaestyi --tosin vain lievaesti, sillae se oli aina tiennyt, ettae

Mirandalla oli omituisuutensa. Se kohotti kuononsa korkealle ilmaan lyoentejaae vaelttaeaeekseen, sulki silmaensae ja veti noeyraesti pois suuttumusta tuottavan kaemmenen.

"Voi Kroof, kuinka saatoit sinae! Minae vihaan sinua, haeijy Kroof! Sinae olet aivan samanlainen kuin sudetkin!" huuti Miranda, pieni povi pakahtumaisillaan vihasta ja itkusta. Kroof aelysi, ettae se oli joutunut pahoin epaesuosioon. Miranda kuollutta jaenoeae kantaen juoksi perunamaalle, sieppasi kuokan, palasi karhun luo, joka yhae istui paikallaan katuvasien naekoeisenae, ja alkoi rankaisevaa vaitioloa yllaepitaeen kaivaa kuoppaa aivan Kroofin nokan eteen. Siihen se hautasi jaeniksen ja hellaesti silitti haudan pinnan. Paiskaten sitten rajusti kuokan maahan haen kietasi kaesivartensa Kroofin kaulan ympaeri ja puhkesi hurjaan itkuun.

"Kuinka saatoit sinae tehdae niin, Kroof?" haen nyyhkytti. "Niin, ehkae sinae vielae jonain paeivaenae tahdot syoedae Mirandankin!"

Kroof salli taluttaa itsensae pois taestae onnettomasta paikasta. Miranda pian rauhottui ja koko taemae tuskallinen juttu naeytti unhottuvan. Loput iltapaeivaestae vietettiin sangen hauskesti vattuja syoeden raivauksen etaeisemmaellae reunalla. Kroofille aikoi vaehitellen haemaertaeae, ettae se oli tuon jaeniksen tappaminen, josta haenelle oltiin vihassa; ja koska Miranda ilmeisestikin piti jaeniksistae, niin se paeaetti, ettei sen koommin koskaan tekisi samaa rikosta, ei ainakaan Mirandan ollessa laehiseuduilla. Mutta kun Miranda oli palannut kotiin, niin filosofinen Kroof tallusteli salaa takaisin sille paikalle, johon jaenis oli haudattu. Se kaivoi sen maasta ja soei sen suurella nautinnolla, tasottaen myoehemmin jaelleen maan, niin ettei Miranda saisi mitaeaeen tietaeae.

Taemaen rasittavan tapauksen jaelkeen Mirandalla oli taeyysi syy luulla ettae Kroof oli tehnyt taeydellisen parannuksen. Kuukausien kuluessa, vuodenaikain vaihtuessa ja vuosien vierieessae raivion rauhaisella moekillae Miranda vaehitellen unohti ne muutamat verinaeytelmaet, jotka haen oli pakosta tullut naehneeksi. Yksi vuosi oli taemaen jaelkeen melkein samanlainen kuin toinenkin; mutta Miranda ei huomannut elaemaeae yksitoikkoiseksi. Jokainen vuodenaika oli haenelle tapauksia taeynnaeaeen, vaikka Kirstille paljasta rauhallista tapahtumattomuutta. Moekki muuttui kodikkaammaksi, kun punaiset viinamarjat ja sireenit alkoivat sen ympaerillae rehottaa linnuille vihantana suloisena tyyssijana ja rehevaet punakukkaiset papukoeynnoekset verhosivat saeaeenpieksaeaein hirsien alastomuutta. Karja lisaeaeentyi. Harvoin vanhan Taavin tarvitsi laehteae moekiltae niin, ettei ollut selaessae miehen kantamus kaikenlaista tavaraa, jota Kirsti laehetti kylaeaeen kaupan. Metsaen kansan kesken Mirandan vaikutusvalta vaehitellen kasvamistaan kasvoi, kunnes ne kaikki, vaikk'ei ainoakaan tutustunut haeneen yhtae hyvin kuin Kroof, pyrkivaet haentae seuraamaan kunnioittavan vaelimatkan paeaeessae, vaikkeivaet sitae naeyttaeneet. Ne eivaet koskaan tappaneet haenen naehtensae, ja siten vallitsi lopulta ikaeaeenkuin ainainen sovittu vaelirauha niin laajalti kuin haenen naekevae katseensa kantoi. Kroofin kevaeisin raiviolle saapuessa sen rinnalla toisinaan keikkui poerhoeinen lystikaes musta pojan tallukas.

Penikka ei koskaan vaehaeaeakeaeen vaehentaenyt sen kiintymystae Mirandaan. Se aina kasvoi nuoreen karhuikaeaeen saakka milloin suuremmalla, milloin vaehemmaellae ystaevyydellae sietaeen emonsa kaesittaemaetoentae ystaevaeae, kunnes viimein samosi pois muille markkinoille; sillae Kroof oli yksinvaltias omalla alueellaan eikae sallinut omain lastensakaan tulla mailleen niiden taeysi-ikaeisiksi vartuttua. Penikoita tuli, toisia meni; mutta Kroofin ja Mirandan vaelinen rakkaus pysyi muuttumatonna.

Talvisin Miranda nykyisin suoritti enemmaet sukankutomukset ja Kirsti suurilla kalskavilla kangaspuilla kutoi kangasta pienen maatilansa runsaasti kavattamasta pellavasta. He olivat paeaettaeneet olla pitaemaettae raiviolla lampaista, jott'eivaet ne houkuttelisi susia takaisin palaamaan. Kun vanha Taavi eraeaeanae laempoeisenae kevaetpaeivaenae hitaasti laehti kompuroimaan takaisin kyliin, selaessaeaeen melko kantamus tumppuja, sukkaa ja saeaeryksiae, joita Mirandan nopeat sormet olivat kutoneet, niin haen huomasi, ettae pari kettua kulki haenen peraessaeaeen. Ne eivaet tulleet aivan laehelle, eivaetkae osottaneet haenelle erikoista huomiota. Ne vain naeyttivaet suosivan haenen seuraansa, kuten haen itse sanoi. Mailin tai pari haentae naein oudosti saateltiin, ja haen oli siitae suuresti ymmaellaeaeen; sillae haen ei kaesittaenyt mitaeaeen syytae, miksi haentae naein metsaessae kunnioitettaisiin. Eraeaeen toisen kerran haenen kantaessaan samanlaista kuormaa tuli Wapiti sarvas ja haisteli haentae sangen ystaevaellisesti. Ja kun haen seuraavana paeivaenae kantoi samaa noiduttua kauppatavaraa, niin hyppieli haenen rinnallaan monta jaenistae, ei tosin aivan laehellae, mutta ikaeaeenkuin toivoen parempaa turvallisuutta haenen laeheisydestaeaeen. Taemaen kaiken salaperaeisyys alkoi haentae kiusata. Ensin haenen vaehin teki mieli luulla, ettae haen naeki kummituksia; mutta onneksi haen paremmaksi varmuudeksi tutki jaeljet, ja siitae haenelle kaevi varmaks, ettae haenen ihmeelliset seurakumpaninsa todella olivat lihaa ja verta. Mutta siitae huolimatta haen alkoi kammota naeitae retkiaensae aarniometsaen halki ja lopulta haen puhui asiasta Kirstille.

Kirsti nauroi omaan vakavaan tapaansa. "No mutta Taavi", haen alkoi selittaetae, "ettekoe te tiennyt kuinka kovasti Miranda ja metsaen elaeimet ovat toisiinsa liittyneet? Niin, ettae haen puoleksi kuuluu niihin itsekin. Eikoes teillae ollut selaessae vaikka kuinka paljon Mirandan kutomia tavaroita, kun elaeimet teitae sillae tavalla seurasivat?"

"Niin aina se, Kirsti, olikin!" vastasi vanha kirvesmies. "Minae muistankin nyt, kuinka se iso sarvas haisteli myttyaeni, jossa sukat ja tumput olivat!"

"Ne olivat niitae Mirandan ystaeviae; ja kun ne haistelivat tumppuja, niin ne luulivat haenen olevan laehettyvillae, taikka muutoin paeaettivaet teidaen olevan haenen ystaeviaeaeen."

Vanha Taavi siitae pitaeen aina tiesi saavansa kulkea kunniavartijain saattamana, kun haen kantoi Mirandan kudelmia kyliin; ja haen oli naeistae kunnianosotuksista ylen ylpeae. Tietysti haen puhui asiasta

juttukumppanien kanssa; ja siitä alkoi kierrellä paljon kummia puheita. Toiset väittivät Kirstin ja Mirandan puhuvan metsäeläinten kanssa selvästi englannin kieltä, samaa jota tavalliset kuolevaisetkin kääntävät, ja että he tiesivät kaikki metsän salaisuudet ja vielä paljon muutakin, jota ihmisten ei ole sallittu tietää. Toiset vielä taikauskoisemmat ja kiihkoisemmat kuiskailivat, että ne olleet paljaita eläimiä, joiden kanssa Kirsti seurusteli, vaan että hänen yksinäisen moekkinsa ympärillä liikkui henkiä jaeniksien, kettujen, kissain, pantterien ja karhujen nahkoissa. Monet ilkeät puheet tuottivat Taavi ukolle monta katkeraa hetkeä, ja monta tuimaa tappeluakin, kunnes juurukontit oppivat kielen sä hillitsemään hänen laesnaollessaan. Mitä nuoreen Taaviin tulee, niin oli hänen karkottanut mielestään raivion kaikkineen ja lähtenyt Kuah-Davikin pohjoispuolisiin sydenmäihin, jossa hänen nopeaan tuli kuuluksi metsästäjänsä ja erämiehenä. Harvoin hänen tuli kyliin, ja milloin tuli, niin vähenpä hänen viitsi kuunnella kylänpuheita. Hänen mielensä oli muodostumisillaan suureksi, rauhalliseksi ja suvaitseväiseksi suurien sydenmäitten opissa.

X LUKU.

Filistealaisten pakoon ajo.

Kirstin maanpakolaisuuden seitsemäntenä vuotena sattui muuan tapaus, josta kylän juurut saivat uutta vauhtia ja raiviota verhoova salaperäisyys kammottavan väeryksen.

Talvesta tuli väheluminen, niin että Kroof juurakonalaisessa pesäessään heräsi jo kauan ennen kevättä. Ei ollut riittävästi lunta, jotta se olisi pysynyt suojassaan lämpöisenä ja voinut nukkua. Mutta maa oli jäässä, ruokaa oli niukasti ja siitä alkoi kiusata nälkä. Miranda huomasi, kuinka se laihtui, ja toi sille kokeeksi annoksen papuruokaa heidän omasta padastaan. Pavut olivat kerrassaan ilmestys nälkäläiselle karhulle. Se käesitti, että Mirandan äiti mahtoi tavalla tai toisella kuulua taamaen jutun yhteyteen, ja sen kauan kestänyt vierominen haihtui kuin tuuleen kiitollisen mauntunnon lämmössä. Kun Kirsti ja Miranda seuraavana päivänä puolenpäivän aikaan istuivat ateriansa ääreen, niin ilmestyi Kroof moekin ovelle ja haisteli kaihomielin kynnystä.

"Mikä tuolla oven takana nuuskii?" ihmetteli Kirsti, koko joukon levottomuutta vakavassa äänessä. Mutta Miranda oli paikalla rientänyt akkunaan katsomaan.

"Äiti, se on Kroofi!" hänen huudahti ja loei ilosta käsiään yhteen, ja ennenkuin äiti ennaetti sanaakaan sanoa, niin hänen paiskasi oven selkisten selälleen. Mesikaemmen paikalla tallusteli tupaan viekkaita pieniä silmiään vilkuttaen. Se istahti lähelle poeystä takajaloilleen ja tuijotti valkeaan erinomaisen kiinteällä

utelaisuudella. Kuiva puu samalla raeiskahti ja paukahti kovasti ja sai mesikaemmenen paikalla pakenemaan turvallisemman matkan paeaehaen; mutta siitae huolimatta se yhae vain tuijotti tuohon kummaan ilmioeoen.

Sekae Kirsti ettae Miranda olivat katselleet karhua henkeaeaen pidaetellen uteliaina naekemaeaen, miten se kaeyttaeetyisi. Mutta nyt Miranda keskeytti aeaenettoemyyden.

"Voi rakas vanha Kroof! Me olemme niin kovin iloiset, ettae viimeinkin olet tullut meille vieraisiin!" haen huudahti, hyoekkaesi mesikaemmenen luo ja kiersi molemmat kaesivartensa sen kaulan ympaeri. Kirstin kasvot naeyttivaet hieman epaeroeiden vahvistavan taemaen tervetulon toivotuksen. Kroof ei paljon huomannutkaan Mirandan hyvaeilyae, haet'haetaeae vain nuolaisi haenen korvaansa ja tutki edelleenkin mieltaekiinnittaeviae liekkejae. Taemae levollinen kaeytoes rauhotti Kirstiae, jonka vieraanvaraisuus paikalla heraes.

"Anna raukalle muutamia tatarpiiraita, Miranda", haen sanoi. "Se on varmaankin tullut sen vuoksi, kun sen on naelkae."

Mirandaa ei haluttanut otaksua, ettae vierailuun oli niin itsekkaeaet syyt; mutta haen kuitenkin paikalla toi vadillisen piiraita, jotka haen oli siirapissa liottanut, jotta ne haenelle itselleen paremmin maittaisivat. Haen asetti vadin poeydaen kulmalle niin laehelle vierasta kuin suinkin ja veti hiljaa karhun kuonoa sen puoleen. Sitae ei tarvinnut kahdesti kaeskeae. Valkea unohtui paikalla. Tatarpiiraitten ja siirapin haju oli kerrassaan uutta Kroofin sieraimille, mutta sen heraettaemae maittava tunne oli valmiina, taeysin kehittyneena ja odottavana. Se tyoensi ulos kapean punaisen kielensae. Piiraat katosivat melkein pikemmin kuin hyvae tapa olisi sallinut, siirappi tuli putipuhtaaksi nuolluksi ja ihastuksesta irvistaeen mesikaemmen katsoi heihin enemmaen saadakseen. Aivan Kirstin edessae oli iso kasa samoja herkkuja, jotka aesken pannusta otettuina vielae olivat kuumia. Ahnaalla vaikka arastelevalla kaemmenellae Kroof tavotteli niitae. Mutta se ehdottomasti oli sivistymaetoentae kaeytoestae. Kirsti kohotti vadin niin korkealle, ettei siihen ulottunut, ja Miranda varmalla kaedellae tyoensi omalupaisen kaemmenen poeydaeltae.

"Ei Kroof, sinae et saa mitaeaen enaeae, ellet ole kiltti!" haen sanoi uudelleen ja nosti sormensa varottavaan asentoon.

Harva elaein ottaa opetuksen niin aekkieae onkeensa kuin karhu, ja Kroofin jaerki oli kehittynyt omituisen valppaaksi haenen ja Mirandan kauan kestaeneen ystaevyyden aikana. Se alistui paikalla noeyraena ja odotti kieli pitkaellae, kun Miranda sille valmisti mahdolloman suuren vadillisen leipae- ja siirappirokkaa. Kun se oli taemaen syoenyt, niin se tutki moekin kaikki paikat ja meni lopulta sisemmaen huoneen nurkkaan makaamaan. Ennen auringonlaskua se nousi yloes ja tallusteli pois pesaelleen, talviunensa jaeljiltae vielae unisena.

Vanha karhu tuli taemaen jaelkeen joka paeivae moekkiin puoliselle, soei Kirstin ja Mirandan keralla ja iltapaeivaet uinaili matollaan valitsemassaan nurkassa. Kirsti tottui pitaemaeaen sitae perheen

jaesenena. Karjasta ja kanoista se ei vaelittaenyt vaehaeaeakeaen. Muutaman paeivaen kuluttua haeraet lakkasivat sarviaan heristaemaestae sen sivu kulkiessa; ja kukko, Saundersin yhtae kopea seuraaja, lakkasi kiekauttamasta kimakoita, saettiviae varotushuutojaan, joilla se oli tavannut ilmaista sen saapumisen.

Eraeaena iltapaeivaena, ennenkuin kevaet vielae oli taeydellae todella alkanut, moekille saapui kaksi epaemieluista vierasta. Kuah-Davikin latvajoen varrella, viidentoista mailin paeaessae, oli eraeessae tukkilaisleirissae tapeltu. Miehistae oli kaksi, jotka kaiken talvea olivat riidelleet ja yllyttaeneet pahuuteen, lopulta jonkun erikoisen raakuuden kautta suututtanut sekae paeaellikoen ettae toverinsa siihen maeaeraeaen, ettei heille enaeae annettu anteeksi. Haukkumisin ja selkaesaunoin leiristae karkotettuina he olivat laehteneet samoamaan metsien kautta kyliin lyhintae tietae. Synkkae viha riehui heidaen sydaemissaeaen. Kolmen aikaan iltapaeivaellae he sattuiivat tulemaan raiviolle ja pyysivaet jotain syoedaekseen.

Vaikka he tuntuivatkin synkiltae ja ilmassa oli jotain uhkaavankin tapaista, niin puhuivat he kuitenkin alussa kyllaekin hoeylisti, ja Kirsti haeaeraesi minkae joutui, taeyttaeekseen heidaen haenen mielestaeen kohtuullisen pyyntoensae. Vieraanvaraisuuden lait ovat takametsissae sangen sitovat. Miranda, jota ei miellyttaenyt vieraitten ulkomuoto, pysyi vaieten syrjaessae ja tarkasteli heitae.

Kun Kirsti oli heidaen eteensae kattanut hyvaen aterian--kuumaa teetae ja kuumia keitettyjae papuja, munia, vehnaeleipaeae ja voita--niin he kiukuttelivat sitae, kun ei tuotu sianlihaa, eivaetkae he kauaa haikailleet, ennenkuin pyysivaet.

"Minulla ei ole", sanoi Kirsti, "meillae ei syoedae sianlihaa. Kaipa te tulette toimeen sillae, mikae kelpaa Mirandalle ja minullekin."

Se oli jotain kuulumatonta, ettei takametsaen talossa ollut sianlihaa, tuota vaelttaemaetoentae, yleistae, tukkimiehen elaemaen ehtoa. He kumpikin luulivat, ettae haen ahneudesta kielsi sianlihan.

"Sinae valehtelet!" huudahti toinen, laiha, lyhyt, mustaverinen roikale. Toinen nousi yloes ja astui askeleen naista kohden, joka seisoen katsoi heitae pelotta silmiin. Haenen poerhoeiset punaiset parrankarvansa olivat pystyssae kuin harjakset ja jykevaet olkapaeaeet kohosivat pahaa tietaevaesti kyssaeaen isoja korvia kohti.

"Anna taenne sianliha ja tee se sukkelaan!" haen kaeski ja lisaesi vielae koko joukon semmoisia voimasanoja, joita tukkilaiset kaeyttaevaet--vaikk'ei naisvaeen seurassa.

"Senkin elukka!" huudahti Kirsti, silmaet ja posket palaen. "Ulos paikalla taestae huoneesta." Ja haenen silmaensae etsivaet asetta. Mutta samassa silmaenraepaeyksessae roisto kaevi haeneen kiinni. Vaikka Kirsti olikin vaekevaempi kuin useimmat miehet, niin ei haenessae kuitenkaan ollut taemaen tunnetun tappelupukarin ja kaikenlaisten painitemppujen taiturin vastusta. Sekunnissa haen oli nurin. Miranda raivon

parkauksella sieppasi kaeteensae poeytaeveitsen ja syoeksyi aeitinsae rinnalle; mutta lyhempi roisto, jota taemae leikki suuresti miellytti, huuti: "Pidat sinae, Bill, huolta akasta. Kyllae minae hoidan tyttaeren!" ja tavotteli Mirandaa.

Taemae kaikki tapahtui niin aekkiae, ettae Kirsti hetkeksi aivan typertyi. Kun sitten tilanteen koko kamaluus haenelle selvisi, niin sai haen kuin mielipuolen voimat. Haen iski hampaansa vastustajansa ranteeseen semmoisella raivolla, ettae taemae kiljasi ja hetkiseksi hellitti otteensa. Taemae hetkisenae Kirsti sai puoleksi vapautettua itsensae ja iski pitkaet voimakkaat sormensa haenen kurkkuunsa kiinni. Se oli vain sekunnin armonaika, mutta se riitti kaeaentaemaeen toisen roiston huomion Mirandasta. Mahdottomalla naurulla haen kaeaentyi vapauttamaan toveriansa Kirstin kuristavasta kouristuksesta.

Taemae haeneltae kuitenkin jaei tekemaettae. Kroof sattui juuri samalla hetkellae unenpoepperoessae ja melua ihmetellen kurkottamaan turpaansa sisaahuoneesta. Mustaverinen heittioe seisoi hetkisen kuin kivettyneenae haemmaestyksestae. Vihaisesti moeristen Kroof hyoekkaesi haenen paeaellensae, mutta haen poeydaen ympaei kiepahtaen sai oven auki temmatuksi ja karkasi pakoon Kroofin syoeksyessae haenen jaelkeensae.

Vaikka toisen pahantekijaen huomio oli taeysin kiintynyt haenen omaan pulaansa Kirstin hurjasti kiristaessae haentae kurkusta, niin naeki haen kuitenkin silmaepielestaeen taemaen mustan kummituksen ilmestyvaen kuin murhanekelin ja kaeyvaen haenen toverinsa kimppuun. Haenestae Kroof oli haerkaeae suurempi. Huohottaen ja kiroten haen riistaeytyi irti; ja sysaeten Kirstin melkein poeydaen poikki syoeksyi haen moekistae ulos. Mies kauhistui, ettae hirvioe ehkae palaisi ulkoa ja saisi haenet kiinni kuin hiiren loukusta, josta ei olisi ollut mahdollista pakoon paeaestae.

Ja Kroof todenteolla palasikin takaisin vihapaeissaeen itsekseen myoentaen, ettae vastustaja oli nopeampi juoksemaan. Mutta kas! tuossa oli toinen samaa maata aivan oviaukossa sen edessae. Miehen silmaet olivat paeaestae pullistua, kun karhu asettui haenen eteensae. Kiljaisten haen, sukkelana kuin kuikan kaula, pujahti sivu. Karhu koetti vihaisesti iskeae haentae rankaisevalla kaemmenellaeen. Jos se olisi ulottunut, niin olisi maailma paeaessyt yhdestae roistosta ja moekin kynnyks olisi tahrattu verellae. Mutta se ei ulottunut ja mies livisti tiehensae. Haen juoksi hurjasti lumilaeikkaein poikki pakenevan toverinsa peraessae; kun taas Kroof, kaikki karvat pystyssae kiukusta, riensi moekkiin, jossa Kirsti ja Miranda sitae syleilivaet ja kehuivat kiitollisin kyynelin.

Kun ensimaaiseksi karkuun laehtenyt, se laiha ja mustaverinen, oli paeaessyt metsaenreunaan, niin haen pysaehyty taakseen katsoakseen. Ei ollut ketaeen muuta peraessae tulevaa kuin toveri, joka vaehaen ajan kuluttua kovasti laeaehaettaen saavutti haenet ja tarttui haeneen kiinni. Kumpikaan ei minuuttiin tai pariin saanut henkeae haukkoessaan sanaakaan suustansa, ei muuta kuin katkonaisen kirouksen. Sillae isolla poerhoeisellae roistolla, jonka nimi oli Bill, oli ranteessaan Kirstin purema haava, josta vuoti verta, ja haenen punottava poehoettyntyt

kaulansa todisti Kirstin sormien voimaa. Toinen oli paeaessyt leikistae ilman merkkia. He mulkoilivat toinen toistaan noloina ja ymmaellaeen.

"Onko tuommoista naehty tai kuultu?" kysyi Bill vakavana.

"Se oli itse paeaepiru!" paransi toveri kiroten. "Hittoja vielä! Karhu se oli!" vastasi Bill aeaenellae, joka oli kuuluvinaan leikkisaeltae. "Mutta suurempi kuin haerkae! Minun puolestani olkoot rauhassa!"

"Karhu tai piru, onko sillae eroa? Laehdetaeaeen pois ja paikalla!" vastasi toinen, ja oitis molemmat kohottivat silmaensae naehdaekseen auringon paikan ja saadakseen selville matkan suunnan. Mutta ei se ollut aurinko, jonka he naekivaet. Heidaen naamansa piteni. Ja hiukset nousivat pystyyn. Hetkisen he seisoivat kuin maahan naulattuina sanomattoman kauhun vallassa.

Aivan heidaen paeaensae paeaellae, harmaan hongan valtavalle kaltevalle haaralle kyyristyneena makasi pantteri ja tuijotti heihin kiinteallae kiihtyvaellae katseella. He naekivaet sen pistaevaen ulos kyntensae ja painavan ne lujasti kaarnaan. He naekivaet sen poimuisten aerisevien huulien kurtut ja oksalta heitae kohti kurkottavan alas painuneen paeaeen. Taemae kuva syoepyi moniaan sydaentae kouristavan sekunnin kuluessa heidaen kärkeihin aivoihinsa; korisevalla parkauksella, joka paeaesi kummankin kurkusta kuin yksi aeaeni, kumpikin hyppaesi syrjaeaeen kuin jaenis, ja sitten hurjaa laukkaa polkua pitkin pois juoksemaan.

Ei kulunut kun monias tunti heidaen kylille saavuttuaan, ennenkuin kylaellae kaikki tiesivaet Kirstin moekissae olevan kotihaltijoita, jotka saattoivat ruveta vaikka minkae muotoisiksi, miten milloinkin halusivat, karhuksi, panteriksi, sudeksi tai villiintyneeksi uroshirveksi karkottaakseen pois matkamiehiae, jotka sattuivat harhautumaan siihen kirottuun sydaenmaahan. Kylaellae oli joitakuita harvoja taikauskoisia, jotka todella uskoivat taemaen jutun; toiset olivat uskovinaan saadakseen puheen ainetta. Eikae siitae ollutkaan ikaeviae seurauksia kenellekaeaeen muulle kuin sille roistolle, jonka nimi oli Bill, sillae nuori Taavi kerran monesta ajasta kylaessae kaeydessaeaeen joutui haenen kanssaan vaeittelemaeaeen ja hyvaeksi lopuksi Bill sai selkaeaeensae.

XI LUKU.

Miranda ja nuori Taavi.

Taemaen jaelkeen ei raiviolla tarvittu suurin pelaetae rosvoja. Kylaen kaikkein epaeilevimmistaekin kotikutoisista filosofeista naeytti ilmeiseltae, ettae Kirstiae ja Mirandaa ympaeeroi joku salaperaeisyys ja ettae he olivat ihmisistae eronneet viljellaekseen metsaen elaeinten tuttavuutta. Vanha Taavi oli ainoa, jota huvitti kaeydae seudussa, jota karhut vartioivat ja jossa hiiviskeli viekkaita ilveksiae, ja ylpeaet

karibusarvaat tepastelivat karjatanhualla. Mitae nuoreen Taaviin tulee, niin ei haentae haluttanut joutua riitoihin ihmisten kanssa, jotka naein ystaevaellisesti muistelivat Kirstiae ja Mirandaa, vaan haen laehti ansoineen, eraemiestietoineen ja tarkkoine pyssyineen raivauksesta etaeaempaenae oleviin seutuihin.

Ja niin tapahtui, ettae Miranda kehittyi naiseksi ilman ainoankaan toisen ihmisen kuin aeitinsae seuraa. Mutta aeitiaensae haen oli niin laehellae, ettae he molemmat ikaeaenkuin sulivat toisiinsa. Mitae Kirstillae oli kasvatusta, mitae niukkaa, vaikka sitae kallisarvoisempaa hengenviljelystae haen oli hankkinut, kaikki siirtyi kuin itsestaeen Mirandaan. Lisaeksi haentae huomaamatta kasvattivat metsaen hiljainen kansa ja suuri aeaenettoemyys, yoetaivaiden avarat ihmeet ja tuulten juhلاميeli. Haen oli seitsemaentoista vuoden vanha, ikaeaensae paljon kehittyneempi nainen, mutta haen oli omituinen, haenessae oli jokin keijukaismainen tai faunimainen erikoisuus: ikaeaenkuin ihmishaahmossa olisi elaanyt sielu, joka ei ollut paljasta inhimillistae. Haen oli vaitelias, kesytoen, hymytoen, haenen myoetaetuntonsa ei kuulunut ihmisille, vaan sille kesyttoemaelle vaikenevalle kansalle, joka ei tunne hymyn suloa. Mutta pitkin vaeliajoin haen sai laulavan raton puuskauksia; ja hellyys kaikkia kaersiviae kohtaan ja veren kammo, nekin olivat ominaisuuksia, jotka olivat haenen seurakumppaneilleen eraemaan elaeimille yhtae vieraita. Taemae ammottava juopa yhdessae haenen myoetaetuntonsa ja herkaen kaesityksensae kanssa epaeilemaettae olivat syynaen siihen salaperaiseen valtaan, joka haenellae oli metsaessae; sillae ei haenen paeaehaensaekaeen olisi enaeae paelkaehtaenyt vaeistaeae pantteriaakaan taikka hurjistelevaa uroshirveae. Itse ilmassa tuntui olevan jotain, joka kuiskasi kaikille elaeimille, ettae haen oli valtias.

Ulkomuodoltaan Miranda oli aeitinsae vastakohta, vaikka vaerit olivat melkein samat. Miranda oli vaehaen lyhyempi keskikokoa, hoikka, suloliikkeinen, hienoluinen, kaedet ja jalat pienet ja sirot, iholla terveyden, ulkoilman ja auringon verrattoman kauneusvoiteen heleaet ruskotukset. Haenen upeat pronssimustat hiuksensa, joista naeytti vaelaehtelevaen liekkejae auringonvalon niihin sattuessaa, valuivat syvaeaen leveaalle matalalle otsalle. Silmaet, joissa tuo valta metsaekansan yli suureksi osaksi piili, kuten olemme naehneet, olivat suuret ja tummat. Niissae oli joku omituinen laepikuultavuus, sukua aarniometsaen varjojen taikalumoukselle. Taessae haenen katseensa selittaemaettoemaessae kirkkaudessa oli mitae lienee ollut epaetodellista ja mieleen palaavaa, samanlaista salaperaisyyttae kuin taeydellisen peilikirkkaan veden heijastuksissa. Haenen suora ja jalosti muodostunut nenaensae oli enemmin suuri kuin pieni, sieraimet valppaan herkaet erottamaan kaikki sydaenmaan tuoksut, metsaen puhtaasti elaevien elaeinten puhtaata yksiloelliset tuoksut ja nekin sanomattoman haihtuvat tuoksuviestit, joita ilmaan toisin ajoin hiipi tuoden tietoa vuodenajan vaihtumisesta. Suu oli suuri, vaikk'ei liian suuri kauneuden kannalta, ei laiha, eikae taeytelaeinenkaeaen, kirkkaan veripunainen, liikkuva ja vaiherikas, mutta sitae huolimatta luja; ja huulien reunat olivat taesmaellisesti muotoillut. Haenen liikkeensae olivat, samoin kuin aeidinkin, yleensae levolliset ja hillityt, mutta taemae levollisuus muistutti oksalla lepaeaevaeae lintua, joka on joka hetki valmiina

aavistamattomaan nopeuteen; Kirsti taas oli levollinen kuin kumpu, jonka uumenissa hehkuu ainainen kuohuva tuli. Veripunainen nauha, jota Miranda naisenakin aina piti kaulassaan, samoin kuin oli tyttöenae pitaenyt, naeytti olevan haeviaemaettoemaen hengen omituisuuden tunnusmerkki, jota vastoin Kirstin punainen paeaehine vain oli ilmauksena siitae intohimosta, joka haenessae ainiaan paloi levollisen pinnan alla.

Miranda oli joka suhteessa luonnollinen ja itsetiedoton, eikae sen vuoksi ole ihme, ettae haen oli epaejohdonmukainen. Rauha, jonka haen oli ympaerilleen luonut--tuo _Pax Mirandae_--oli niin kauan suojellut haenen silmiaeaeen katalan verenvuodatuksen naekemiseltae, ettae haen oli kuoleman unohtanut ja uskoi tuskiin vain puoleksi. Mutta siitae huolimatta haen yhae vieläekin oli surman nuoli jaerven ja joen taimenille. Kalastus oli haenelle iloa. Se tyydytti joitakuuta julmia esipolvilta perittyjae vaistoja, joita haen ei yrittäenytkaeaeen sen tarkemmin itselleen selitella. Joen soitteleva sohina, matalan kosken kuohu ja pauhu, syvaet, mustat, kiiltaevaet suvannot, joiden ylitse lehtikuusten ja hemlokkien juuret riippuivat, pyoerteiden synkkae purppura ja ambra hitaasti kiertelevine vaahtilauttoineen--kaikki taemae haentae viehaetti, samalla kuin uhkasikin. Ja sitten pienen syoetetyn koukun tai kiiltelevaen kaerpaesen hiipivae heittaaminen, jaennitetty odotus, siiman saehkoeiset tempoilut, maalle nostamisen jaennitys ja riemastus ja taeplikkaeaeen, hopealle ja punalle hohtavan saalin kauneus olivinkarvaisella sammalpatjalla! Haenen paeaehaensae tuskin juolahtikaan, ettae naemae suvantojen kalat olivat hengittaeviae ja tuntevia olentoja. Epaeilemaettae haen olisi vieronut kaikkia semmoisia kaesityksiae, ettae vaeijyvaen juoksevan elementin kylmaet asukkaat olivat haenen sukulaisiaan. Miranda oli tosiaan sangen laehellae luontoa, ja haenen taeytyi myoes olla osallisena luonnon vastakohtain ainaisesta taistelusta.

Astelipa Miranda myoehaeaeen eraeaeenae kesaeiltapaeivaenae joelta kotoa kohti, kantaen hyvaenlaista haarukan taeyttae taimenia. Paeivae oli laemmin ja tyyni, eikae vuodenaika ollut kalastukseen suotuisa. Mutta naeissae kylmissae vesissae kala nousi vieläe heinae- ja elokuussakin, ja Mirandan taeky tai kotona solmittu kaerpaenen oli niille aina surman tuottava viettelys. Haen kantoi saalistaan--avokitaista kahden naulan taimenta ja puoltakymmentae pienempaeae uhria--veripunaisten kidusten kautta leppaahaarukkaan pujotettuina. Haenen tummat kasvonsa hehkuivat, hiukset olivat valloillaan--haen ei koskaan kaeyttaenyt hattua--ja suurista hajamielisistae silmistae etsivaet kuvastuksiaan vaihtelevat varjot--paadet, puunkuoren eloiset kirjaukset ja sattumalta lepattava perho tai pieni arvokkaan naekoeinen poelloe, joka istui petaejaen kolossa,--mutta ne eivaet naeyttaeneet naekevaen naetae, vaan taehystaevaen jotain niiden sisaessae tai takana olevaa.

Mutta aekkieae niiden huomion kiinnitti naeky, joka karkotti kaukomietteet. Niiden polttopiste naeytti laehenevaen, ilme vaekevoeityi hehkuvaksi jaennitykseksi, sitten leimahti harmaaksi vihaksi haenen nopeaan astuessaan askeleen eteenpaein ja taas seisautuessaan hetkisen kahden vaiheilla siitae, mitae tehdae.

Haenen edessaeaeen oli pieni avoin aukio, turvallisen ja houkuttelevana,

taeydessae paeivaepaisteessa. Sen toisessa paeaessae oli tuuheaoksainen matala pyoekki erottautunut puunrunkojen ja metsaen kujien sokkeloista ja peitti kappaleen maata omalla yksinaeisellae varjollaan. Taessae varjossa nukkui maassa nuori mies, huolettomana venyen, paeae toisen kaesivarren varassa. Pitkae, laihahko, harmaihin kotokutoisiin ja jotenkin kuluneeseen sarvaannahkaiseen takkiin puettu nuori mies. Punertavanruskea tukka oli leikattu jotenkin lyhyeksi, vaaleankellertaevaet pitkaet ja silkkiset viikset naeyttivaet kahta vaaleammilta kasvojen ruskettuneella iholla. Rihla oli laeheistaa puuta vastaan pystyssae, omistajan nukkuessa joutilaan kesaeiltapaeivaen surutonta unta.

Mutta vajaan viiden askeleen paeaessae oli mahdottoman suuri pantteri maahan kyyristyneenae ja vahti makaajaa.

Peto oli valmiina hyoekkaeamaeaeen haenen kurkkuunsa, paikalla kun haen vaehaenkaeaeen liikahtaisi tai osottaisi elon merkkiae. Haentae suoraksi ojennettuna ja jaeykkaenae, paeae hiukan sivuun kaeaennettynae se siinae kyyroetti,--suuret valokkaat silmaet niin tuikeasti kiintyneinae varmaan saaliiseen, ettei elaein edes huomannut Mirandan aeaenetoentae laehestymistae.

Tytoen mielestae makaaja oli mitae ihanin ilmestys, kaunis samaan elottomaan tapan kun soma kukka, avopaikalla kasvava korkea puu, taikka auringonlaskun ruskot ja helmiaeisvaerit--mutta vieraampi olento haenelle kuin metsaen kaikki tuttavat elaeimet. Kuitenkin haenessae syttyi omituinen suojeleva viha, kun haen ajatteli taemaen mieltaekiinnittaevaen olennon vaaraa. Miranda hyvin tiesi, kuinka verenhimoinen ja rohkea pantteri oli, ja vavisten haen pelkaesi, ettae makaaja unessa kaeaentyisi, taikka liukahuttaisi jaeseniaeaeen. Haen astui aivan nukkujan viereen ja kiinnitti elaeimeen haementaevaen katseensa.

"Pois paikalla!" haen tuimana kaeski ja teki kaeskevaen kaedenliikkeen.

Pantterin tiedot ihmisten puheenparresta epaeilemaettae olivat sangen niukat, mutta kaedenliikkeet kuuluvat luomakunnan yleiskieleen. Kaedenliikkeen se ymmaersi taeydelleen. Peto katsoi Mirandaa silmaestae silmaeaeen ja kesti immen katseen jonkun sekunnin, aikoen nousta ylivaltaa vastaan. Sitten sen katse horjahti, sen koko kaeytoes muuttui. Se nousi kyyristyneestae asennostaan, haentae vaipui, jaennitys raukesi, se vilkaisi taapaein olkansa yli, kaeaentyi sitten ja tallusteli hiipien matkoihinsa. Juuri sen laehtiessae mies saepsaehataan heraesi, nousi istumaan, loi Mirandaan ihmettelevaen katseen, huomasi poistuvan pantterin ja tavotti rihlaansa.

Nopeana kuin leimaus Miranda sen esti. Astuen haenen kaetensae ja esineen vaeliin haen aekkiae kiukkuun kiehahataan sinkautti vihansa salamat.

"Kuinka te uskallatte--ampua sitae!" haen huudahti vaerisevaellae aeaenellae.

Mies oli hypaennyt pystyyn ja tuijotti immen hehkuviin kasvoihin ihailun ja nolouden valloissa. "Mutta sehaen aikoi hypaetae minun paeaelleni!" intti haen.

"Niin kyllae", vastasi Miranda lyhyeen, "mutta sepae ei hypaennytkaeaeen! Eikae teillae ole mitaeaeen syytae ampua sitae!"

"Miks'ei se hypaennyt?" kysyi nuorukainen.

"Minae karkotin sen. Jos minae olisin pelaennyt teidaen ampuvan, niin minae olisin antanut sen hypaetae teidaen paeaellenne", vastasi tyttoe kylmaesti.

"Entae miks'ei se hypaennyt teidaen paeaellenne?" kysyi muukalainen, jonka teraevaet harmaat silmaet alkoivat saeteillae, kun haenelle vaehtellen tilanne selvisi.

"Entaepae ellei se uskaltanut--eikae olisi tahtonutkaan!"

"Minae aavistan", sanoi vieras ja ojensi kaetensae, hymyn lieventaeessae haenen kasvojensa aprikoivaa jyrkkyyttae, "ettae te varmaan olette pikku Miranda."

"Minun nimeni _on_ Miranda", impi vastasi, vaelittaemaettae ojennetusta kaedestae; "mutta voin vakuuttaa, etten tunne teita, joka tulette taenne minun metsaeaeeni ystaeviaeni tappamaan."

"En karvaakaan niistae hukkaa!" nuorukainen vakuutti innostuneena, vaikka haentae samalla naurattikin. "Mutta olenhan minaekin ystaeviaenne, Miranda! Olin ainakin ennen."

Haen astui askeleen laehemmaeksi, ojentaen yhae rukoilevaa kaettaeaeen. Miranda peraeytyi ja pani kaetensae selkaensae taa. "En tunne teita", haen intti, taellae kertaa kuitenkin enemmaen itsepaeisyydestae kuin vihamielisyydestae. Vanhat muistot olivat alkaneet elaeae unhotetuissa aivosoluissa.

"Te olitte ennen nuoren Taavin ystaevae", sanoi nuorukainen kiihkeesti kuiskaavalla aeaenellae. Mirandan kauneus ja sen omituisuus alkoivat vaikuttaa haenen kauan haeiritsemaettae olleeseen vereensae.

Tyttoe paikalla ojensi kaetensae avomielisen ystaevaellisesti. "Oi, nyt muistan!" haen sanoi. "Kauan olette meidaet unohtaneet, eikoe niin? Mutta vaeliae siitae. Tulkaa mukaanani moekille, niin tapaatte aeitini ja saatte illallista."

Taavi punastui mielihvaestae taemaen kutsun saadessaan.

"Ystaevaellinen kiitos, Miranda, tulenpa varmasti", sanoi haen; ja vaehaen syrjaeaeen poiketen otti rihlansa. Mutta kun Miranda naeki aseeseen, niin haenen uusi ystaevyytensae jaehmettyi ja haenen suuriin silmiinsae tuli moittiva kiilto.

"Antakaa minun koettaa, paljonko se painaa", haen aekkie pyysi, ojentaan kaeskevaesti kaetensae.

Taavi luovutti sen paikalla paheksuvan naekoeisenae, vaikka haenen pitkaein kellervaein viiksiensae alla vaeraehtikin hymyn henkaeys.

Mirandaa ei vaehaeaeakeaeen huvittanut kirotun asean paino sen enempaee kuin tasapainokaan: sen omistaminen oli haenelle paeaeasia.

"Minae kannan sen", haen jyrkaesti huomautti. "Ottakaa te naemae", ja ojentaan haenelle taimenhaarukan haen kaeaentyi polulle.

Taavi seurasi haentae, milloin sivulla astuen, milloin kunnioittavasti itseaeen jaetaettaen, kuinka polku kulloinkin vaati. Ei puhuttu mitaeen johonkin aikaan. Immen vaistomainen myoetaetunto miestae kohtaan, jonka suojaksi haen oli niin taeperaellae hetkellae ilmestynyt, hukkuu nyt vihamielisyyteen haenen ajatellessaan miehen murhaavaa ammattia. Jyrkaellae mielipahalla haen otaksui haenen suvaitsevan, mutta samalla halveksivan haenen ystaevyttaeaeen piilevaeae kansaa kohtaan. Haenessae hehkui takautuva saeaeli kaikkia niitae elaeimiae kohtaan, jotka eraemiehen luoti oli kaatanut, taikka sokeat ja raakamaiset ansat pyydystaeneet. Ansa oli Mirandan silmissae sietaeamaetoen hirmu. Eikoe haen kerran pienenae tyttoenae naehnyt ilvestae--tiesi vaikka olisi ollut Ganner itse--joka oli takajaloistaan loukkuun tarttunut? Peto ei ollut vielae aivan kuollut,--se oli tehnyt kuolemaa monta paeivaeae. Silmaet olivat himmenneet, mutta tuijottivat hurjasti, ja mustana ja turvonneena roikkui kieli irstaevien leukojen vaelistae. Miranda oli paikalla naehnyt, ettae elaeintae oli mahdoton auttaa; ja haen olisi kidutuksen paeaettaenyt, jos haenen pienet kaetensae olisivat tienneet, miten tappaa. Mutta avuttomana ja tuskan vihloimana haenen taeytyi paeta koko paikalta, ja tuntikauden haen oli vavissut ja itkenyt silmaensae kyyneltoemiksi. Sitten haenen mieleensae oli tunnonvaivain keraellae juolahtanut, ettae se kamala kieli varmaan kaipasi vettae, ja haen oli juossut takaisin laekkituopilla kantaen taetae lohduuttavaa juomaa; mutta haen oli saapunut naehdaekseen, ettae elaein oli juuri henkensae heittaenyt. Se tuskallinen ajatus, ettae haen ehkae olisi voinut lieventaeae sen viimeisiae hetkiae, mutta oli jaettaenyt sen tekemaettae, syoevytti koko tapauksen katoamattomaksi muistoksi haenen sydaemeensae; ja nyt taemaen uljaan ansamiehen, haenen lapsuutensa hyvaen ystaevaen haenen rinnallaan astuessaa, tuo tapaus tuskineen palasi haenen mieleensae julman sopimattomalla ajalla. Mutta kaikkein enemmaen haenen sydaemensae paatui taetae miestae kohtaan siitae uhkaavasta tunteesta, jonka haenen ilmapiirinsae toi mukanaan,--epaemaeaeeraeisestae vaarasta, joka vaani haenen koko elaeamenjaerjestytaeaeen, myoetaetuntojaan, tyytymyksiaeaeen ja rauhaansa.

Taavi puolestaan tunsu uponneensa syvaelle epaesuosion kylmaeaeen virtaan ja huolestuneena pohti mielessaeaeen, eikoe olisi keinoa paeaestae takaisin neitosen hymyn paeivaepaisteeseen. Puolivillu vaisto paikalla kuiskasi haenelle, ettae Mirandan viha liittyi haenen pyssyynsae ja osaksi haen kaesitti haenen vastenmielisytytensa eraemiehen koko ammattia vastaan. Haen kiihkeesti toivoi voivansa haenet sovittaa; ja aeaeneti astuessaan metsaen tuoksuviissa haemaerissae salakaarroissa,

poikki taepääläisen polun vihantain ja harmaitten ja ruskeiden vyoehykeitten,--haen kauas taehäeäevaellae mielenmaltilla kutoi suunnitelmiaan. Kuvaavaa haenen tyynelle hallitsevalle mielelleen oli, ettei haenen mieleensaekäeäen vaeläehtaenyt semmoinen sovinto, joka olisi käesittäenyt pyssyn ja ansain hylkäeäemisen ja inhimillisemmaen ammatin valitsemisen. Ei, semmoisia teitäe ja keinoja haen nyt mielessäeäen pohteli, milläe voisi taivuttaa Mirandan omaan käesityskantaansa. Haen tunsii, väikkäe ollutkaan kyllin filosofi sitäe selväesti julkiläusuaakse, ettäe koko luonto kannatti haenen pyrkimystäeäen saada impi tahtonsa mukaan muodostelluksi, jota vastoin neidon kanta oli yksinäinen, vieläepäe häentäe uhkasi suuri itsepetoksen vaara omassa sydaemessäe.

Vaiteläisuus oli hyväeäe politiikkaa Mirandaa kohtaan, joka oli vaiteläisyyteen tottunut ja piti siitäe. Mutta naisena Miranda piti vieläe enemmäen siitäe ettäe toinen oli vaiti. "Te olette metsäemies, eiköe niin?" haen lopulta kysyi päeäetäeäen käeäentäeäetäe.

"Niin olen, Miranda."

"Ja ansäpyytäeäe myöes?"

"Niin, Miranda, siksi minua sanovat."

"Ja teistäeköe on hauska tappaa eläimieäe?"

"Niin kylläe, Miranda, ainakin toisia niistäe; niin aina, ja täeäytyhäen niitäe tappaa, ettäe eläeisi. Aivan samalla tavalla ne itsekin tekeväet, toisiaan tappavat, ettäe itsekukin eläeisiväet ja se on ainoa eläeäenläätu, joka minulle malläe--kaukana metsissäe, pimennoissa ja hiljaisuudessa, sielläe on puita ja taivasta ja puhtauden lemua ja sielläe kuulee kuiskeita, joita ei koskaan ymmaeräe."

Taavi sulki suunsa äekkilujaan täeäen harvinaisen tunteenpurkauksen päeäetettyäeäen. Ei ollut ketäeäen muuta, jolle haen olisi siihen säakka näein ilmiläusunut ihästustaan äeräemiehen eläeäeäen; ja nyt Miranda, joka oli äekkipäeäetäe käeäentynyt aivan ympäeri, katsoi häeneen omituisella tutkistelevalle katseella. Taavi joutui siitäe ymmaelleen; ja täeäen katseen alaisena, jota oli mähdoton karttaa, häen pelkäesi puhuneensa tyhmyyksiäe. Sitäe huolimatta Mirandan äeäenessäe nyt oli väehemmäen kylmäekiskoisuutta, väikk'eiväet sanat olleetkaan rohkäiseviä.

"Jos teitäe huvittää eläemien tappaminen", häen sänoi hitaasti, "niin ei teille ole täeäelläe päikkaa. Ehkäe sitten onkin päempi ettette tule meidäen möekillemme ensinkäeäen."

"Ei minua haluta tappaa teidäen eläemieäenne, ei milläeäen muotoa", Taavi intoillen intti västään. "Ja aina siitäe päteäen kun minäe kuulin, kuinka te ja karhut ja karibut olette kuin ystäevieäe, olen tarkkaan pysynyt vedenjäkäjan toisella puolella, enkäe kertaakaan ole virittäenyt ansää Kuah-Davikin lääkson täelle puolelle. Mitäe näeihin eläemiin tulee, joihin te, Miranda, olette niin kiintynyt, niin en kadottäisi

karvaakaan ainoakaan selaestae, sen vannon!"

"Viisainta onkin olla niihin koskematta! Minae itse tappaisin teidaet", haen kivahti kiukkuisena, pikainen uhkaava liekki tummassa katseessaan; "taikka usuttaisin Kroofin teidaen paeaellenne", haen lisaesi ilon vaelaehdyksen aekkie kirkastaissa haenen kasvojaan ja kauniisti tummentaessa haenen silmiaeaeen, niin ettae Taavi oli aivan huumauksissaan haenen sulostaan. Mutta haen saeilytti kuitenkin siksi jaerkensae, ettae neidon uudelleen polulle kasvonsa kaeaentaessae aelysi saaneensa luvan kaeydae haenen kerallaan.

"Kuka on Kroof?" kysyi eraemies noeyraesti ja astui aivan immen rinnalle, vaikka polussa juuri sillae kohtaa oli leveyttae vain yhdelle.

"Paras ystaevaeni", vastasi Miranda. "Saatte naehdae haenet moekillae. Mutta kyllae teidaen on paras pitaeae varanne, kun Kroof on saapuvilla, sen voin vakuuttaa!"

XII LUKU.

Nuori Taavi raiviolla.

Loppumatkalla--sitae kesti astua tunnin verran--ei Mirandan ja Taavin kesken vaihdettu monta sanaa; sillae aarniometsillae on se ominaisuus, ettae puhuminen niissae kuuluu joutavanpaeivaeiseltae. Kun ihmiset vaeltavat salojen korkeita kujia, niiden laepikuultavassa haemaeryydessae, niin heidaen ajatuksensa pyrkivaet vaihtumaan aeaenettoemyyden ja myoetaetunnon tietae, elleivaet jaeae aivan vaihtamatta. Miranda ei muuta ajatellut kuin kumppaniaan, mitae muutoin lieneekin pahoja aavistellut, harmitellut ja vihottellut. Haen oli haeneen siihen maeaeraeaeen kiintynyt, ettei edes huomannut pimentojen harvinaista tyhjyyttae matkan varressa.

Piilevae kansa oli tosiaan kaikki paennut pois. Metsaestaejaen laesnaeolo taeytti sen vaistomaisella pelolla; ja niiden taerkeimpaeaeen puolustuskeinoon, liikkumattomaan lymyaemiseen, ei taellae kertaa ollut luottamista, kun Mirandan kaikki huomaava silmae oli mukana. Vieras oli samanlainen kuin haenkin--ja vaikka ne luottivat Mirandaan kaikessa muussa, niin oli niille tunnettu asia luonnon pakko, ja ne pelkaesivaet, ettae haen pettaeisi heidaet kaltaiselleen kumppanille. Siitae syystae ne varovaisina pysyttelivaet syrjaessae--jaenis ja piikkisika, kettu ja ilveskissa; pesukarhu pujahti vaahteran koloon ja metsaehiiret mennae livistivaet hemlokin juurien alle ja tikka asetti niin, ettae puun koko vahvuus oli haenen tyoemaansa ja Mirandan silmaein vaelillae. Ainoastaan huoleton utelias sepelpyy jaei koivun oksalle istumaan aivan polun paealle ja odotti uteliaana heidaen laehestymistaeaeen, kunnes se aekkie havahtui pelon vaistosta ja haetaeaeentynein siivin pakeni kautta vaehenevien kaartojen. Petaejaen haarassa pieni ruskea poelloekin naksautti nokkaansa ja kaehisi huolestuneena naeiden molempien astuessa

sen istuinpaikan alitse. Mutta kaikki naemae merkit, jotka toisissa mielialoissa olisivat kovaaeenisesti muutosta ennustaneet, jaeivaet nyt Mirandalta huomaamatta. Haen vastaanotti paraillaan uusia vaikutuksia, ja ne taeyttivaet kokonaan haenen mielensae.

Raivion laidalle tultuaan Taavi ihmekseen naeki, kuinka paljon kaikki oli muuttunut siitae, kun haen kolmetoista vuotta takaperin auttoi Kirstiae pakenemaan kylaekunnasta. Raivio oli yhae vielaekin alaston, aavan kaikkoamattoman autiuden syleilemae, sillae kumpuava maa kohotti sen pois metsaen suojasta ja teki siitae yksinaeisen taivaan naapurin. Mutta avoimilla vainioilla rehottivat sinikukkainen pellava, punavalkoinen tatar, perunain tumma vihannuus ja vehnaen uljaat sarat; ja kantoinen laidun oli kirjavana lehmistae, joita oli enemmaen kuin puolen kymmentae, ja lihavia ne olivatkin. Aidat olivat hyvaessae korjuussa. Moekki ja navetta olivat saaneet ympaeirilleen hohtavia paeivaennouttiheikkoejae, kukkivia samettihaapoja ja punaista turkinpapua. Nuori eraemies tunsi kuin pistaevaeae tuskaa, naehdessaeen taemaen pienen palan kotisuloa ikaeinkuin kohotettuna kohti maailmankaikkeuden mittaamatonta eraemaata. Se sai haenet ajattellemaan eksyneen lapsen hymyae, kun lapsi ei tiedae, ettae se on eksynyt.

Haenen kummakseen nousi nyt mustavatukkapensaikon takaa suurin karhu, mitae haen oli milloinkaan naehnyt. Valtava elaein pysaehtyi vieraan naehdessaeen ja istahti takajaloilleen haentae katsellakseen. Sitten se jaelleen laskeutui alas neljaelle jalalle, tallusteli Mirandan rinnalle ja pisti kuononsa miellytellen immen kaeteen. Taavi katseli sitae ihailevalla hymyllae. Kuva miellytti haentae. Eikae Miranda, kateellisen teraevaesti haenen kasvojaan tutkiessaan, voinut niissae huomata muuta kuin hyvaeksymistae.

"Taemae on Kroof", sanoi haen suloisesti.

"Enpae ole elaeissaeni naehnyt noin kaunista karhua!" huudahti nuori mies kyllaekin tosissaan. Ja liikaa haetaeillen haen unohti kuinka varovaisuus hallitsee kaiken piilevaen kansan tapoja, oravia lukuun ottamatta, ja haen ojensi kaetensae silittaeaeeksaan Kroofin komeata turkkia.

Taemae liikarohkeus sai paikalla rangaistuksen. Harmistuneena moeraehetaen Kroof vaeisti ja kaemmenellaeen letkautti loukkaavaa kaettae, mutta ei juuri eikae juuri osannut, Taavi kun ennaetti temmata sen takaisin, ennenkuin tuho tapasi. Vihan kuohahdus synkisti haenen kasvonsa, mutta haen ei sanonut mitaeen. Miranda oli pahoillaan, tuntien vieraanvaraisuutensa haevaeistyksi. Tylyin moittein haen iski karhua teraevaesti kuonoon ja poistui siitae vaehaen kauemmaksi.

Kroof haemmaestyi. Taemae oli ensi kerta tuon jaenisjutun jaelkeen, kun Miranda haentae loei, ja silloin oli kaesi ollut lapsen, joka ei loukannut. Nyt oli asianlaita toinen; ja karhu tunsi, ettae tuo pitkae muukalainen oli taehaen erotukseen syyna. Sydaen kuohahti vihaisesti kontion karvaisessa rinnassa. Se loi Mirandaan katkeran moittivan silmaeyksen ja tallusti hitaasti pois pitkin vihannan perunavainion vakoja.

Moniaan hetken epaeroeiden Miranda katsoi Kroofista Taaviin ja Taavista Kroofiin. Sitten sydaen soimasi haentae. Pientae itkun tapaista kurkussaan haen nopeaan juoksi karhun peraessae ja sen kaulaa halaillen supatti katumuksen sanoja. Mutta niihin vaehaeaekeaeen huomiota kiinnittaemaettae Kroof kulki tietaeen vakaasti metsaeae kohti, vetaeen peraessaeen Mirandaa kuin karvoihinsa takertunutta takkiaista. Vasta kun se oli saapunut aivan metsaen reunaan siihen paeivaenpaisteiseen kolkkaan, jossa heidaen oli ollut tapana leikkiae ystaevyytensae etaeisinae ensi vuosina, vanha karhu pysaehtyi. Se kaeaentyi ympaeri, istahti takakintuilleen, katsoi muutaman sekunnin vakaasti tytoen kasvoin ja nuoli sitten haenen korvaansa. Se merkitsi anteeksiantamusta ja sovintoa; mutta Kroof oli liian syvaesti loukkautunut palatakseen Mirandan kanssa moekille. Immen pyytelyihin vastaukseksi se vain ahkeraan nuoli haenen kaesiaeeen, ikaeenkuin rukoillen, ettei haentae vaeerin ymmaerrettaeisi, sitten laskeutui alas neljaelle jalalle ja vaelsi pois metsaeen, jaettaen Mirandan kyynelsilmin katselemaan.

Kun Miranda palasi nuoren odottavan eraemiehen luo, niin oli haenen ystaevaellinen mielenkiintonsa kadonnut ja he kulkivat edelleen moekille yllaepitaen kylmaekiskoista aeaenettoemyttae--aivan toisenlaista kuin se kaunopuhelias aeaenettoemyys, joka vajaa puolituntinen aikaisemmin oli heidaen vaelillaeen vallinnut. Kirstin tervehdys oli niin laemmin kuin Taavi suinkin saattoi toivoa, eikae haen sanallakaan moittinut haentae niin monen vuoden laiminlyoennistae--josta haen, Taavi itse, sen sijaan nyt soimasi itseaeen kahta katkerammin. Paras turva omantunnon soimauksia vastaan on toisten moite; mutta Kirsti saeaelimaettae ja perin pohjin riisti haeneltae taemaen turvan. Kirsti uteli haeneltae yksityiskohtia myoeten, minkaেলাista oli elaemae yksinaeisenae ansamiehenae, onnitteli haentae, ettae haen oli niin hyvin menestynyt, naeytti olevan myoetaetuntoinen haenen ammattiaan kohtaan eikae yrittayntkaeeen kaeaennyttaeae haentae kasvisruoka-jaerjestelmaeeen. Katsellessaan Kirstin jaloa muotoa ja haenen voimassaan ja tyyneydessaeeen yhae kauniita kasvojaan nuori mies muisteli niitae muinaisia kylaen parjauksia ja paeaetteli, ettei Frank Craig voinut omasta tahdostaan hylaetae vaimoa, joka oli naein kauttaaltaan suloinen ja miehen mielen mukainen. Haen paeaetti tihaeeen kaeydae taeaelae raivion moekillae, vaikkapa Miranda olikin haentae kohtaan ynseae.

Ja ynseae impi kieltaemaettae oli haenelle koko illan,--kylmae ja vaelinpitaemaetoen, ikaeenkuin haentae ei olisi ollutkaan, lukuun ottamatta tietenkaeen illallisateriaa, jonka aikana sekae kohteliaisuus ettae vieraanvaraisuus velvotti haentae pitaemaeeen huolta siitae, ettei vieras istunut tyhjae lautanen edessaeeen, ja ettei haenen ateriaansa turmeltu itsepintaisella vaiiololla. Taavi katseli haentae salavikkaa aedin kera jutellessaan; eikae se seikka, ettae immen kesytoen herkkae kauneus sykaeytteli haenen vertaan ja saattoi naurettavaksi haenen sydaemensae kiukun, suinkaan estaenyt haentae nauttimasta kunnan ateriaa, munia, hoeyryaeviae, voilla voideltuja piiraita siirapin keralla ja makeata kotijuustoa viinimarjahyyteloeineen. Kirsti ei sietaenyt kuullakaan, ettae haen laehtisi pois yoen selkaeen, ja haen siis jaei ja nukkui samassa vuoteessa, jossa haenen isaensaekin oli

nukkunut toistakymmentä vuotta takaperin.

Aamulla haen oli uterana apuna karjapiha-askareissa, josta Kirsti haentä kaunein sanoin kiitti; Miranda kuitenkin oli yhä jaeetaevaen kylmä haenen ihailulleen. Mutta aamiaisen aikaan Kroof palasi takaisin, vieläpäe sillae mielelläe, ikäeenkuin olisi kokonaan unohtanut illan pienen ikäevyyden. Taavia se ei ollut huomaavinaanakaan, vaan katseli haenen laevitseen, taakseen ja ympärilleen; mutta mesikaemmenen palattua Mirandan kaeytoes hieman menetti jäykkyyttäeen. Omatunto ei enääe soimannut haentä yhtäe ankarasti, kun haen huomasi, ettei haenen hetkellinen kiintymyksensäe vieraaseen ollut aivan auttamattomasti rikkonut suhdetta vanhaan ystäeväeen.

Taavi oli matkalla kyliin järjestäeäkseen eräitäe raha-asioita ja nahkain myyntiäe. Huolimatta Kirstin vierasvaraisista vastasyistäe haen piti päeensäe ja lahti matkaan heti aamiaisen jälkeen. Haenen ottaessaan pyssyngäe saengyn takaa nurkasta Miranda kuin rauhan merkiksi antoi haenelle luotipussin. Mutta suurta ruutipulloa kirkkaan viheriäisine nauhoineen haen ei antanut. Haen meni sen kerralla ovelle ja kylmäeverisesti tyhjensi sen sisällyksen takkiaisten sekaan. Sitten haen selittäemaettoemaen hymyn hymyillen ojensi pullon takaisin omistajalleen.

Nuorta metsästäejaeae harmitti. Ruuti oli haenen kaesityksensäe mukaan pyhitettyäe tavaraa ja niin mieletoen haaskaus haenestäe tuntui suorastaan rikolliselta.

"Siinäe oli kaikki ruuti, mitäe minulla oli ennenkuin kyläeään päeäesen", haen sanoi soimaavalla äeäenelläe.

"Sitäe parempi", sanoi Miranda.

"Mutta eihäen ymmaertäeäkseni ole mitäeään syytäe häevittäeäe sitäe tuolla tavalla", intti eräemies.

"Kuka tietäeäe, mitäe voisi tapahtua meidän ja kyläen väelilläe", arveli impi tarkotellen.

Taavi punastui harmista. "Enköe minäe antanut sanaani, etten minäe menetäe hiuskarvaakaan elukkainne selaestäe?" haen kysyi.

"No mitäe te sitten teette ruudilla siirtokunnan taelläe puolella?" impi kysyi kiusottavan itsepäeisenäe.

Vaikka nuori eräemies olikin vakava ja selväejaerkinen, niin ei haen kuitenkaan ollut sananvaihdoissa ovela, ja Miranda oli haentäe julman paljon eteväempi. Haemilläeään haenen viime kysymyksestäeään Taavi pahasti sekaantui vastauksessaan.

"Mutta--entäe jos pantteri hyppäeäe päeälleni, niinkuin oli eilen tehäe?" haen väeitti vastaan.

"Ettekoes te luvannut, ettette hiuskarvaakaan menettäeisi ainoankaan

selaestae", arveli siihen Miranda miettivaeisenae, mutta voitoniolla.

"Antaisitteko te sitten pedon tappaa minut vain sen vuoksi, ettae pitaaisin lupaukseni?" haen vastasi ja leikillisyyys alkoi selvittaeae haenen haemmennystaeaeen.

"Enkae tiedae, miksikaes ei", mutisi Miranda. "Ja oli miten hyvaensae, teidaen taeytyy nyt tulla ruuditta toimeen. Eikae teidaen tarvitse pelaetae, Taavi"--taemaen haen sanoi hyvin suojelevalla aeaenellae-- "isaellaenne ei ole koskaan pyssyae, kun haen meillae kaey, eikae haen ole sitae vielae koskaan tarvinnut."

"No hyvae sitten", nauroi Taavi, "minae koetan pitaeeae varani enkae aio aivan kuoliaaksi pelaestyae. Hyvaesti, Kirsti! Hyvaesti, Miranda! Saattaapa tapahtua, ettae minae taas pikapuoleen kaeyn teitae katsomassa."

"Ennenkin kuin kahdentoista vuoden paeaestae", sanoi Kirsti viehkeaeesti hymyillen, ja taemae hymy karsi kaiken moitteen haenen sanoistaan.

"Eikoeapaehaen", vastasi Taavi ja laehti pitkin joutuisin askelin polkua poistumaan.

Mirandan silmaet seurasivat haentae vastahakoisesti.

XIII LUKU.

Lypsyaikana.

Nuori Taavi Titus ei ollut aivan vailla alkeellisia tietoja naisesta, vaikka haenellae olikin ollut niin vaehaen tilaisuutta perehtyae taehaen kaikista tieteistae vaikeimpaan. Haen ei kaeynyt raivion moekissae toista kertaa, ennenkuin oli antanut Mirandan monta viikkoa ihmetellae, miksi viipyi tulematta. Vasta kun maissivainiolla oljet olivat valkoisen ja harmaan kirjavat ja kurpitsat kullaan keltaiset, kun tatarsarka oli kirkkaan ruskea, kun vaahterain tulipuna metsaen reunalla alkoi haalistua,--siltoin haen eraeaeenae iltapaeivaenae myoehaeaeen palasi tavallisin hitain askelin, juuri samalla kun lehmaenkellojen hidas _taenk ae tonk_ alkoi mehevin aeaenin julistaa lypsyaikaa ja auringonlaskua. Syksyn elaehtyaevae raikkaus sydaenmaan aukealla vastasi suloisesti sieraimiin haenen tullessaan ulos metsien laempoisemmaestae hiljaisuudesta. Haju, lehmaenkellojen aeaeni--ne olivat kodikkaan suloiset koko paeivaen yksinaeisyyden jaelkeen taipaleella. Mutta naekoeala--harmaa moekki taivasta kohti kohotettuna verkalleen paisuvalla vainioaallolla--se oli itse yksinaeisyyys. Raivio oli Taavista kuin pieni kaunis hukunut maailma ja haenen sydaemeensae koski kipeaeaeen, kun haen ajatteli niitae vuosia, jotka Miranda ja Kirsti olivat taeaeellae yksin viettaeneet.

Aivan metsäen reunalla haen tapasi Kroofin, joka kaiveli ja pureskeli kasvijuuria. Haen puhui sille ystävällisesti, mutta mesikaemmen kiepautti ympärille suuren takapuolensa eikä ollut haentaa vähehäkeä huomaavinaan. Haen olisi mielellään saavuttanut taamaa viekkaan eläimen suosion, vaikka ainakin sen, että se olisi haentaa suvainnut. Haen olisi niin suonut kaeväen, koska karhun kaeväytyminen oli jätetty syväen vaikutuksen haenen mielikuvitukseensa, ja koska sen suopeus Mirandan silmissä varmaan kaikkein parhaiten puhuisi haenen puolestaan. Mutta haen ei kuitenkaan koettanut tungetella tuttavuuttaan, ja siinä haen tekikin viisaasti.

"Pikku hiljaa, poikani, pikku hiljaa vain. Taama on naisväkeä; ja hyvin luultavaa on, että tiedä miten se oikein on voitettava", haen itseksensä mutisi leirinsä ainaisessa yksinäisyydessä saadun tavan mukaan. Jätetty Kroofin omaan jorouteensa haen kiirehti moekille, toivoen siksi ajoissa saapuvansa, että voisi auttaa Kirstiä ja Mirandaa lypsäemään.

Väheä ennen kuin haen ovelle ehti, tapasi haentaa uusi yllätys, mikaeli haen yleensä saattoi kokea yllätyksen tunnetta taessa tarumaisessa ympäristössä. Moekin takaa astui esiin Wapiti sarvas, vaikka ehkä joku nuorempi sarvas, joka oli perinyt isänsä sisua kahdenkertaisen annoksen. Aivan sen takana kulki kaksi naarasta, jotka epäluuloisesti haistelivat vieraan ilmassa tuntuvaa hajua. Wapitin mielestä taama vieras epäilemättä oli vihamies, vaikka ainakin epäiltäviä, sillä eihan moekilla koskaan kaevänyt vieraita. Se astui siroasti polulle, polki uhitellen kauniita kavioitaan ja laski hyökkäysasentoon sarviensa asevaraston. Ne olivat teräviä ja lujat ne lokakuun sarvet, sillä taama oli tappeluukausi ja sarvas oli sen varalle valmiina. Kiima-aikaan Wapiti oli sankaria kiireestä kantapäähäen.

Taavi Titus sattui hyvin tietämättään, ettei taama ollut Wapitin puolelta mitään tyhjää uhittelua. Haentaa se huvitti, mutta samalla haen oli pulassa. Haen ei voinut taistella taetta odottamatonta vihollista vastaan, sillä voitto ja tappio olisivat olleet yhtä kova kolaus haenen toivolleen saada Miranda itseensä suostutelluksi. Ja siinä haen siis nyt seisoi, Taavi Titus, tunnettu metsämies, Nimrod itse, jolta kiimainen sarvas sulki tien! Hyvä, paha oli Mirandan aikaan saama. Haenen velvollisuutensa oli myöskin haenet siitä päestä. Jääden seisomaan viiden tai kuuden askeleen päähäen Wapitista sen eteen haen nojasi rihlansa perään vävään vastaan ja kajahutti täyteläisellä sointuvalla äänellä _heihoo, heihoo_! huutonsa tyyneen ilmaan. Metsäen reunat ottivat huudon kiinni ja vastasivat siihen yhä uudelleen ja uudelleen. Kirsti ja Miranda tulivat ovelle katsomaan, ken huhui, ja ensi silmäyksellä kaesittivat tilanteen.

"Kutsu pois koirasi, Miranda", huuti nuori Taavi, "niin tulen taestaa vieraaksenne."

"Se luulee, että aiot tehdä meille pahaa", selitti Kirsti; ja Miranda juoksi apuun iloisesti nauraen.

"Elae pelottele taetae kilttie pikku poikaa, Wapiti", haen huuti, tyoentaeen ison hirven pois tieltae ja juosten Taavin rinnalle. Heti kun Wapiti naeki Mirandan Taavin rinnalla, niin se kaesitti, ettei vieras ollut vihollinen. Sarviaan heilauttaen se astui syrjiae ja johti joukkonsa pois karjapihasta.

Tultuaan ovelle, jonka luona Kirsti odotti ystaevaellisenae, vaikka muutoin asiaan puuttumatta, Taavi huudahti: "Taas tyttoenne pelasti henkeni, Kirsti. Ensin pantterin ja nyt kiimaisen sarvaan kynsistae. Saapa naehdae, minkae kynsistae ensi kerralla!"

"Luultavasti kaniinin, taikka ehkae oravan", haernaaili Miranda pisteliaeesti.

"Oli minkae tahansa", jatkoi Taavi hellittaemaettae, "kolmas kerta on joka tapauksessa minun onneni. Jos vielae kerran pelastat henkeni, Miranda, niin sitten sinun pitaeae aivan ottaa minut suojaasi. Minae tavallani tulen sinusta riippumaan."

"Sitten, Taavi, taidat saada ensi kerralla suoriutua pulasta omin neuvoinesi", vastasi Miranda paeaettaevaeisyydellae, joka ei juuri ollut rohkaiseva.

"Siinae sait, Taavi", huomautti Kirsti tarkkaa puolueettomuutta teeskennellen. Mutta Mirandan selaen takana haen iski silmaeae, ikaeenkuin sanoakseen "elae ole millaesikaeen siitae, mitae haen sanoo, toista sydaen ajattelelee!" Siinae ei kuitenkaan ollut vaehaeaeakeaeen peraeae. Jos Taavi olisi ollut niin ymmaertaemaetoen, ettae olisi avoimesti kosinut, Mirandan tunteitten taellae kannalla ollessa, niin haen olisi saanut aekkilaehdoen.

Taavi tuli siksi ajoissa, ettae sai olla apuna lypsaemaessae, mikae toimi tuotti haenelle poikamaista iloa. Lehmaet, joita oli viisi luvultaan, ammuivat jo veraejaellae. Kirsti toi ulos kolme peltikiulua. "Voit auttaa meitae, jos sinua haluttaa, Taavi", haen huudahti, mutta Miranda naeytti kovin epaeilevaen, tokko niin koempeloe olento kykenisi lypsaemisen hienoon taitoon. "Osaatko lypsaee?" haen kysyi.

"Tietenkin minae osaan, vaikkei minulla ole viime vuosina ollut paljoa tilaisuutta harjotella", sanoi Taavi.

"Osaatko lypsaee lehmaen viottamatta sitae? Oletko varma siitae? Ja osaatko lypsaee loppumaidon aivan tyhjaeksi?" Miranda itsepintaisena ja ilmeisesti epaeilevaenae jatkoi.

"Annahan kun koetan", sanoi Taavi.

"Antaa haenen saada vanha Kirjo, Miranda. Ehkae haen saa sen lypsetyksi siinae kuin me muut", arveli Kirsti.

"Niin, miks'ei, kuka hyvaensae voi Kirjon lypsaee", myoensi Miranda; ja Taavi itseksseen lupaili, ettae jos haenestae mihinkaeen oli, niin lypsaeeisi haen vanhan Kirjon, lypsaeeisi aivan tyhjaeksi, lypsaeeisi sen

mieliksi ennenkuin Kirsti tai Miranda olisivat ensimaaisestaekaeaeen lehmaestaeaeen selviytyneet. Haen silitti lehmaen kylkeae, kyhni hiljaa sen mahaa ja naein aikaan sai ystaevaelliset vaelit, ennenkuin alkoi; ja haenen suuren kaetensae joustava vakavuus sattui mainiosti sopimaan Kirjon suuriin nisiin. Lehmae katsoi haeneen suosiollisesti ja antoi maitoansa runsaasti. Kun taeydet suihkut alkoivat kiulussa soida yhae maitoisammin, niin Taavi tiesi, ettae kaikki kaevi, niinkuin pitikin, ja haen joutui luomaan katseen kilpailijoihinsakin. Siinae Kroof haenen ihmeeeseen seisoi takakynkillaeaeen aivan Mirandan vieressae, kapea punainen kieli roikkuen avoimien laiskojen leukojen vaelistae, ja suurella mielenkiinnolla katseli maitolaehteitae.

Kirstin vielae painaessa punaliinaista paeaeetaeaeen lypsettaevaen kylkeae vastaan ja Mirandan juuri ruvetessa pingoittamaan ulos lihavaa loppumaitoa laekkituoppiin, Taavi oli saanut urakkansa suoritetuksi. Haenen kiulunsa--johon haen oli lypsaenyt loppumaiden muun maidon sekaan,--vaahtosi kermaisena reunoja myoeden taeynnaeaeen.

Taavi nousi seisomaan ja kehaisi itseaeaeen. "Jonain paeivaenaee kun on liikaa aikaa", haen uhitteli, "minae opetan teitaekin lypsaemaeaeen."

"Aelae luulekaan, ettae se jo tuli kaikki tehtyae", vastasi Miranda yloes katsomatta. "Minae lypsaen Kirjosta vielae korttelin, kunhan taestae paeaeseeen."

Mutta Kirsti tuli siihen ja vilkaisi kiuluun. "Etpae, Miranda,--et taellae kertaa", haen huudahti. "Taavi on meidaet voittanut, ei siitae epaelemistae. Vanha Kirjo ei elaeissaeaeen ole meille antanut taeydempaeae kiulua. Taavi, sinae osaat lypsaee. Kaey ja lypsaee Mikko, se mustan ja valkoisen kirjava, minun edestaeni. Minae jaetaen sinut taenne Mirandan kanssa lypsyae lopettamaan, ellette rupea riitelemaeaeen; minae sillae vaelin menen ja laitan teille oikein tavallista paremman illallisen, ehkae sitten taas pian kaeyt luonamme. Minae tiedaen, ettae teillae miehillae on sydaen vatsassa, jotta me naiset voisimme sen sitae helpommin tavottaa. Mikaehaen meidaet olisi perinytkaeaeen, ellei Luoja olisi opettanut meitae ruokaa laittamaan!"

Moinen tavaton leikin lasku osotti Mirandalle, ettae Taavi oli suuresti haenen synkaen aeitinsae suosiossa, ja taemae vaikutti, ettae haenen teki mielensae olla vielae tavallistakin jaeykempi tasapainoa yllae pitaeaeekseen. Taavi yritti saada aikaan keskustelua, mutta Miranda vain vastaili juu ja ei, niinkauan kuin lypsyae kesti, ja pian saikin pojan alakuloisena vaikenemaan. Tuli sitten illallinen,--ateriaan kuului verestae maissijauhossa paistettua taimenta, kullankeltaisia kuumia maissipiiraita punaisen siirapin keraellae, tomaattien keraellae paistettuja munia ja hoerkkaa kerman keralla, ja kaikki mitae parhaiten valmistettua Kirstin lupauksen mukaan. Aterioidessa Miranda taas hiukan suli ja puheli vapaasti. Mutta Taavia oli niin pahasti nolattu, ettei haenen hyvae tuulensa tahtonutkaan enaeae palata. Haenen kielensae se nyt vain vastaili juu ja ei. Huomatessaan toeykeytensae johtaneen semmoiseen tulokseen Miranda tunsu herkaen sydaemensae pehmenevaen. Haen kaeaentyi tuolillaan pistaeaeekseen vieressaeaeen istuvan Kroofin odottavaan suuhun suuren palan siirappiin kastettua maissipiirasta ja

puhui nyt Taaville aeaenellae, jonka sulo vaereili pojassa aina sormenpaeihin saakka. Keimailun vaisto, joka on synnynnaeinen eikae piilevaelle metsaekansallekaan vieras, alkoi liikahdella Mirandan kokemattomassa sydaemessae.

"Laehden illalla jaervelle, Taavi", haen sanoi, "ja lasken yoeksi siimaa, ehkae saan taimenen. Kuu on taeyssi ja jaerveae kannattaa katsella. Etkoe tahdo tulla meidaen kanssamme?"

"Enkoe tahdo? Enpae, Miranda, tiedae mitaeeen haus Kempaa!" vastasi Taavi innokkaasti.

"Laehdemme paikalla, kun olemme saaneet astiat pestyksi", sanoi impi. "Ja sinae voit meitae siinae auttaa--vai mitae, aeiti?"

"Tietenkin Taavi voi meitae auttaa", vastasi Kirsti, "jos sinulla on luontoa panna haenen kaltaistaan naisten tyoehoen. Mutta minae ajattelen, etten minae laehdekaeeen kanssanne yoeksi jaervelle. Kroof ja Taavi saavat pitaeae sinusta huolta."

"Taikka minae Taavista, niin se pikemminkin kaey", huudahti Miranda harmistuneena, muistellen sekae Wapitia ettae pantteria. "Mutta mikae sinun on, aeiti? Tule mukaan. Ei ole lainkaan yhtae hauskaa, ellet sinae ole myoetae."

"Minusta tuntuu, ettae minua taenae iltana vaivaa jonkinlainen vaesy mys, ja minun tekee mieleni jaeae dae kotiin ajattelemaan."

Miranda hyppaesi poeydaen aeaerestae, huolestusta kasvoillaan, ja juoksi ympaeri aeitinsae tuolin luo.

"Vaesy mystaekoe, aeiti!" haen huudahti, tutkien huolestuneena haenen saevyjaeaeen. "Kuka on koskaan kuullut sinun ja minun laisten voimallisten ja oikealla tavalla elaevaein ihmisten puhuvan vaesy myksestae? Minae pelkaeeen, ettet voi hyvin, aeiti; en kulje taeaeltae askeltakaan."

"Kyllae, lapseni, kyllae sinun taeytyy", vastasi aeiti, eikae Miranda ollut vielae koskaan kapinoinut sitae lujaa saevyae vastaan, joka nyt oli Kirstin aeaenessae. "Minae tosiaan tahdon olla vaehaen yksinaeni ja ajatella. Taavin kaeynti on heraettaenynt minussa paljon vanhoja ajatuksia ja minae tahdon vaehaen muistella niitae. Minae luulin niiden jo vuosia takaperin kuolleen ja jaeaeeneen unhotukseen!"

"Onko se varma, aeiti, ettet ole sairas?" jatkoi Miranda, palaten epaeroeiden takaisin paikalleen.

"On, lapseni, en minae ole sairas. Mutta minae olen naeinae viime paeivinae aina silloin taelloein tuntenut vaesy mystae, vaikk'ei olisi ollut syytae. Minae alan tuntea, ettae taemae metsien suuri yksinaeisyys minua jollain tavalla kuluttaa. Minae olen, Taavi, kaikkina naeinae vuosina pysynyt sen suojassa pystyssae ja se on antanut minulle rauhaa ja voimia aikoina, jolloin minae, Jumala sen tietaeae, sitae kyllaekin

tarvitsin. Mutta minusta tuntuu, ettae se on minulle jollain tavalla liian paljon, ja se ajan pitkaeaeen musertaa minut. Moekkimme on minulle rakas, mutta en tahdo taeaellae paeiviaeni paeaettaeae."

"Aeiti", huudahti Miranda, hypaeten jaelleen yloes tuoliiltaan, "en elaeissaeni ole kuullut sinun tuolla tavalla puhuvan! Ettaekoe sinae aiot hylaetae moekkimme! Hylaetae metsaet! Minae en voisi elaeae, minae en suorastaan voisi elaeae missaeaeen muualla!"

"On niitae muitakin paikkoja, Miranda", mutisi Taavi. Mutta Kirsti jatkoi syittensae selitystae.

"Sinun laitasi, lapsi kulta, on vaehaen toinen", haen sanoi miettivaesisnae. "Sinae olet taeaellae kasvanut. Metsaet ja taivas ovat sinut muodostaneet. Ne ovat sinun veressaesi. Sinae elает ja hengitaet niitae. Sinae olet kummallinen lapsi, enemmaen keijukainen tai muu metsaen olento kuin ihmislapsi, jo ennenkuin taenne metsaen helmaan tulitkaan. Kaikki mitae metsaessae elaeae, naeyttaeae pitaevaen sinua kaltaisenaan; ja sinae naeet semmoista, mitae muut ihmiset eivaet naee,-mitae metsaen kansa ei itsekaeaeen naee. Niin niin! sinun laitasi, Miranda, on vaehaen toinen. Isaesi tapana oli katsella sinua ja sanoa, ettae sinusta tulisi naisfauni taikka metsaen kuningatar, taikka ettae keijukaiset sinut veisivaet. Taemae paikka sopii hyvin sinulle. Ja minun oli tapana ajatella, ettae minae olin kyllin iso ja luja luonnoltani voidakseni kestaee taetae koko loppuikaeni. Mutta minae alan luulla, ettae se on minulle liikaa. Minae en tahdo kuolla taeaellae, Miranda!"

Miranda tuijotti haeneen suuresti huolissaan.

"Sinae et saa kuolla, ennenkuin minaeakin olen kyllin vanha kuollakseni, aeiti", haen huudahti, "sillae minae en voisi elaeae paeivaeaeakeaeen ilman sinua. Mutta", haen kiihkeasti lisaesi "minae tiedaen, ettae minae kuolisin pian, suoraa paeaetae, jos minun taeytyisi laehteae pois moekistaemme! Minae tiedaen, ettae niin kaevisi!"

Miranda puhui sitae rajummalla varmuudella, kun haen juuri sitae sanoessaan tunsu epaeilevaensae omia sanojaan. Haen vaelaeykseltae naeki itsensae vanhenevan taeaellae aavassa sydaenmaassa kahden Kirstin kanssa ilman ketaeaeen muita likimaillakaan. Ja se henkilo, joka niin julmasti loisti poissaolollaan, oli haemaeraesti nuoren Taavin naekoeinen. Haen ei itseltaeaeen kysynyt, oliko mahdollista, ettae haen vielae kerran haluaisi hyljaetae moekin, hiljaisuuden ja aarniometsaen kaiken kansan, mutta jossain sydaemensae sisaelokerossa haen tunsu, ettae sekin oli mahdollista, ja se kipeaesti kouristi haenen sydaentaeaeen. Haen juoksi ja kietaisi molemmat kaesivartensa Kroofin kaulan ympaeri ja pyyhkaesi salaisen kyynelen sen poerhoeiseen turkkiin.

Taavi, jonka vaisto nopeaan terottui pelosta, ettae koko jaervimatka ehkae menisi myttyyn, aelysi keskustelun joutuneen vaaralliselle tolalle. Haen sen vuoksi varovaisesti muutti puheenaineen lausuakseen ajatuksia maissipiiraista.

XIV LUKU.

Hirvien hirnunta kuutamolla.

Kuu oli jo noussut matalalle taivaanrannalle ja paistoi suurena ja taeydellae teraellaeen moekin akkunasta, kun Miranda oli valmiina laehtoeoen. Haen otti pienen tinatun kattilan, jossa oli vaehaeisiae kaloja taeyiksi.

"Missae ovat siima ja koukut?" kysyi Taavi.

"Niitae pidaen ontossa puussa jaerven rannalla", sanoi Miranda. "Mutta aelae ota tuota kapinetta mukaan, taikka et tule minun kanssani!" haen lisaesi teraevaesti, kun nuori mies tarttui rihlaansa.

Taemae laski sen sukkelasti taas luotaan.

"Mutta yoellae, Miranda!" haen koetti vastustella.

"Oletko varma siitae, ettei ole vaaraa?"

"Aelae tule sitten, jos pelkaeet!" impi vastasi murhaavasti ja astui ulos valoon ja kylmaeaeen kirpeaeaeen ilmaan.

Taavi tuota pikaa oli haenen rinnallaan vaelittaemaettae sen enempaeae pilkasta, joka sopi haeneen vaehemmaen kuin kehenkaeaeen muuhun mieheen. Mirandan toisella puolella tallusteli koempeloe Kroof, immen hyvaeilevae kaesivarsi kaulallaan.

"Me emme viivy kauaa, aeiti", huudahti Miranda Kirstille, joka oli tullut oveen.

Mutta ennenkuin oli kuljettu kahtakymmentae askelta Kroof aekkiae seisautui aprikoimaan. Se piti Mirandan suojelemista (vaikk'ei Miranda mitaeaeen suojelusta kaivannut) omana erikoisena virkanaan naeillae yoellisillae retkillae, joille impi laehti sillae paeallae ollessaan. Aikoiko tuo kehno vieras nyt anastaa haenen virkansa ja etuoikeutensa? Haen, Kroof, ei aikonut suostua mihinkaeaeen jakoon. Parempi jaeaedae sinne, missae haentae tarvittiin.

"Tule mukaan, Kroof!" kehotti Miranda, kiskaisten sitae karvoista. Mutta mustasukkainen karhu oli itsepaainen. Se pyoersi ympaeeri ja laehti tallustamaan moekin ovea kohti. Mirandaa harmitti.

"Jaeaekeoeoen sitten!" haen huudahti, kaeaeensi kasvonsa metsaeae kohti ja hymyili entistae ystaevaellisemmin nuorelle Taaville. Kroof kieltaemaettae oli sangen harmillinen.

"Niin oikein!" sanoi Taavi, joka oli iloisempi kuin haen uskalsi naeyttaeaekeaeaeen. "Se jaeae aeitisi seuraksi kunnes palaamme takaisin."

"Kroof naeyttaeae ajattelevan, ettae minae olen sen omaisuutta!" sanoi Miranda miettivaaisenae. "Minae pidaen siitae enemmaan kun mistaeaeen muusta maan paeaellae aetiaae lukuun ottamatta; mutta minae en saa pilata sitae, kun se tyhjaestae suuttuu. Eihaen sovi, ettae se rupee kadehtimaan, kun minae olen sinulle ystaevaellinen, Taavi! Minae olen sille kovin vihoissani, kun se oli niin tuhma. Pitaeisihäen sen tietaeae, ettet sinäe ole minulle mitaeaeen sen rinnalla; vai mitae?"

"Tietysti", myoensi Taavi niin rattoisasti kuin saattoi. Sitten haen viekkaasti alkoi Mirandaa suostutella, kertoen laajalti Pekka nimisestä kesystae karhusta--sen henkisistä, siveellisistä ja ruumiillisista ominaisuuksista,--jonka eraes kylaen tukkimiehistä omisti. Aihe olikin viisaasti valittu ja sillae oli se vaikutus, ettae Miranda tunsii itsensae melkoista vaehemmaen vieraaksi ihmisten maailmaa kohtaan. Se haenessae heraetti semmoisen ajatuksen, ettae ihmisten maailman ja aarniometsaen vaelillae ehkae sittenkin saattoi olla jonkinlaista ymmaerrystae.

Kun kuutamoinen aukea jaei heidaen taakseen, niin tavotteli kuun aavevalo heitae pitkillae sormillaan siellae taeaeellae hajoavien lehvaekaartojen lomitse. Sitten viimeinenkin pujotteleva saede jaei taakse ja he astuivat lauhaan pimeaeaeen. Taavi huomasi mieluisaksi, vaikka vaelttaemaettoemaeksi pakoksi pysytellae laehellae Mirandan kyynaerpaetae, jopa niin ettae kosketti haenen hamettaan, sillae eivaet haenenkaeaeen tottuneet eraemiehen silmaensae alussa huomanneet mitaeaeen. Mutta Miranda, joka oli niin ihmeellisen teraevaenaekoeinen, astui sukkelaan ja epaeroemaettae, ikaeaeenkuin keskipaeivaellae ja sileaetae tietae.

Mutta pian Taavinkin silmaet tottuivat ja haen kykeni erottamaan epaemaeraeaisiae eroavaisuuksia, sekae sankempia kohtia ettae puoleksi laepikuultavia pimeyden vahvassa vaipassa, Sillae jonkun verran valoa oli, se mikae lukemattomien taittumisien ja heijastuksien kautta paeaesi aarniometsaen syvyykseen tunkeutumaan latvimmaisten lehtien marista pinnoista, jotka heijastivat taivaankannen valoa. Ja vuosikausia elettyaeaeen luonnon ainaisen puhdistuksen alaisena haen lisaeksi oli kehittynyt niin puhdasveriseksi ja herkkaehermoiseksi, ettae muut aistimet korvasivat sen mikae naeoestae puuttui. Haen naeytti paremminkin tuntevan kuin naekevaen petaejaen ja koivun runkojen taeyden aineen, kun kasvat olivat tulleet niistae kaesivarren mitan paeaehaen. Ja sammalen alta haen tunsii kovempaa paisuvaa maata, aina kun juuriverkko laehestyi puuta, johon se kuului. Haenen sieraimensa erottivat petaejaen, kuusen, hemlokin, balsamipoppelin ja hyvaelle tuoksuvan dirka puun heidaen niiden ohi kulkiessaan; ja tamarakkisuon laeheisyden haen vainusi jo paljoa ennen kuin sille tultiin. Korvistaan haenellae vain ei ollut apua. Lukuunottamatta Mirandan askelia, jotka olivat pehmeaet kuin untuva sammalella, ja haenen omaa raskaampaa, mutta taiten masennettua astuntaansa, ei metsaessae kuulunut mitaeaeen, lukuun ottamatta epaemaeraeaeistae kuisketta, joka oli niin heikkoa, ettae se saattoi olla lehtien supatusta tai pienempiin oksiiin kohoovan kasvimehun kihinaeae. Haen ei virkkanut sanaakaan, sen enempaeeae kuin Mirandakaan. Hiljaisuus oli niin juhlallista, ettae aeaeni olisi kuulunut

loukkaavalta. Huomatessaan mahdottomaksi pysyae rinnalla kompastelematta ja pahaa aeaentae aikaan saamatta Taavi vastaan sanomatta alistui immen etevaemman johdon alaiseksi.

"Sinun taeytyy nyt naehdae minunkin puolestani, sinae ihmeteltaevae Miranda, sillae en enaeae pysy rinnallasi!" haen kuiskasi immen korvaan. Kun impi niskassaan tunsi haenen hengityksensae vienon laemmoen, niin kulki haenen ruumiinsa kautta vaeristys, joka kerrassaan haemmensi; mutta immestae se tunne oli mieluinen. Taavi tarttui Mirandan kaesivarteen sangen hellaevaroen, itseaeen vaehaen tukeakseen, ja melkeinpa haemmaestyi sitae, ettae impi sen salli. Taavi oli kuitenkin siksi viisas, ettei kiinnittaenyt taehaen suosion osotukseen liian suurta huomiota. Haen paeaeteli itsekseen, ettae Miranda, joka ei ollut kylaen tyttoejae, ei sillae tarkottanut niin mitaeen.

Aekkie he naekivaet aivan edessaeen kaksi kalpeata hehkuvaa silmaeae, jotka olivat parin jalan verran maasta. Miranda puristi kainaloon pujoteltua kaettae merkiksi, ettei Taavin tarvinnut kaivata rihaansa. Eikae Taavia sillae hetkellae haluttanut kaipailla mitaeen.

"Ilves!" haen kuiskasi immen korvaan.

"Ei, pantteri!" mutisi Miranda vaelinpitaemaettoemaesti suoraan eteenpaain astuen. Taavi ei, taemaen pelottavan sanan kuullessaan, asianhaaroihin naehden voinut kokonaan masentaa huoliaan. Pantteria ei ole hyvae pimeassae kohdata. Mutta kalpeahehkuiset silmaet vaipuivat salaperaeisesti maata kohti ja peraeytyivaet Mirandan edelleen astuessa; ja muutaman sekunnin kuluttua ne luisuivat toiselle puolelle ja katosivat.

"Millae ihmeellae sinae saat tuon aikaan, Miranda?" kuiskasi Taavi melkein kammolla.

"Ne tuntevat minut", vastasi impi; ja taemae oli haenestae, vaikk'ei Taavista, aivan riittaevae selitys.

Ei puhuttu sen enempaeae. Pimeyden lumous sai kummankin kulkemaan henkeaeen pidaetellen. He olivat kumpikin omituisen saehkoeisen tunteen ja odotuksen jaennityksessae. Taavin sormet immen kaesivarrella levaeten vaereilivaet kumman suloisesti. Kerran kuului aivan heidaen vierestaeen kuusen kuorta kapuavien kynsien rapinaa, ja sitten ylhaeaeltae hehkui heitae kohti kaksi pientae valopistettae, jotka olivat aivan laehekkaein. Miranda ja Taavi kumpikin hyvin tiesivaet, ettae se oli pesukarhu, eivaetkae sanoneet mitaeen. Kauempana he aekkie tapasivat aavemaisen hohtavan olennon, joka oli aivan heidaen tiellaeen. Se oli melkein miehen mittainen. Taemae aavemainen valo kasvoi ja katosi heidaen silmaeinsae edessae. Pelokas mielikuvitus olisi voinut sanoa sitae hengeksi, joka oli laehetty heitae varottamaan, ettae heittaesisivaet yrityksensae kesken. Mutta he tiesivaet, ettae se vain oli laho koivupoekko, joka oli alkanut hehkua fosforivaloa. Heidaen ohi kulkiessaan Taavi murti siitae palasen ja hienonsi sen, ja sen sinervae valo tarttui vaehaeksi aikaa haenen sormiinsa kuin haju.

Vihdoin he kuulivat huuhekajan juhllisesti huhuavan etaeaempaeae.
"_Tu'oh-huu-huu-huu-uu_", sen kolkko alakuloinen aeaeni kajahteli.

"Me olemme laehellae jaerveae", Miranda kuiskasi. "Minae tunnen Uah-huun; se asuu vanhassa puussa aivan veden partaalla. Me olemme melkein perillae." Sitten kimalteli valoa, rikkinaeistaa ja haaleata, kuutamon hopeoimasta etaeisestae pinnasta. Pian tuntui kylmaen henkaeys, vaikka oli aivan tyyni. Ja sitten he tulivat jaerven avoimelle rannalle.

Miranda irrotti paeaettaevaellae liikkeellae kaesivartensa Taavin kouristuksesta ja sitten he rinnan astuivat pitkaeae oikealle paein kaartavaa hiekkarantaa.

"Katsoppa tuota nokkaa", sanoi Miranda, "jolla seisoo yksi ainoa nuokkuva puu. Siihen puuhun olen piilottanut siimani ja koukkuni."

"Kuinka voit laskea siimaa ilman venettae?" kysyi Taavi.

"Minulla tietysti on vene!" impi vastasi. "Isaesi teki minulle toissa kesaena haapion ja minae pidaen sitae tuon nokan takana."

Kuu oli nyt noussut korkealle ja kulki kaartaan hyisessae loistossa rannattoman aarniometsaen yllae. Jaervi oli tyyni kuin peili. Ranta oli sangen sileae ja valkoinen, maan puoleinen reuna puiden varjoista lovisena. Eraeassae paikassa kasvoi kolme pajua yhdessae ryhmaessae aivan laehellae veden reunaa, luoden laepikuultavan salaperaeisen varjon. Juuri samassa kun Taavi ja Miranda saapuivat taehaen hohtavan hiekan keskelliseen pieneen keitaaseen, kuului veden poikki uroshirven pitkae taeytelaes hirnunta. Se oli syvae, soinnukas ja kauas kantava aeaeni, se tavallaan tuntui olevan itse autiuden julki lausuttu ajatus.

"Tuo vasta on minun mielestaeni soitantoa!" sanoi Taavi.

Mutta ennenkuin Miranda ennaetti sanoa mitaeeen, vastasi aivan vierestae metsaen pimeydestae jyrisevae karjuva hirnaus; alusmetsaestae kuului raskasta ryskettae ja hiekan reunaan ilmestyi toisen uroshirven korkea patsasmainen haahmo, taisteluun vaatijaa taehyten. Huomatessaan Taavin ja Mirandan se paikalla hyoeikkaesi niitae kohti.

"Sukkelaan puuhun!" huuti Taavi temmaten tupestaan pitkaen puukkonsa ja astuen immen eteen.

"Aelae puutu asiaan, niin kaey kaikki hyvin!" sanoi Miranda teraevaesti. "Seiso sinae tuon puun takana!" ja tarttuen haenen kaesivarteensa impi koetti tyoentaeae haenet naekymaettoemiin. Mutta Taavi hetkisen typeraeesti vastusti.

"Houkka!" impi haenelle tiuskasi. "Kuinka luulet minun tulleen taehaen asti toimeen ilman sinua?"

Immen silmaein kiukku laevisti haenen mielensae ja sai haenet jaerkiinsae. Taavi oivalsi, ettae Miranda tavalla tai toisella hallitsi tilannetta, ja vastahakoisesti astui haen ison pajun taa. Se olikin

viime tingassa, sillae raivostunut elaein oli melkein saavuttanut heidaet. Samalla jaerveltae tuleva ilman henkaeys kantoi Mirandan hajun elaeimen sieraimiin ja sai sen epaeroeiden peraeitymaeaeen. Miranda paikalla vihelsi pehmeaesti ja astui ulos kirkkaaseen kuutamoon. Uroshirvi tunsi haenet, seisoi aivan hiljaa, kohotti valtavat sarvensa taeyteen korkeuteensa ja kurkotti impeae kohti pitkaentaipuisan kuononsa, ystaevaellisesti haistellen. Sitten se laehestyi askel askelelta immen odottaessa ja ojentaessa sitae kohti pienen kaetensae, kaemmen yloespaein; ja Taavi katsoi puun takaa ihmetellen, vaikka vielae epaeillen ja puukonpaeaeetae hypistellen.

Samalla kajahti taas jaerven takaa ensimaaisen hirven hirnaus. Taemae hirvi paikalla unohti Mirandan. Se kiepahti sukkelaan ympaeeri, laski sarvensa julkista taisteluunvaatijaa kohti, moelaeytti vastauksensa ja hyoekkaesi pitkin rantaa tappelemaan elaemaestae ja kuolemasta. Kun se oli kadonnut maentyniemekkeen taa, niin tuli pimeydestae naekyviin iso naarashirvi, joka laehti sen peraeassa juoksemaan.

Miranda kaeaeentyi Taaviin voitonriemuisena, unhottaen kaikki suuttumukset.

"Minae vannon, Miranda!" nuori eraemies huudahti, "ettae se tyttoe, joka saa kiimaisen uroshirven lauhtumaan, se on varmaan metsaen kuningatar. Minae otan lakin paeaeastaeni teidaen majesteettinne edessae!"

"Pane se taas paeaeahaesi, Taavi", sanoi impi, joka ei vaehaeaeakeaeen pahastunut, "ja mennaeaeen sitten siimaa laskemaan."

Niemen nokan takaa loeytyi rautapuu- ja mustikkapensaikosta [Footnote: Taemae pohj.-amerikkalainen kasvi (_Gaylussacia_) on pensas, jolla on mustikan kaltaiset tummansiniset syoetaevaet marjat. (Suom. muist.)] puinen kanootti eli haapio taeysin hyvaessae kunnossa. Taavi tyoensi sen vesille ja Miranda nakkasi siihen kelan, jolle oli kiedottu vankkaa turskasiimaa, siimassa aina neljaen jalan paeaeassa toinen toisestaan neljae puolentoista jalan mittaista kieluketta vankkoine koukkuineen. Sitten haen alkoi peltiastiastaan pistaeae koukkuihin taekyjae.

"Miks'ei niin pitkaessae siimassa ole enempaeae koukkuja?" kysyi Taavi.

"Mitaepae minae pyytaeisin enemmaen taimenia kuin syoedae jaksamme?" selitti Miranda. "Ei niitae ole hauska pyytaeae taellae tavalla, eivaetkae ne suolattuina maistuisikaan paljon miltaeaeen."

Meloja oli vain yksi ja sen Taavi anasti. "Istu sinae keulassa, Miranda, ja hoida siimaasi, niin minae melon", haen sanoi.

Mutta siihen ei Miranda vaehaeaeakeaeen suostunut. "Kuuleppa nyt, Taavi", haen huudahti, "naemae ovat minun hommiani ja sinae olet vieras. Totta tosiaan, minun melkein on mieleni paha siitae, kun otin sinut kanssani. Istu nyt vaan siinae, johon sinut on asetettu, ja tee, niinkuin minae kaesken, taikka en huoli sinua kanssani toista kertaa."

Nuori mies kaevi noeyraesti venhoon polvilleen, vaehaen keulan puoleen,

mutta ei niin kauas, ettae kanootti haenen suuremman painonsa vuoksi olisi kaeynyt nokkapainoon. Sitten Miranda astui siihen sirosti, istahti peraeen poikkituhdolle ja alkoi pistellae melallaan tarkkaan ja ihmeen taitavasti. Kanootti aeaeneti kiiti varjosta kareettomalle peilille.

Aivan nokan kohdalla, toistakymmentae syltae rannasta, kellui puinen koho uppikiveen kiinnitettyna. Miranda pysaeytti kanoottinsa sen viereen, huovaten aeaeneti melallaan voimallisin rannepunalluksin. Kohossa oli ruostunut maeaerly, ja siihen haen kiinnitti siiman paeen.

"Taemaen nokan edustalla taitaa olla syvaeae vettae", arveli Taavi.

"Tietenkin", vastasi Miranda. "Taimenia ei olekaan muuta kuin syvaessae vedessae."

Taavin oli kyllae lupa lausua julki mietteitaeen, mutta hommiin haen ei saanut sen tehokkaammin ottaa osaa. Kun haen oli enemmaen toimen ja haaveen kuin puheen mies, niin ei taemae osa ollut haenen mielensae mukainen, ja haen sen vuoksi piti suunsa; kun taas Miranda, kaetevasti siimaa lappaen toisella kaedellaeen, toisella kaedellae taitavasti hoiti melaansa siten, ettae kanootti liukui rantaa kohti. Haen oli liian kiintynyt hommiinsa selitellaeekseen niitae Taaville, mutta taemae naeki, ettae haen aikoi kiinnittaeae siiman toisen paeen paaluun, joka kohosi vedestae melkein rantapiissae.

Miranda pisti nyt siiman paeen jalkansa alle, jotta se pysyi kiinni, ja kahden kaeden melaan kiinni kaeyden aikoi laskea rantaan, kun samalla yhtae koukkua nykaeisi rajusti. Siima luiskahti haenen keveaen jalkansa alta ja lappoi jaerveen sen sileaeen tien. Taavi huomasi, miten kaevi; mutta haen oli siksi viisas, ettei ruvennut sanomaan, eikae edes aeaenellae tarkottamaan, ettae "enkoes minae . . ." Haen sen sijaan kaeaentyi ja osotti kohoa, joka nyt liikkui hyvin oikullisestae, hyoekkaeillen puoleen ja toiseen ja toisinaan aivan veden alle sukeltaen. Jaerven lasimainen peili meni rikki. "Sinae jo sait kalan, Miranda", haen huudahti voitonriemuisena; ja haenen ilmeinen intonsa kokonaan lauhdutti Mirandan harmin. Pari kolme kertaa melalla pistaeen impi palautti kanootin kohon luo ja Taavi sai palkkansa.

"Ota kohosta kiinni, Taavi", Miranda kaeski, "ja nosta kala kanoottiin, minae sillae vaelin hoidan kanoottia."

Taavi suuren molskeen ja melskeen keraellae veti venhoon suuren, ainakin kahdentoista naulan painoisen taimenen, ja nakkasi sen pohjalle laeiskimaeen. Miranda pisti puukkonsa sen niskaan ja taellae inhimillisellae, vaikka tuimalla tavalla paeaetti sen taistelun.

Taavin ihaillessa kimaltelevaa saalista Miranda alkoi paeaestellae siimaa kohosta.

"Mitae sinae nyt teet, Miranda?" kysyi Taavi, kun tyttoe vielae otti syoetit muista koukuista ja nakkasi ne jaerveen.

"Emme viikkoon tarvitse taimenta, kun taemaen saimme", impi selitti.

"Taemae kun on niin iso ja kaunis." Ja haen kaeaensi venhon keulan kohti

niemen varjoa ja omaa rantaa.

XV LUKU.

Riistapaisti.

Kautta koko seuraavan talven Taavi sovitti matkansa siten, ettae haen saattoi kaeydae pari kolme kertaa kuussa raiviolla, mutta ei haen silti huomannut Mirandan kaeyvaen haentae kohtaan paljoakaan suosiollisemmaksi. Toisinaan impi oli ystaevaellinen, kuten alussakin, toisinaan taas vaelinpitaemaetoen ja pilkallinen. Vain kerran haen naeki immessae jonkun verran mielihyvaen merkkiae siitae ettae haen tuli. Taemae tapahtui kerran, kun haen tuli metsaen laepi lumikengillaeen kuutamossa, lumen hajottaessa joka puolelle valoa, niin ettae polku naekyi taajimmassa tiheikoessaekin. Aamupuhteella tullen haen yllaetti Mirandan navetan ovella tulossa karjaa ruokkimasta. Impi punastui haenet naehdessaeeen; ja haenen suuriin tummiin silmiinsae tuli ilme, jota ei Taavikaan vaatimattomuudessaan voinut aivan vaeaeerin ymmaertaeae. Mutta haenen ilonsa sammui sukkelaan, Miranda oli haentae kohtaan ynseaeen vaelinpitaemaetoen koko ajan, jopa siihen maeaeeraeeen, ettae Kirsti moitti haentae epaekohteliaisuudesta, kun Taavi oli mennyt.

"Minkae minae sille voin, aeiti!" impi selitti. "Minae en tahdo haentae vihata, mutta mitae haen on teurastajaa parempi? Haenen leipaensae on verellae tahrattu. Hyi! Toisinaan oikein tuntuu veren hajua, kun haen on taeaeellae,--hajua kilttien metsaeelaainten verestae."

"Mutta ethaen sinae kuitenkaan tahdo estaeae haentae tulemasta", pahotteli aeiti.

"Tiedaethaen sinae itse, ettae se tuottaa sinulle iloa, kun haen joskus kaey taeaeellae", sanoi tyttoe haemaeraesti.

Taavi jatkoi kaeyntejaeaeen aikaansa odottaen. Haen kaeytti joka tilaisuutta totutellakseen Mirandan mielikuvitusta ihmisen tarpeihin, mikaeli haen niitae itse oivalsi, ja jaerkevaeaeen elaemaenkaesitykseen oman parhaan ymmaerryksensae jaelkeen. Haen ei tehnyt taetae suoranaisesti, vaan keskustelussa Kirstin kanssa, jolle haenen sanansa olivat lohduitusta taeynnaeeen. Taavi oli paeaeettaenyt kumota Mirandan ennakkoluulot eraemiehen ammattia kohtaan, joka haenen mielestaeaeen oli ainoa miehen arvoinen--terveellinen, raikas, taeynnaeeen seikkailua, taeynnaeeen viehaetystae. Haen oli niinikaeaeen paeaeettaenyt voittaa immen syvaelle juurtuneen vastenmielisyyden liharuokaan. Haen tunki, ettae vasta kun naemae molemmat kohdat oli voitettu, kaevisi Miranda kyllin inhimilliseksi ymmaertaeaeeseen ihmistrakkautta ja yleensaekin inhimillisia tunteita. Taessae luulossa haen visusti piti varansa, ettei millaeaeen tavalla kosinut; ja siten haen rakensi paremmin kuin itse aavistikaan.

Taavi oli kylmaen aikana hyvillaeen siitae, ettei Kroofia silloin naekynyt ei kuulunut, sillae mesikaemmen oli omalla vaiteliaalla tavallaan osottanut itsensae kerrassaan leppymaettoemaeksi. Taavi oli turhaan koettanut ostaa sen suosion hunajalla, hyvaellae kekomehilaeshunajalla, jonka haen oli kennoineen tuonut aina kylaestae saakka. Mutta Kroof ei tahtonut olla haenen kanssa missaeen tekemisissae, ei millaeen hinnalla; ja Taavi tunki, ettae taemae seikka alensi haenen arvoaan Mirandan silmissae. Haen toivoi, ettae Kroof sinae kevaeaenae myoehaenae nukkuisi pesaessaeen petaejaen juurien alla. Mutta samalla kun Taavi naein uutteraan ja oman luulonsa mukaan viekkaasti puuhasi Mirandaa muodostellakseen ja kehittaeakseen, Miranda aivan huomaamatta muodostelikin haentae. Rihla ja ansat alkoivat haenen ajattelemattansakaan menettaeae viehaetystaeen; ja haenen Kuah-Davikin takana olevan leirinsae sanomaton yksinaeisyyys alkoi peittelemaettae tuntua ikaevaeltae. Kerran haen liian kauan viivytteli laukaustaan vain siitae syystae, ettae ilves naeytti niin pahaa aavistamattomalta, vaikka muutoin oli mitae parhaan matkan paeaessae, joten laukaus lopulta myoehaesty ja turkiskimppu siitae jaei yhtae hyvaeae nahkaa koeyhemmaeksi. Ja ampueessaan kerran syvaeen lumeen nuoren naarashirven haen tunki mieltaeaeen kaeantelevaen oudolla tavalla, kun huohottava, verta vuotava elaein loi haeneen tuskallisen nuhtelevan katseensa. Haenen kaetensae ei ollut yhtae varma kuin tavallisesti, kun haen pisti puukkonsa sen kurkkuun. Taemae oli heikkous, jota haen ei tahtonut ruveta liian tarkkaan selvittelaemaean. Haen tiesi, ettae nuoren naarashirven liha oli mureata ja hyvaeae, ja jaeaedytettyaeen sen haen ripusti sen kylmaeaeen kellariinsa. Vaikk'ei haen olisi sitae hetkeksikaean myoentaenyt, ei edes itselleenkaean, niin oli haen kuitenkin mielissaeen siitae, ettei karhujen kaataminen talvella kuulunut haenen hommiinsa, sillae jos haen olisi karhun ampunut, niin haen ehdottomasti olisi tuntenut tehneensae vaeaeerin Mirandaa kohtaan. Mutta samalla kun haen sydaemensae salatuissa syvyyksissae tunki taemmoeisiae tunnonvaivain pohjavirtauksia, menestyi haenen metsaestyksensae sinae talvena tammi- ja helmikuussa harvinaisen hyvin; ketut, ilvekset ja ahmat naeyttivaet suorastaan juoksevan haenen pyssyysae suuhun ja etsivaen haenen ansojaan kuin pakopaikkaa. Haen tappoi oikein uhmalla, ikaeaenkuin kurittaakseen mielensae orastavaa heikkouden itua. Mutta ei haen ensinkaeaeen tuntenut entistae mielihyvaeae naehdessaeen nahkavarastonsa kasvavan. Ammatti oli nyt muuttunut elinkeinoksi, paljaaksi toimeentulon pakoksi. Mielihyvaeae haenelle sen sijaan tuotti, kun haen naeki Mirandan ruokkivan siivekkaetae ruokavieraitaan--pulumisia, peukaloisia, punaisia kaepylintuja, joukossa joku kiiltaevae variskin--niiden aamusin kokoontuessa haenen ympaerilleen saamaan vilja--ja leipaemuru-ateriansa. Ne istahtivat haenen hiuksilleen, olkapaeilleen, kaesivarsilleen; ja pyoeraepaeaiset lapselliset kaepylinnut nokkivat leipaeae haenen punaisten huuliansa vaelistae; ja silloin taelloein hyppi varis sukkelaan kylkimyryrae haenen luokseen ja vallattomasti kiskasi haentae mokkaasiinin nauhasta.

Impeae kohtaan ei tarvinnut laemmittaeae Taavin sydaentae--siellae paloi nyt tuli, jota haen kaikesta metsaelaeisjaeykkydestaeen huolimatta osasi hyvin huonosti salata--ja se laempeni lintujakin kohtaan ja niiden kautta metsaen kaikkea turkiskansaa kohtaan, haenen katsellessaan taetae

kaunista naekyae. Haen pani merkille, etteivaet linnut vaehaeaekaeaeen pelaenneet Kirstiae, joka niinikaeaeen ruokki niitae; mutta Mirandaa kohti haen huomasi niiden osottavan vilkasta, jopa kilpailevaa kiintymystae, pyrkien kateesti koskettamaan haenen kaettaeaeen, jalkaansa tai hameenhelmaansa, kun haenellae ei ollut tarjota minkaeaeenlaisia herkkupaloja. Ja eraes toinenkin naeky talvi-illan haemaertyessae teki haeneen oudon vaikutuksen. Silloin tulivat kesyttoemaet valkoiset jaenikset (Taavi samoin kuin Kirsti ja Mirandakin sanoivat niitae kaniineiksi) lumen poikki moekin ovelle syoemaeaeen, hyvaessae turvassa siitae, ettei ollut kissaa eikae portimoa kintereillae. Ne tunkeilivat immen ympaeerillae ja naeykkivaet ahneesti haenen apilas- heinae-tai porkkanatukkoaan; toiset haenen jaloissaan kyykkien, toiset pystyssae istuen ja takoen haenen hameenhelmojaan hermostuneilla etukaepaelillaeaeen, kaikki korvillaan viittoen ja empimaettae luottaen taehaen apilakkaaseen Mirandaan.

Kevaetpuoleen Miranda alkoi olla huolissaan Kirstin terveyden vuoksi. Haen huomasi, ettae aedin varmat kasvopiirteet alkoivat kaeydae tavattoman jyrkiksi ja poski- ja leukaluut pistaeae oudosti esiin. Sitten haen huolestuneena tutkistelujaan jatkaessaan huomasi haenen ihonsa alaisen kalpeuden, harmahtavan valkeuden silmaepielissae ja eloisuuden puutetta huulien tavallisesti kirkaassa veripunassa; sillae aina siihen saakka Kirsti oli ennallaan saeilyttaeny nuoruuden eloisat vaerit ja vivahdukset. Ja sitten haenessae ilmeni vaelinpitaemaettoemyytaa, halua levaetae ja hengaetaeae kesken aivan tavallisia puunhakkuu- ja karjanruokkimistoimia. Taemae huolestutti neitosta paljon enemmaen kuin se, ettae Kirsti pyrki yhae enemmaen istumaan takkavalkean aeaeressae haaveilemassa, vaikka olisi ollut tyoetaekin. Miranda tunki kykenevaensae suorittamaan kaikki talviaskareet ja haen tiesi, ettae aeiti, samoin kuin haen itsekin, aina haaveili, kun sille paeaeelle tuli. Mutta taemae haaveileva hajamielisyys alkoi Mirandaa lopulta tuskastuttaa, kun aeiti eraeaeenae aamuna, lunta tuiskevan myrskyn kasattua nietoksia akkunain puolivaeliin, antoi haenen luoda auki kaikki polut vaehaeaekaeaeen auttamatta, vielaepae syytaekaeaeen selittaemaettae tai anteeksi pyytaemaettae. Miranda ei ollut siitae mitenkaeaeen pahoillaan, kaukana siitae; mutta haen alkoi pelaetae, pahoin pelaetae. Se oli niin toista kuin vilkkaan ja utteran Kirstin tapa oli ennen ollut. Miranda tietysti kaeaeentyi Taavin puoleen, pyytaen haedaessaeaeen neuvoa, kun Taavi seuraavan kerran saapui raiviolle.

Neuvottelu tapahtui navetan laempimaessae haemaeraessae, jossa Taavi tapansa mukaan auttoi Mirandaa lypsaemaeaeen, sillae vaelin kun Kirsti rakensi illallista. Nuori metsaemies naeytti vakavalta, vaikk'ei haemmaestyneeltae.

"Minaekin olen huomannut muutosta parina viime kuukautena, Miranda", haen sanoi, "ja minae vaehaen ihmettelin, kuinka sinun suuret silmaesi, jotka erottavat semmoisia asioita, mitae me tavalliset ihmiset emme naeekkaeaeen, eivaet naehneet taetae, joka sinua niin laeheltae koskee."

"Naehaen minae, Taavi", intti impi harmistuneena; "mutta minae en kaesittaeny, miten sinae olisit voinut asiaa auttaa. Enkae kaesitae

haenen jaeaevaen yoeksi nyt, niinkuin aina ennenkin. Mutta antaa haenen mennä, jos tahtoo!"

"Miranda", sanoi aeliti vakaasti nuhdellen, "minä soisin, ettet sinä olisi niin jaeykkäe Taavia kohtaan. Jos sinä kohtelisit mykkäe elaeimiaesi samalla tavalla kuin haentäe, niin tuskinpa ainoakaan palaisi luoksesi toista kertaa. Sinä et näeytät muistavan, ettät Taavi ja haenen isaensäe ovat ainoat ystaevaemme ja ettei varsinkaan nyt, kun isäe on metsäenhakkuussa, ole ketäeäen muuta kuin Taavi, johon voisimme luottaa."

"Voi! Ei minulla ole Taavia vastaan mitäeäen, aeliti, paitsi ettät haenen kaetensäe ovat niin veriset", puolustautui impi ja kaeäensi pois kasvonsa.

Nuori eraemies kohautti olkapaeitäeäen pahotellen, hymyili Kirstille hitaan molemminpuolisen ymmaerryksen hymyn ja astui ovea kohti.

"Hyväeäe yoetät teille kummallekin", haen sanoi rattoisasti.
"Enkoepähaen minäe ole taeaeellät taas huomenna taehaen aikaan paeivaestät."

Haenen laehtiessaeäen Miranda haemmaestyksellät ja laempimaellät tunteella huomasi, ettät haen kerran ja ensimäeisen kerran oli tullut ilman eroamattoman pyssyngäe seuraa. Tyhjäen aeäenettoemyyden aikana, joka seurasi haenen laehtoeaeäen, Kirstin kiehellät jo pyöeri: "Miranda, minä soisin, ettät sinä kiintyisit Taaviin". Mutta haenen naisen sydaemensäe ajoissa varotti, eikät haen virkkanut mitäeäen. Ja seuraus taestät jaekevyydestät oli, ettät Miranda sinä iltana levolle mennessaeäen tunsu palon tapaista sydaemessaeäen. Se ettät Taavi oli tullut ilman pyssyät, oli haenen vaikutuksensa suoranaista tunnustamista ja se jossain mäeäerin korjasi Taavin kamalaa ehdotusta, ettät aeliti saastuttaisi suunsa lihalla.

Seuraavana iltana kaikki askareet olivat tulleet tehdyiksi; "kaniinit" apiloineen ja porkkanoineen olivat olleet ja menneet; ja Kirsti ja Miranda juuri istuivat illallispoeytätäeäen, kun Taavi astui sisäeäen. Haenellät oli mukanaan ruskeaan saekkiin kiedottu mytty, ja taellät kertaa haenellät oli rihlakin matkassa. Kirstin tervehdys oli peittelemaettoemaen innostunut, mutta Miranda näeki rihlan ja jaeykistyi. Taavi huomasi haenen katseensa ja vaiston vaeläehdyksellät paikalla kaesitti sen.

"Minun täeytyi ottaa se matkaan, Miranda", haen selitti haetaeäentyneenäe. "En olisi täenne muutoin paeäessyt ollenkaan. Sudet olivat palanneet, kuusi kappaletta. Kaevivaet kimppuuni oman moekkini ovella."

"Hyi, sudet!" huudahti Miranda inhon aeäenellät. "Ne ovat maanvaiva."

Aina siität etaeisestät paeivaestät, kun haen lapsen kasvojaan ruutua vastaan painaen, lapsen sydaemensäe kiukusta ja itkusta pakahtuessa, oli näehnyt susien hyöekkaeäevaen Ten-Tinen pienen lauman kimppuun, haen oli

koko sielustaan vihannut naeitäe ahnaita petoja.

"Suokoon Jumala, että sait ne kaikki tapetuksi!" sanoi Kirsti hurskaalla hartaudella.

"Kaksi paeaesi karkuun; muitten nahkat ovat tallessa", vastasi Taavi.

"Sepäe oli reippaasti tehty", kiitteli Kirsti hyvaellae mielellae; "tule nyt syoemaeäen illallista."

"Ei juuri vieläe, Kirsti", vastasi tulija, myttynsae avaten. "Minae olen viime aikoina huomannut, ettäe te naeytaette niin huonolta eikae teille maita ruoka. Kun ihmisen laita alkaa olla sillae tavalla, niin minae ymmaerraen asiaa yhtae hyvin kuin moni tohtori, ja minae tiedaen mistae siihen tulee apu. Jos tahdotte lainata minulle valkeatanne ja paistinpannua, niin minae laitan teille illallisen, joka parantaa teitäe paremmin kuin sangollinen tohtorin rohtoja."

Miranda tiesi, mikae siitäe oli tuleva. Haen tiesi, ettäe Taavi oli kaeynyt eraemoekillaeäen saakka Kuah-Davikin takana lihaa hakemassa, jottei haenen tarvitsisi kokea niitäe vihoja, joita tuottaisi Mirandan suojeluksen alaisten elaeinten tappaminen. Haen tiesi myoes, ettäe Taavi tuskin oli ennaettaenyntunnin verran nukkua, kun oli moisen matkan kulkenut neljaessaekolmatta tunnissa. Siitäe huolimatta impi paadutti sydaemensae haentae vastaan. Haen loi katseensa lautaseensa ja kuunteli jaennitetyllae mielellae, mitae haenen aidillaeäen olisi sanottavaa taestae perin taerkeaestae asiasta.

Kirstin uteliaisuus oli nyt ylimmillaeäen. "Tuossa on tuli, Taavi", haen sanoi, "ja paistinpannu on naulassa astiahyllyn vieressae. Mutta mitaehaen sinae olet tuonut? Minae olenkin kaiken ajan kaivannut jotain vaihtelua--vaikkei siltae, ettei se ruoka, jota Miranda ja minae tavallisesti syoemme, olisi hyvaeae ja terveellistae."

"No niin, Kirsti", nuori eraemies vastasi syvaeäen hengaehtaäen, ennenkuin kaevi asiaan kiinni, ja samalla kohottaen vaatteen pois helakan punaisen hirvenpaistin paeaeltae, "ei se ole sen kummempaa kuin tuoretta lihaa. Se on hirven lihaa, puhdasta ja terveellistae hirven lihaa; ja minae nyt paikalla paistan teille taemaen murean viipaleen, jota taessae leikkaan irti."

Kirsti saeikahti aivan suunniltaan. Moekissae oli lihan kielto ollut niin kauan voimassa ja kyllaeäkin niin yleiseen tunnettu, se oli niin joka puolelta poenkitetty periaatteilla ja ennakkoluuloilla, ettäe Taavin sanat haenestae melkein tuntuivat loukkaukselta. Kirsti tunsii, ettäe haenen olisi pitaenynt suuttua; mutta kaevikin niin, ettäe haen vain oli levoton siitäe, mitae Miranda ajattelisi niin uhkarohkeasta ehdotuksesta. Samalla haen aekkieä tunsii pakanallista himoa juuri samaa kiellettyae tavaraa kohtaan. Haen loi Mirandaan pelokkaan katseen, mutta lapsi naeytti kokonaan vaipuneen omiin ajatuksiinsa.

"Mutta tiedaethaen sinae, Taavi", haen sanoi nuhdellen, "etemme me kumpikaan koske minkaeäenlaiseen liharuokaan. Tunnethan sinae

mielipiteemme taestae asiasta."

Sanat sinaeaeen olisivat tyydyttaeneet Mirandaa, ellei haen olisi huomannut aeaenen saevyssae jonkinlaista horjuvaisuutta. Taaviin ne eivaet vaikuttaneet vaehaeaeakeaeen. Hetken aikaan haen ei vastannut mitaeaeen, leikkasi vain kiireesti viipaleita paistista. Haen latoi ne huolellisesti kuumaan voihin, joka karisi hiilokselle nostetussa pannussa; ja sitten haen, oikaisten itsensae tyoestaeaeen suoraksi, puukko kaedessae reippaasti vastasi: "Se on aivan oikein. Mutta naehkaeaees, kaikki ihmiset pitaevaet minua vaehaen kuin tohtorin tapaisena, ja taemae ruoka, jota nyt teille paistan, ei oikeastaan olekaan ruokaa. Se on rohtoa; eikae ole oikein, ettae te nyt kiellaette sen itseltaenne, kun tarvitsette sitae rohtona. Se on vaeaeerin Mirandankin vuoksi. Enkoe minae ole naehnyt, kuinka te olette kaiken talvea kitunut. Uutta verta te tarvitsette ja rautaa. Lihasta, eikae mistaeaeen muusta kuin lihasta te saatte rautaa ja uutta verta. Kun te sitten olette terve ja voimallinen kuin ennenkin, niin voitte taas heittaetae lihan, jos haluttaa--ja antaa minulle potkut, kun olen asiaan sekaantunut; mutta nyt--"

Haen keskeytti kaunopuheliaaseen paussiin. Haen oli vasten vaitelaita tapojaan puhunut nimenomaisella tarkoituksella. Haen tunsin luonnon vaatimusten voiman. Haen odotti, ettae Kirstin yksinkertaiset ruumiilliset tarpeet puhuisivat haenen perusteittensa puolesta. Haen odotti juuri sen verran, ettae paistin kutkuttava haju oli huoneen taeyttaenyt ja tehnyt ihmeensae. Nyt olivat lumot liikkeellae. Haen katsoi Kirstiin vastauksen saadakseen.

Paikalla taemaen hajun tuntiessaan Kirsti tiesi, ettae haen oli oikeassa. Liha, riistan liha voissa paistettuna oli juuri se, mitae haen tarvitsi. Haenellae ei ollut moneen viikkoon ollut ruokahalua; nyt haenen tuli kamala naelkae. Sitae paitsi tuhannet pienemmaet voimat, joita pitkaet keskustelut Taavin kanssa olivat liikkeelle saaneet, kehottivat haentae juuri sellaiseen muutokseen, jota lihan syoenti haenelle merkitsisi. Mutta--entae Miranda? Kirsti tuijotti haeneen hermostuneen pelon vallassa, odottaen vihan purkausta. Mutta Miranda ei naeyttaenyt tietaevaeen mitaeaeen siitae, mitae moekissae tapahtui. Haenen pohjattomat silmaensae tuijottivat suurina ja hajamielisinae ulos akkunasta. Haen koetti kaikin voimin ajatella salaperaeistae vaaleansinerveaeae saedetulvaa, joka naeytti valuvan taeytsikuusta kuin virta;--piileviae karvaisia elaeimiae, joiden haen tiesi aeaeneti kulkevan edes takaisin aarniometsaen kuutamoisten aukioitten poikki;--hirvilaumaa, joka makasi kuusikossa hyvaessae turvassa korkeiden lumiseinaemaen vaelissae, tallattuaan itselleen siihen pari viikkoa takaperin "tarhan"; Kroofia, joka makasi mykkyraessae laempimaessae pesaessaeaeen petaejaen juurakon alla, sylen verta nietosta paeaelleaeen. Mutta oikeastaan haen kiukkuisella epaetoivolla paadutti mieltaeaeen ihmeellistae ruokahalua vastaan, joka tuon katalan hajun vaikutuksesta oli haenessae heraeaeamaessae. Haen melkein kauhulla huomasi joutuneensa sotaan itseaeaeen vastaan,--huomasi, ettae toinen puoli haenen luonnostaan todella himoitsi tuota kiellettyae ruokaa.

Taavi huomasi kysyvaeen katseen, jonka Kirsti loi Mirandaan.

"Ah, ei teidaen tarvitse haeneen katsoa, Kirsti, saadaksenne haeneltae kannatusta tuhmuudellenne", haen jatkoi. "Puhuin siitae haenen kanssaan eilen illalla, eikae haenellae ollut mitaeaan sanottavaa laeaeakettaeni vastaan."

Mutta Miranda ei vain vielaekaeaan sanonut mitaeaan. Jos Miranda, jolle lihan hylkaeeminen oli uskonto, saattoi tinkiae vakuutuksestaan, niin miks'ei haen, Kirsti, jolle se vain oli ennakkoluulo ja mielijohde, voinut hetken vaatimuksesta rikkoo piintynyntae tapaa? Haen oli sisaellisesti jo kuukausia ollut huolissaan tilastaan. Sekunnin tai kaksi eparoeityaeaan haen teki paeaeetoeksensae; ja kun Kirsti kerran paeaeetti, niin harvoinpa asia siihen jaei.

"No minae sitten koetan sinun tohtoroimisiasi, Taavi", haen sanoi verkkaan. "Minae koetan sitae kunnolla. Mutta kun kerran olet hommassa, niin miks'et paista itsellesikin? Oletko pannut suolaa pannuun? Ja taessae on ripponen pippuria."

"Ei", vastasi nuori eraemies iloaan salaten, kun haen paistille kohtuullisesti sirotteli tarjottua suolaa ja pippuria, "en minae itse kaipaa, en minae kaipaa lihaa kuin joskus, kun alan tuntea heikkoutta. Mutta ei mikaeaan sovi minun makuuni niin hyvin kuin ne ruuat, joita minae taeaeellae saan--kihisevaen kuumat riisi- ja tatarpiiraat ja niiden kanssa runsaasti voita ja siirappia, ja maissipiiraat, ja perunapaistos ja kananmunat, jotka te osaatte keittaeae niin maukkaiksi. Minae taeaeellae ollessani usein ajattelen, etten vaelittaeisi vaikk'en enaeae koskaan naekisi tuoreen lihan tai porsaanpaistin viipalettakaan. Mutta meidaen ruumiimme on rakennettu omalla tavallaan, eikae ihminen mihinkaeaan paeaeese luonnon aikomuksista. Meidaen hampaamme todistavat sen todeksi ja sisaelmyksemme myoes--minae olen taestae kaikesta lukenut laeaeakaerien kirjoista. Minae luen koko joukon eraemoekillaeni. Asia on se, Kirsti, ettae me olemme rakennetut samalla tavalla kuin karhu--elaeaeeksemme kaikenlaisesta ravinnosta, lihat siihen luettuna--ja ellemme me aina joskus saa joka lajia, niin sitten pian kaey huonosti."

Taavi ei vielae koskaan ollut puhunut naein paljoa; mutta nyt haen kiihkeasti koetti estaeae, ettei asiasta syntyisi vaeittelyae. Puhellessaan haen paistoi lihan valmiiksi ja kantoi sen poeydaelle. Kirsti soei mielihalulla, joka sai Taeavin vakuutetuksi siitae, ettae haen oli osannut oikeaan. Kirsti soei kaikki mitae haen oli paistanut; ja Taavi oli niin viisas, ettei paistanut lisaeae, ettae ruokahalu saeilyisi vielae huomiseenkin. Sitten Kirsti soei muutakin ruokaa harvinaisella himolla. Miranda palasi poeydaen aeereen, jutellen hausvasti kaikesta muusta paitsi ei terveydestae, ruuasta eikae metsaestyksesta. Itselleen haen oli vihoissaan; mutta Taaville haen hymyili taemaen ihmeeksi niin suloisesti kuin harvoin ennen. Haentae liikutti Taeavin hienotunteisuus, taemae kun oli esittaenyt paistin laeaeekkeenae; ja kun haen itse oli sanonut mieluummin syoevaensae heidaen tavallisia verettoemiae ruokiaan, niin oli haen tavallaan asettunut haenen, Mirandan, puolelle, vaikka olikin rikkonut haenen periaatteitaan vastaan. Mutta--voi sitae hyvaeae tuoksua! Se hoeysti moekin ilman; se synnytti kiihkeatae himoa haenen haemmaestyneessae

ruokahalussaan. Miranda vapisi pelosta ja vihasta itseään kohtaan.

Kun Kirsti laski alas veitsen ja kahvelin, entisen hohteen jo alkaessa palata haenen kasvoihinsa, ja vieraalleen selitti, "sinä olet hyvä tohtori, Taavi Titus, ei sinä ole epäilemistäksesi; minä alan jo voida paremmin, sen sanon arvelematta", niin Miranda nousi ylös ja sanaakaan sanomatta lähti ulos kuutamoon raikasta ilmaa hengittäen ja mielentilaansa selvittellen.

Taavi olisi seurannut häntä, mutta Kirsti esti. "Parempi antaa haenen olla", hän sanoi tarkotellen, matalalla äänellä. "Hän on saanut niin paljon ajattelemista viime puolen tunnin kuluessa."

"Mutta hän suostui siihen väheistä paremmin kuin minä luulin", vastasi Taavi.

Ja yhden hirvenpaistin vuoksi haenen toivensa nyt tahtaisivat korkeammalle kuin olivat vielä koskaan uskaltaneet.

XVI LUKU.

Kuolema vähen elämän edestä.

Sinä pitäen Kirsti kahdesti tai kolmesti viikossa paranteli itseään tuoreella riistan lihalla, jota nuori Taavi uupumatta kantoi, ja siihen aikaan kuin kevät oli raiviolla valtaan päässyt, hän jalleen oli entisissä reippaissa voimissaan. Mutta Taavin toiveet olivat sitävastoin hvenneet olemattomiin. Miranda oli kauhistunut akillista lihanhimoaan ja koettaessaan voittaa taamaen hetkellisen heikkouden hän oli karttanut Taavin vaikutusta niin paljon kuin mahdollista. Vähen häntä oli lisäksi yllyttänyt välinpitämättömyys, jota hän oli huomaavinaan karvaisten ja siivekkäitten ruokavieraitensa puolelta. Pari kettua, jotka epäilemättä olivat haenen mailleen muualta eksyneet, oli tehnyt suuria tuhoja jäenisten kesken näiden palatessa moekiltä ruokarekiltä. Ne näkähäiset rosvot olivat parina yöne väijyneet raivon sivussa metsäenreunassa. Ne olivat murhanneet saaelimättä. Sitten ne olivat kadonneet, epäilemättä paikkakuntalaisten karkottamina, jotka tiesivät miten piti tappaa taidolla ja suojella omaa aluettaan sivullisten pyynniltä. Mutta jäenikset sinä pelaestyivät ja vähen niitä nyt tuli iltasin Mirandan apiloille ja porkkanoille. Miranda päätteli, ja se koski haenen sydaemeensä sangen kipeästi, että hän oli menettänyt vaikutusvaltansa aarnimetsän asukkaihin. Oravienkin kesken oli tapahtunut majanmuuttoja, niin että näitä punaisia uutteria puuhailijoita nyt oli katon alla paljon vähemmän entistä. Ja linnut--ne olivat melkein kaikki matkaan lähteneet. Harvinaisen aikainen kevät, joka sulatti lumet matalammilta mailta ja sai hyönteiset liikkeelle ennen aikojaan, oli hajottanut Mirandan kesytömaet karjat paria viikkoa tavallista aikaisemmin. Eivät mitkäsen leivänmurenet voineet korvata turpovia siemeniä ja

ensimäisistä lihavaa paeivaekorennoista. Mutta Miranda luuli niiden kaikkien paenneen siitä syystä, etteivät ne haeneen luottaneet. Kroof, vanha vakaa Kroof oli aivan ennallaan talvisilta uniltaan tullessaan; mutta taenae kevaennae se toi mukanaan harvinaisen kauniin penikan, ja penikka luonnollisesti anasti Mirandalta suuren osan emon ajasta ja huomiosta. Kun Miranda sen kanssa kuljeskeli aarniometsäen hiljaisia laepikuultavia solia, niin palasi koko entisyys takaisin kristallikirkkaana ja ehjäenae kuin ennen. Jaelleen piileväe kansa hommaili omia hommiaan haenen laeheisyytensä turvallisessa rauhassa; jaelleen haen oikean hurmauksen valtaamana iloitsi naekoensa ihmetellessä hienoudesta; jaelleen haen oli varma katseensa tehosta. Mutta naein oli vain Taavin kaeyntien vaeliajoilla. Kun Taavi oli raiviolla, niin oli kaikki toisin. Haen ei enää missä asiassa ollut varma itsestään. Ja pahinta oli, että kuta vaelinpitaamaettoemaemmaksi haen teeskentelihe Taavin suhteen, sitä vaehemmaen haen sitä vaelinpitaamaettoemyyttä tunki. Haen ei vaehaeakaeen aavistanut, että aeti kaiken aikaa salavikkaa piti silmällä haenen taisteluitaan. Mutta Taavin kaeytoeksen haen huomasi sitä paremmin. Haen huomasi, että Taavi näytti joeroelta ja tyytymättömyydet, joka oli haenelle mieleen--haen ei itsekäen tiennyt miksi--ja vahvasti haentae kylmäkiskoisuudessaan. Mutta lopulta Taavin sydamessä alkoi palaa hidas kiukku ja haen rupesi noudattamaan sitä juonta, ettei ollut vaelittaevinaeäen immestä ensinkäen, vaan omisti kaiken huomionsa Kirstille, jonka jälkeen Mirandassa heräsi se ajatus, että haenen sula velvollisuutensaakin oli olla kohtelias aitinsa vieralle.

Taamae muutos, joka ei ollut silmäen pistäväe, mutta Taaville hyvin suuri asia, tapahtui immessä kesäkuussa laidunmaan ollessa voikukkaa kirjavanaan. Toimitettiin parillaan kylvöeä ja perunain istutusta. Moekin seinustalla olivat sireenipensaat täynnäen purppuralumoaan. Se ei ollut kylmäen vaelinpitaamaettoemyyden aika; ja Taavi iski oitis kiinni taehaen sulavaan mielialaan. Mutta haen kaeyttäytyi sillä tavalla, ettei Miranda voinut siitä itseensä ottaa.

"Miranda", haen sanoi, sulan hyvaen toverisuhteen ääenellä ja naeoellae, "tahtoisitko huomenna tehdä kanssani pienen matkan, nyt kun touhittakin vaehaksi aikaa joudat?"

"Minne sitten, Taavi?" sanoi Kirsti vaeliin, koska haen pelkäsi tytöen umpimaehkääen kielteväen, ennenkuin tiesi, mitä Taavi aikoikaan.

"Niin näehkääes, minun täytyy kulkea vedenjakajan poikki ja laskea Isoa Haaraa kanoottilani Gabe Whiten moekille viemäen haenelle vaehaen rohtoja, jotka olen tuonut kyläestä haenen pienelle sairaalle pojalleen. Se on semmoinen pieni poika räeäsy, viiden vuotias, hiukset pitkäet ja keltaiset, kaunis kuin kuva, mutta niin huono ja laiha, että oikein sydämeen koskee haentae katsella. Gabe tuli eilen kyläen ja kaevi haenen tähtensä tohtorin puheilla rohtoja saamassa; mutta haenen täytyi lähteä vielä kauemmaksi kaupunkiin saakka nahkoja myymäen ja saamaan eraestä ainetta, jota tohtori sanoo pikku miehen tarvitsevan, mutta jota ei ole kyläessä ensinkäen. Gabe sen vuoksi antoi taamaen pullon minulle", (haen veti sen metsäestymekkinsä

povitaskusta) "jotta veisin sen haenelle oikopaeaetae, pikku mies on kovin sen tarpeessa. Se on oikein naetti matka, Miranda, ja Isossa Haarassa on koskia, jotka varmaan miellyttaevaet sinua. Mitae sanot?"

Taavi alkoi Mirandan opissa viisastua. Haen tiesi, ettae pienen pojan kuva houkuttelisi impeae; ja myoes, ettae sairastavan lapsen naekeminen vaikuttaisi haenen herkkaeaen mieleensae ja siinae heraettaeisi uuden inhimillisen harrastuksen ja salassa puhuisi haenen puolestaan. Maisemain kauneus, koskien jaennitys--naemae olivat toisarvoisia vaikutuksia, mutta haen tiesi, etteivaet ne olisi vaikuttamatta kauneutta ihailevaan pelottomaan Mirandaan.

Immen syvaet silmaet saeteilivaet haenen naetae kuullessaan. Haentae halutti naehdae jotain muutakin, joka ei kuitenkaan olisi vierasta eikae vihamielistae--uuden joen, toisia maekiae ja metsiae, syvemman laakson, vielae yksinkertaisemman moekin etaeisemmaellae raivauksella, yksinkertaisen vaimon--ja ennen kaikkea sen pienen sairaan pojan, jolla oli ne pitkaet keltaiset hiukset.

"Mutta sinne on varmaan pitkae matka, Taavi", haen esteli, vaikka aeaenellae, joka kehotti vastavaeitteihin.

"Ei niin pitkae kuin kylaeaen", vastasi Taavi; "eikae puoltakaan aikaa kulu, kun matka sujuu niin joutuisasti myoetaevirtaa. Mutta parempi meidaen on minun mielestaeni olla yoetae Whiten moekissae ja palata mukavasti seuraavana paeivaenae,--ellei teillae, Kirsti, ole mitaeaan sitae vastaan! Sary Ann White on kovin hyvae nainen ja Miranda varmaan pitaeae haenestae. Se tekee raukalle kovin hyvaeae, kun saa vaehaen jutella Mirandan kanssa."

Haenen teki mieli sanoa, ettae rouva Whittle tekisi kovin hyvaeae, kun saisi katsella Mirandan kesytoentae suloa; mutta niin rohkeaan kohteliaisuuteen haenellae ei kuitenkaan ollut uskallusta.

"Ei, mitaes minulla olisi sitae vastaan, jos Mirandaa haluttaa laehteae", sanoi Kirsti; "en minae taenne yksin jaeae, kun Kroof on melkein koko ajan seuranani."

Se oli tullut luonnolliseksi asiaksi ja siihen vastaan sanomatta suostuttiin, ettae kun Taavi laehti jonnekin Mirandan kanssa, niin mustasukkainen vanha karhu jaei kotiin.

Taavi oli monessa tuskassa ja huoleessa siitae, ettae Miranda muuttaisi mielensae, aina siksi kun oltiin kunnolla matkassa. Mutta retki olikin kerrassaan immen mielen mukainen, eikae haenen paeaehaensae ensinkaeaen pistaenyt heittaetae sitae sikseen. Syoetyaeaen aamiaisen ani varhain, kesaekuun aikaisen aamuruskon vasta hohtaessa moekkiin kylmiae ruskokajastuksiaan ja himmentaeessae liedessae palavan tulen loistoa, Taavi ja Miranda laehtivaet matkaan. He kulkivat polkua lepikoen laehteelle ja poikkesivat siitae suoraan aarniometsaeaen, suunnaten pohjoisesta hiukan idaen puoleen. Pihan lastukolla ja ratamoruhoissa oli vahvalta hopeisia kastehelmiae. Laehteen luona olivat niitae taeynaeaaen soreat ruohot, leppaein nuoret lehdet, ja haemaehaekkien

haeikaaisevaet verkot. Taellae kerralla Taavi otti rihlan matkaan, eikae Miranda ollut sitae huomaavinaankaan.

Metsaet olivat laevitseen maeraet, mutta niissae oli harvinaisen paljon valoa. Vasta noussut aurinko loi raikkaita saeteitaeen syvaelle aeaenettoemiin soliin ja jokainen kostea lehti tai hohtava kaarnaroso heijasti ympaeerilleen vaehiae valojaan pimennolta kirkastaakseen. Kun aurinko kohosi korkeammalle ja kaste alkoi haihtua, niin metsaen haemaerae hieman tummeni, ilman sanomaton kirkkaus varjoissa palasi ja aarniometsaen sydaen sai takaisin lumoutensa. Naekymaettoemaenaen vaikuttavan lumouksen aavemaisuus, tarkottava ja odottava hiljaisuus, laeheisten ja etaeisten sekaantumisen, tavallisten esineitten epaetodellisuus--taemae kaikki yhae kiehtoi molempain matkamiesten mielikuvitusta tenhoisasti, ikaeaenkuin he eivaet olisikaan siihen tottuneet jo pienestae pitaaen. Aarniometsaen salaperaeisyys ei tottumuksen kautta tylstynyt. Herkkinae sen lumoukselle kuin lasin pinta hengitykselle naemae molemmat kaikkine hermoinensa olivat sille avoinna, ja aeaenettoemyys valtasi heidaen huulensa. Se aeaenettoemyys oli keskinaeistaa ymmaerrystae. Se oli Taavin tehokkainta kosintaa, jota vastaan Mirandalla ei ollut mitaeen varokeinoa tai puolustusta.

Heidaen astellessaan taeten aeaeneti ja kevein jaloin kuin piilevae kansa itsekin, kuului pienestae aukiosta suoraan edestae paein nuoren virginiahirven heikko sointuva aeaennaehdys. He olivat nyt, kolme tuntia nopeaan astuttuaan, saapuneet semmoisiin metsiin, jotka olivat Mirandalle tuiki tuntemattomat. Se aukio oli kalliota, jolla kasvoi ohutta sammalta ja vaehaen viinimarjapensasta; laehellae oli kohoovan maeen graniittiperustuksen maasta pistaevae polveke.

Kuulumattoman varomatonta oli nuoren virginiahirven huutaa niin ajattelemattomasti metsaen vaarallisissa kaetkoeissae. Molemmat kulkijat pysaehyivaet vaistomaisesti ja sitten hiipivaet eteenpaein entistaa varovaisemmin, oksain lomitse ympaeerilleen kurkistellen. Metsaen asukkaille, sekae elaeimille ettae ihmisille, se mikae on tavatonta on aina epaeiltaevaeaeekin ja siis myoes pelaettaevaeae. Muutaman askeleen astuttuaan he tulivat paikkaan, josta Miranda naeki varomattoman hirvaan vasikan.

"Hiljaa!" haen kuiskasi, laskien kaetensa Taavin kaesivarrelle.

"Katsos, se raukka on eksynyt. Elae saeikytae sitae!"

"Pian se saa muuta pelaettaevaeae", mutisi Taavi, "ellei heitae maeaeekimistaeen."

Tuskin haen oli saanut naemae sanat sanotuksi, ennenkuin pieni elaein hyppaesi, vaerisi, yritti juoksuun ja sitten surkeana katsoi puolesta toiseen ikaeaenkuin epaetietoisena, mihin suuntaan paeta ja mitae vaaraa. Siinae samassa ponnahti alusmetsaestae ilveksen harmaanruskea haahmo nopeana kuin salama. Se karkasi nuoren sarvaan kurkkuun kiinni, kiskoi sen nurin, raateli sitae vihaisesti ja alkoi juoda sen verta.

"Tapa se! tapa se!" huohotti Miranda eteenpaein hyoekaeten. Mutta Taavin kaesi pidaetti haenet.

"Odota!" haen sanoi varmasti. "Se pieni raukka on jo kuollut: sitae emme enaeae voi auttaa. Odota, niin saamme ne kelvottomat kummankin. Niitae tietysti on kaksi."

Tavallisissa oloissa Miranda ei olisi vaehaeaekeaeen suostunut "molempain kelvottomain" saantiin; mutta taellae haavaa haen oli taeynnaeaeen vihaista saeaeliae nuoren sarvaan puolesta ja kostonhimolla muisteli sitaekin etaeistae paeivaeae, kun Ganner oli tullut raivaukselle ja ainoastaan Taehden, heidaen urhoollisen haerkaensae kunto oli pelastanut haenet itsensae ja Mikko vasikan julmasta kuolemasta. Haen sen vuoksi totteli Taavin kaeskyae ja odotti.

Mutta oli toinen, joka ei odottanut. Emo oli kuullut pienokaisensa avunhuudon. Hurjalla kiireellae, vaikka aeaeneti, se pehmeitae sammalpatjoja loikki huutoa kohti. Se joutui naekemaeaeen saman, minkae Miranda ja Taavi naekivaet. Mutta se ei pysaehtynyt aprikoimaan tai punnitsemaan, tekikoe nyt viisaasti vai eikoe. Yhdellae loikkauksella se oli aukiolla ja toisella murhamiehen kimpussa. Naelkaeinen ilves katsahti yloes siksi ajoissa, ettae juuri ennaetti vaeistaeae emon putoovat kaviot, jotka olisivat siltae selaen katkaisseet. Naein isku vain hipaisi kylkeae, revaeisten rikki sen kauniin nahkan ja nakaten sen monen askeleen paeaehaen alamaekeen.

Ennenkuin ilves ennaetti taeysin tointua, oli virginiahirvi jaelleen sen kimpussa; ja Miranda kiihkosta ja innosta saeihkyvin silmin ja punottavin poskin puristi toverinsa kaesivartta tuimasti ja haenen hoikat sormensa tuottivat taelle suloista kipua. Ilves pelaestyneenae ja raivostuneena keaeentyi kaksinkerroin takaisin ja iski sekae kyntensae ettae hampaansa vastustajansa reiteen, aivan olan alle. Mutta vaikka se oli vihainen ja voimakas, niin olisi sen kuitenkin kaeynyt huonosti, ellei samalla naarasilves olisi laukannut maekeae alas ja vihaisesti aeristen hypaennyt hirvaan niskaan, sortaen sen polvilleen.

"Ammu! ammu!" huuti Miranda ja hyppaesi syrjaeaeen Taavin rinnalta haenelle tilaa antaakseen. Mutta Taavin pyssy oli poskella, ennenkuin haen ennaetti mitaeaeen sanoa. Kun Miranda huudahti, niin se jo samalla pamahti; ja jaelkimaeinen hyoeckaeaejistae mukelsi saetkien nurin. Taavi heti juoksi paikalle. Koirasilves irti ponnistaen syoeksyi metsaeaeen; mutta juuri kun se oli katoamaisillaan, Taavi lyhyen matkan paeaeetae laukaisi toisen piipun ja luoti kulki viistoon takapuolen poikki selkaerangan katkaisten. Taavia mainittiin niiden seutujen parhaaksi tarkkampujaksi; mutta Miranda ei vaehaeaekeaeen huomannut sitae taitoa, jota haen oli taessae osottanut. Mirandan mielestae oli ampuminen luonnollisestikin sama asia kuin osaaminen ja osaaminen sama kuin tappaminen. Taavin ensi laukaus oli tappanut. Elaein makasi jo liikkumatonna. Mutta toinen ilves vaeaeenteli pensaikossa suulleen sortuneena, ja sen tuskat vihloivat immen sydaentae.

"Voi kuinka se kaersii! Tapa se, sukkelaan!" haen huohotti. Taavi juoksi paikalle, kohotti pyssynsae, puolesta piipusta kiinni pitaeen, ja iski petoa takaraivoon, niin ettae se heitti henkensae. Virginiahirvi hoiperteli sillae vaelin ontuen ja verta vuotaen takaisin vasikkansa

luo, jonka ruumis hervottomana makasi sammalella. Hetkisen se haisteli sitae herkillae sieraimillaan ja huomattuaan, ettae se oli aivan kuollut, poistui hitaasti metsaen pimennoihin. Itse se paeaesi taestae vaarallisesta seikkailusta pahemmitta vammoitta.

Miranda kaevi vuoron takaa kunkin tapetun elaeimen luona ja katseli niitae mieltivaaisena Taavin vaieten tuumiessa, mitae nyt oli tehtaevae. Haen oivalsi, ettae haenen oli paras liikkua varoen, niinkauan kun Miranda taisteli tunteidensa kanssa. Viimein sanoi tyttoe nyyhkyttaevaellae aeaenellae ja silmaet suurina ja kirkkaina:

"Tule, laehdetaeaeen pois taestae kamalasta paikasta!"

Taavi tunki lievaeae mielipahaa, kun piti jaettaeae kaksi hyvaeae nahkaa kettujen kaluttaviksi; mutta sanaakaan sanomatta haen kuitenkin seurasi Mirandaa. Olisi ollut vaarallista puhua taellae haavaa nahkoista. Mutta heti kun avorinne oli kadonnut puiden peittoon, haen kaeaentyi sivulle paein ja suuntasi kallionnyppylaeae kohti, joka naekyi puitten vaelistae.

"Miksi sinae taenne kaeaennyt?" kysyi Miranda.

"Minae epaeilen, ettae ilveksillae on noissa louhissa pesaensae", haen vastasi, "ja meidaen tulee etsiae se."

"Mitae me niiden pesaellae?" impi haemmaestyen kysyi.

"Varmaan siinae on joku ilveksen penikka", sanoi Taavi, "ja ne meidaen tulee loeytaeae."

"Minkae vuoksi?" kysyi Miranda epaeluuloisesti.

Taavi katsoi haeneen.

"Pyysit minua ampumaan molemmat vanhemmat, Miranda", haen sanoi hitaasti, "hirvaan vuoksi. Soisitko nyt penikkain kuolevan naelkaeaeen?"

"Sitae en tullut ajatelleeksikaan, Taavi", vastasi impi omantunnon tuskalla; ja haen katsahti Taaviin uudensalaisella hyvaeksymisellae. Haen itseksseen ajatteli, ettae Taavi, vaikka olikin eraemies ja veren tahraama, kuitenkin osotti herkempaeae ja jaerkevaempaeae hellyyttae metsaen karvaista kansaa kohtaan kuin haen itse.

Melkein puolen tuntia he etsivaet kalliopykaelaen louhikoista, ja lopulta loeysivaet matalan luolan, jonka suuta peitti riippuva vaivaikedri-vaippa. Luolan suulla oli luita ja sisaellae kelli kuivalla sammalpatjalla kaksi pienoista ruosteen ruskeata kissanpenikan kaltaista olentoa pehmeasti yhteen kietoutuneina. Mirandan tarkka naekoe keksi ne paikalla, mutta Taavin silmaet tottuivat vasta jonkun sekunnin kuluttua pimeaeaeen. Ilveksen penikat karvakeraksi yhteen kietoutuneina naeyttivaet Taavista sangen somilta--hyvaeiltaeviltae ja suojeltavilta. Haen hyvin tiesi, kuinka niiden avuttomuus heraettaeisi saeaeliae Mirandan hellaessae sydaemessae. Siitae huolimatta haen lujalla

rohkeudella, jota harvat sankarit olisivat samoissa oloissa kyenneet osottamaan, astui eteenpäin, kumartui, selvitti erilleen pehmeän karvakeraan ja metsäestyspuukonsa raskaalla päällä napautti kumpaakin penikkaa terävaesti niskaan, tappaen ne paikalla ja helposti.

"Voi noita pikku raukkoja!" haen mutisi; "ei niille voinut mitään muutaakaan", ja haen kääntäen Mirandan puoleen.

Impi oli peräytynyt luolan suulta ja seisoi nyt kasvot punaisina tuijottaen haeneen vihasta saihkyvin silmin.

"Sinä raakalainen!" haen huudahti.

Taavi oli otaksunut, että tapuksesta syntyisi keskustelua. Mutta ei haen osannut juuri taeta odottaa. Haen sanoi puolestaan selviä sanat.

"Minä luulin sinua täysikasvuiseksi naiseksi; ja vaikka sinun ajatuksesi ovatkin tuntuneet niin kaukaa haetuilta, niin olen minä antanut niille paljon arvoa; ja ovat ne minuun vaikuttaneetkin. Mutta nyt minä huomaan, että oletkin vain tyhjä lapsi, joka ei viitsi ajatella. Luulitko sinä tosiaan, että nuo pienet rääsyt olisivat voineet elää ja pitää huolta itsestään?"

Taavi puhui kylmästi, uhmaten; ja haenen äänensä ään oli isänsä äänen saavy, joka lannisti neitosta. Ja Miranda lisaaksi haemmaesti. Haenen kasvonsa punastuivat vielä tummemmiksi, mutta haen loi alas silmänsä.

"Minä olisin vienyt ne kotiin ja kesyttänyt ne", vastasi haen vällä noyryästi.

Taavin jyrkkä ilme lauhtui.

"Sinä et millään olisi voinut niitä elättää. Ne olivat liian nuoret, pikkuista liian nuoret. Kas nyt, eihän niillä ole vielä silmiäkään. Ne olisivat kaesiisi kuolleet, Miranda, se on varma asia!"

"Mutta--kuinka sinä saatoit!" impi intti, ei enää vihalla, vaan kurkussa saaelin värahdys.

"Se oli juuri sama temppu, Miranda, jonka sinä teet kälöille niiden käersimyksen päätääksesi."

Miranda katsahti ylös äkkä, silmät suurina.

"Tiedätkö mitään, Taavi, sitä en ole koskaan ennen tullut ajatelleeksi", haen vastasi. "Minä en enää koskaan pyydä kälöjä, en koko elämässäni! Lähdetään pois tänne."

"Näetsen", alkoi Taavi, joka oli päätänyt kylvää Mirandan mieleen muutamia epäilyksen siemeniä haenen omien mielipiteittänsä oikeuteen nähden, "näetsen, Miranda, ei ole mahdollista olla aina elämässä johdonmukainen; mutta saatpa nähdä, että aina elämä tavalla tai

toisella saattaa sinut haepeaeen. En minae tahdo sillae sanoa, ettae sinae olet kauttaaltaan vaeaeaeessae, en toki. Kun olen tullut naekemaeen, kuinka sinae ymmaerraet metsaen elaeimiae ja kuinka ne ymmaertaevaet sinua, niin niiden tappaminen on alkanut minusta itsestaekin tuntua vaehaen toiselta kuin ennen. Mutta, Miranda, luonto on luonto eikae sillae pitkaelle paeaeese, jos sitae vastaan puskee. Katsoppas taetae, sinae kaeskit minua ampumaan ilveksen, koska se tappoi hirvaan vasikan. Mutta ei se tappanut sitae haeiyydestae eikae vain oman vatsansa taeyttaemiseksi--senhaen sinae tiedaet. Se tappoi naaraansakin tarpeiksi. Ilvekset eivaet ole niin rakennetut, ettae ne voisivat syoedae ruohoa. Ellei naarasilves olisi saanut tarvitsemaansa lihaa, niin penikat olisivat kuolleet naelkaeaeen. Sen taeytyy tappaa. Luonto on sille antanut taemaen lain, ja panttereille, ketuille, susille ja pesukarhuille ja portimoille samoin. Ja karhuille se on antanut saman lain, vaikk'ei niin ankaraa, ja ihmiselle niin ikaeaeen; naemae kaikki ovat siten rakennetut, ettae niiden tulee syoedae kaikenlaista ruokaa, lihaa muun mukana. Ja oikein elaeaeeseen ja ollakseen taeydesti sitae, mitae niiden on oltava, niiden kaikkien taeytyy joskus syoedae lihaa, sillae luonto ei paljon suvaitse sitae, ettae sen lakeja laiminlyoedaeaeen!"

"Olenhan minae terve", keskeytti Miranda kiihkaesti, ilmeisellae esimerkillae kumotakseen nuo puheet.

"Ehkaepae et ainiaan!" arveli siihen Taavi.

"No jos minae sairastun,--niin minae kuolen, ennenkuin syoen lihaa!" vaeitti impi kiihkaesti. "Mitae iloa on elaeaeestae, jollei se ole muuta kuin murhaa, murhaa ja murhaa, ja jos jokaisen edestae, joka jaeae eloon, monen taeytyy kuolla!"

Taavi pudisti paeaeetaeaeen jaerkeillen.

"Sitae, Miranda, ei vieläe kukaan ole voinut selvittaee. Minae olen ajatellut sitae koko joukon, ja lukenut myoes siitae koko joukon yksinaeisessae leirissaeni, enkae voi mitenkaeaeen sitae kaesittaee. Usein minusta on tuntunut siltae kuin ei koko elaeaeae olisi muuta kuin muutaman perhosen lepattelemista hautausmaalla. Mutta siitae huolimatta, ellemme liian paljon typeraesti haudo semmoisia asioita, joita emme voi ymmaertaee, niin meistae tuntuu hauskalta elaeae; ja minae, Miranda, ajattelen ettae taemae elaeaeae voisi olla ihanampi kuin ihaninkaan uni."

Haenen aeaeenessaeaeen oli, kun haen sanoi naemae viimeiset sanat, jotain joka sai Mirandan vaeraehaemaeaeen, mutta samalla kehotti haentae olemaan varuillaan.

"No niin", impi huudahti jyrkaesti, vaikk'ei asiaan kuuluvasti, "minae en enaeae koskaan pyydae kaloja."

Vastaus ei ollut juuri sen laatuinen, jota Taavi olisi kaivannut pikku hyoeekaeystaeaeen tukemaan, haen sen vuoksi nolostui ja antoi keskustelun raueta.

XVII LUKU.

Koskien pauhussa.

Vaehaeae ennen puoltapaeivaeae, sydaenkesaen helteen heikosti suotaessa aarniometsaenkin viileihin soliin ja haaleansinisen perhon siellae taeaeellae toverinsa keralla karkeloidessa kirkkaan varjon poikki ja metsaen hyvaenhajuisten tuoksujen levitessae ilmaan tavallista runsaampina, molemmat vaeltajat raukaisevan laemmoen muistutellesa pysahtyivaet puolista syoemaeaeen. Kaatuneen hemlokin rungolla, pienen, mutta melskeisen puron rannalla istuen he soeivaet vaatimattoman aterian, juustoa ja mustaa leipaeae, jota Kirsti oli pannut Taavin laukkuun. Lyhyt oli heidaen lepohetkensa, ja kun he jaelleen laehtivaet liikkeelle, niin Taavi sanoi:

"Taestae ei ole mailiakaan Isoon Haaraan. Gaben kanootti on kaetketty pensaihin aivan taemaen pienen puron suuhun. Eikoes se pidaa aika aeaentae?"

"Minae pidaen siitae aeaenestae", huudahti Miranda, astuen sukkelaan ja iloisesti, ikaeaenkuin joen kevyt sointuva soitto olisi haenen veriinsa mennyt.

"Niin, mutta Iso Haara on sentaen vaehaen isoaeaeenisempi", jatkoi Taavi. "Se on vaekevaeae vettae, koski kosken peraestae kaiken matkaa aina Gaben raivaukselle saakka. Ethaen vain pelkaeae, Miranda?"

Impi nauroi kauniin naurahduksensa, se oli sangen kimakka, mutta lyhyt, sointuva ja kumman haernaeevae. Haen kiihkomielin odotti koskenlaskua.

"Minae luotan siihen, Taavi, ettae sinae osaat kanoottia hoitaa", siinae kaikki, mitae haen sanoi. Haenen aeaenensa luottavaisuus vaikutti, ettae Taavi mielestaeaeen oli paeaessyt melkoista laehemmaeksi paeaemaeaeeraeaeensa. Haen ei uskaltanut puhua, ettei taemae ilo itseaensa ilmaisisi.

Vaehaen ajan kuluttua alkoi kuulua toista aeaentae, johon pienen puron kirkas ilakoiminen ei kuitenkaan hukkunut, eikae edes haemmentynyt, vaan esiintyi kirkkaana kuin jylhaeae taustaa vastaan. Se oli suurta, mutta lauhkeata, sykkivaee pauhua, joka naeytti kuuluvan samalla haavaa joka puolelta; ikaeaenkuin olisi heitae laehestynyt etaeisiae karjalaumojat ontolla maalla kulkien. Taavi katsahti Mirandaan, joka loi haeneen saeteilevaen ymmaerryksen katseen.

"Siellae on koski!" haen huudahti. "Laskemmeko tuon?"

Taavi nauroi.

"Emme tuota! Emme likimainkaan! Se on 'Metsaekarju', joka siellae

pauhaa, ja se on enemman putous kuin koski. Aivan sen alla on pyörrä ja suvanto, ja siitä me laehdemme kanoottiin."

Heidän jatkaessaan kulkuaan tuntui tuo suuri paisuva pauhu Mirandan mielestä täyttävään haenen sielunsa ja se vaikutti haennessa syvään vaikka hiljaisen kiihtymyksen. Mutta vaikka sen mahti nopeaan paisui, niin pysyi puron kevyt loiske kuitenkin selväksi, ikään kuin sen pinnalla uiden. Sitten metsän edessä päin ohetessa ja valkoisen päivänvalon sieltä vastatessa puron ääni yht'äkkiä tukehtui, kerrassaan hukkuu. Lauhkea laepitunkeva pauhu puhkesi yht'äkkiä vapisevaksi, rajuksi, taistelevaksi, räjähteleväksi jyrinäksi; ja metsästä ulos astuessaan heillä oli edessäkin mutkainen putousrinne pitkin pituuttaan. Valkoisina, keltaisina, ruskean vihertävänä aallot hyppelivät ja mukeltelivat nurin niskoin pitkin aerjyväeä rinnettä ja siellä täällä mustat kalliopaadet pistivät vedestä olkapäätänsä ja ainiaan harasivat hyökyjen voimaa vastaan.

Miranda seisoi taamaa näyn tenhoamana ja katseli, sillä aikaa kun Taavi pensaista veti ruskahattavan keltaisen koivuntuohi-kanootin ja työnsi sen vesille tyveneen, vaikka vaahtilaikkaiseen akanvirtaan, joka palasi rantaa pitkin vastavirtaan. Keulaan haen päni tiiviin risukimpun Mirandalle istuimeksi, toisen latuskan kimpun haenelle selkänojaksi, jottei poikkituki tekisi haenelle haittaa.

"Sinun on parempi istua matalalla, Miranda, eikä olla polvillasi", Taavi selitti, "sillä minun täytyy toisissa korvissa seisoa ja auttaa sauvoimella, ja sinun on vakavampi istua kuin olla polvillasi."

"Mutta minä melon paremmin polviltani", intti Miranda.

"Ei sinun tarvitse meloa", sanoi Taavi hieman tukeasti. "Sen verran ehkä vain, että joskus ulostat kalliosta, siinä kaikki. Virta ja minä pidämme huolen lopusta."

'Metsäkarjun' putous päätyi sangen laajaan ja syväseen lampeen, jonka suuret pohjaontelot lauhduttivat veden raivoa, niin että se jurona lähti matkaa jatkamaan. Taavi oli peräessä polvillan, mela kaadessa, pitkä valkoinen sauvo perästä pitkälle pistäen, niin että se oli joka hetki kaesillä. Muutamalla melan pistöksellä pieni venho kiiti syvään virran sileille purppuran ja meripihkan karvaisille pyönteille, joilla vaahtisiekaleita hitaasti kierteli. Muutaman minuutin kuluttua kierrettiin aekkijyrkkä kasvien kaartama kalliopolveke, jonka jälkeen virran viimeinenkin voima raukesi syväseen tilavaan kanavaan, koprun aerjyntä masentui äkkiä samaksi sykkiväksi jyrinäksi, jonka he olivat ensin kuulleet, ja kanootti, Taavin ääneti sille kyytiä antaessa, kiiti myönteemaahan tumman ruskeata lasipintaa. Mailin verta oli tähtä hiljaista vettä, ja taella vaelia Mirandan piti vaeltaemaetta saada meloa. Kalliot kohosivat suoraan virran kalvosta ja puut riippuivat alas niiden partaalta ja kesaakuun aurinko, jonka lämmän valotulva täytti vettä virtaavan kalliokaukalon, vielä suuresti kohensi sen jylhyyttä. Sitten kalliot alenivat ja veden rajaan vietti jyrkkä, rehevään kasvullisuuden peittämiä rinteitä ja edessä päin alkoi kuulua

paisuvaa temmeltaevaeae pauhua. Virta valveutui kanootin alla ja kiiti sukkelampaan eteenpäin. Kuohujen pauhu naeytti hyoekkaevaen vastavirtaa heitae vastaan. Virran kalvo alkoi kallistua matkan mukaan; silti kuitenkin murtumatta se jaerjestyi pitkiin nauhamaisiin poimuihin. Kaukana vesimaeen alla mellasti sitten vastassa ahnas poellyinen valkoinen vyoehyt lyhyitae hyoekyaaltoa, jotka kulkivat aivan uoman poikki.

"Parempi melomatta nyt, Miranda", sanoi Taavi tynellae aeaenellae, nousten hetkeksi seisomaan veden kulkua tutkiakseen kanootin sukkelaa luistaessa myllaekkaeae kohti. "Nyt on paljasta keskimatkaa aina Gaben moekille saakka. Eikae sitae kauaa viivytae taellae matkalla."

Lyhyen hetken kuluttua Miranda naeki lehvaeisten rantain ikaeaenkuin vastaan juoksevan ja aaltojen kiehuvan rintaman ikaeaenkuin heitae kohti karkaavan. Haen ei ollut vielae koskaan laskenut koskea; jaervellae vain haen oli opetellut kanoottia hoitamaan. Haen pidaetti henkeaeaen, mutta pysyi pelottomana myllertaevaen veden pauhatessa ja voihiessa haenen ympaerillaeaen. Sitten haenen verensae kiihtyi jaennityksesta; hermoja kimitti. Haenen teki mieli kirkaista ja meloa hurjasti ja umpimaehkaeaen. Mutta haen hillitsi kuitenkin mielensae. Ei liikahantakaan. Piti kiinni melasta, joka makasi joutilaana haenen edessaeaen, ja kaedellaeaen vain kiristi sen vartta, niin ettae rystaet valkenivat. Taavi ei virkkanut sanaakaan; ei mikaeaen ilmaissut haenen laesnaeoloaan, paitsi ettae kanootti ampui suoraan kuin nuoli ja iski varmasti kiinni suuriin hyoekyviin aaltoihin, niin ettae Miranda kyllae tiesi haenen teraesranteidensa sitae ohjaavan. Aekkiae pulpahti aivan keulan eteen saermaeinen musta kallio, jota vastaan vesi hurjasti rynnisti, suistuakseen murrettuna takaisin kahden puolen. Kanootti syoeksyi suoraan sen paealle ja Miranda pidaetti henkeaeaen.

"Pistae oikealta puolelta!" kaeski Taavi teraevaeaeaen. Miranda pisti terhakasti melallaan, pisti kerran--toisen--jo kolmannenkin,--ja viime tingassa kaeaentyen ja veden partaillaan solistessa kanootti hyvaessae turvassa kiiti ohi.

Miranda herkesi melomasta. Edessae oli jyrkempi rinne, mutta selvae uoma, aallot eivaet olleet korkeita, mutta lainehtivat sisaeaenpaen keskustaa kohti. Kanootti hyoekkaesi niiden keskelle, kellervaen viheriaein, sisaelmyksiaeaen myoeten vaahtujuumuisten hyoekyjen molemmilta puolilta sitae rutistaessa. Penkan juurella kihisi teraevaenaen ja auringonpaisteessa loistaen kolme suurta kaarevaa aaltoa, keskiuomassa paikallaan hyoekyen, taapaein kipertyvaet harjat ohuina ja saermaeisinae. Taavi laski suoraan niiden puhki. Ohuet harjat heittivaet nopean venhon niitae puhkoessa toinen toisensa jaelkeen kylmaet tyrskyt vasten Mirandan kasvoja, kastaen haenet ja syytaen kanoottiin suuren sangollisen vettae.

"Ohhoh!" hengaehi Miranda yllaetettynae ja ravisti hiuksiaan hurjasti nauraen.

Taemaen jaelkeen oli satakunta syltae tynempaeae vettae ja Taavi laski varovasti rantaan.

"Meidaen taeytyy mennae maihin ja tyhjentaee vene", haen sanoi. "Ei koko matkalla ole taemaen jaelkeen enaeae samanlaisia isoja aaltoja; eikae nyt enaeae nakkaa vettae Gabelle mentaeessae."

"Ei tee mitaeaeen, vaikka nakkaisikin!" huudahti Miranda innoissaan. "Se oli ihanaa, Taavi! Ja sinae laskit mainiosti!"

Taemae kiitos hieman haemmensi Taavia, eikae haen osannut osottaa tyytyvaeisyyttae sen johdosta muuta kuin tyhmaellae irstyksesellae, joka yhae oli haenen kasvoillaan haenen taas kaeaentaessaeen kanootin oikein paein ja tyoentaessaeen sen vesille. Se oli vielae paikallaan, kun Miranda asettui keulaan; ja kumma kyllae, tytoellae ei ollut mitaeaeen halua moittia haentae siitae.

Tuntikauden kesti vielae laskua ja se oli melkein yhtaeemittaista koskimatkaa, siellae taeaelle vain lyhempi kappale tyyntae vettae. Ei ollut ainoatakaan yhtae pitkaeae ja rajua koskea kuin ensimaainen; mutta kun kanootti lopulta hiljensi kulkuaan tullessaan sille suvannolle, joka kulki Gaben raivauksen kohdalla niityn halki, niin kauan kestaenyt jaennitys raukaksi Mirandaa. Haenestae tuntui, kuin olisikin se ollut haenen, eikae Taavin erehtymaetoen silmae ja pettaemaetoen ranne, joka kuljetti kanootin voitokkaasti aerjyvien uhkaavien hyrskyjen halki.

He laskivat maihin kukkaisen niityn rantaan ja Taavi kumosi kanootin ruohokkoon jalavan varjoon, jottei iltapaeivaen aurinko paeaesisi pihkaa saumoista sulattamaan. Gaben moekki oli kivenheiton paeaessae niitystae siksi korkealla maalla, ettae se oli kevaettulvilta turvassa. Se oli kalju, huonosti hoidettu paikka; kaikki tatar- ja perunamaat olivat vielae mustia kantoja taeynnaeaeen; ulkohuoneet hajoamaisillaan; moekin ympaeerillae ei koeynnoestae, ei pensasta. Miranda tunsi saeaelin pistoksen sitae katsellessaan. Heidaen moekkinsae oli kyllaekin autio, mutta sen autius oli korkeata, jylhaeae ja kirkasta; se naeytti pitaevaen seuraa taivaan taetien kanssa. Mutta taemaen paikan autius oli umpinaista laakso-autiutta, se oli vailla taivaanrantaa ja toivoa. Haen oli niin suruissaan, ettae melkein itki, naehdessaeeen sen kalpean vaimon alakuloisine silmineen, joka ilmestyi moekin oveen heille tervetuloa toivottamaan.

"Sary Ann, taemae nyt on Miranda, josta teille puhuin."

Molemmat naiset kaettelivaet toisiaan hieman ujosti rotunsa vaieteliaaseen tapaan, eikae kumpikaan puhunut sanaakaan.

"Kuinka Jimmyn laita on?" kysyi Taavi.

"Melkein kuin ennenkin, kiitos vaan huolestasi, Taavi", vastasi vaimo ja kulki vaesyneesti tupaan.

Akkunan vieressae istui matalalla tuolilla laiha, kalpea pikku poika, jonka pitkaet vaaleat hiukset valuivat hartioille ja joka haluttomasti leikki likaisella punaisen ja keltaisen kirjavalla tilkkunukella. Haen kohotti surulliset sinisilmaensae Mirandan kasvojen puoleen, kun taemae,

nopean hellyyden ja saaeelintunteen valtaamana, juoksi eteenpäin ja polvistui haentae syleillaakseen. Immen eloisuus ja haenen katseensa hellae kirkkaus paikalla suostuttivat lapsen. Haenen kuihtuneet pienet kasvonsa kirkastuivat. Haen kohotti lapsensuunsa suudeltavaksi. Miranda painoi haenen kellerväen paeaensae vienosti rintaansa vastaan ja sai toein tuskin estetyksi silmaensae kyyneltymaestae,--niin koskivat haeneen lempi ja saeaeli ja sydaemen aeityden kaiho.

"Se suostuu teihin, Miranda", sanoi vaimo hymyillen. Ja Taavi, jonka tunteet olivat aivan reunainsa yli kuohua, ei malttanut olla ylpeaenae huudahtamatta:

"Tahtoisinpa minae tietaeae, kuka ei haeneen suostuisi?"

Haen taellae hetkellae tunsu, ettae Miranda nyt oli paljasta ihmistae, eikae koskaan voisi kokonaan palata salaperaeiseen kaameaan eraemaahansa eikae pitaeae metsaen mykkaeae karvaista heimoa omaa laemmintae ihmissukuaan parempana. Haen kaivoi rohdot laukustaan; ja Jimmy otti laeaekeen Mirandan avuliaasta kaedestae, ikaeaenkuin se olisi ollut jumalten juomaa. Jimmyn aeiti katseli impeae peittelemaettoemaellae mielihyvaellae. Jos olisi ollut pelkoa, ettae Miranda jaeisi sinne pitemmaeksi aikaa, niin haenessae olisi heraennyt aedin kateutta; mutta naein ollen haen tunsu vain mitae suloisinta helpotusta, kun Jimmy naein sai olla muutaman tunnin muitten huomassa. Haen kuiskasi Taaville kuultavasti--tai oli vain kuiskaavinaan paremmin haernaetaekseen:

"Siitae tuleekin sinulle, Taavi Titus, hyvin naetti ja veikeae pikku vaimo, ja haen se osaa hoitaa lapsesi. Sinae olet onnen poika, ja minae vain toivon sinun ymmaertaevaen, kuinka onnellinen olet!"

Taavi parka. Se oli kuin sangollinen kylmaeae vettae vasten kasvoja. Hetken haenen teki mieli kuristaa ystaevaellinen, karkeasyinen, hyvaentahtoinen tyhmae vaimo, joka seisoi ja saeteili heitae molempia kohti kelmeaetae hyvaentahtoisuuttaan. Haen kirosi itseaeaen, kun ei ollut haentae varottanut, ettei Mirandaa sopinut haernaetae samalla tavalla kuin kylaen tyttoejae. Haen naeki Mirandan kasvojen lentaevaen punaisiksi korvia myoeten, vaikka haen koukistui Jimmyn yli, eikae ollut kuulevinaankaan; ja Taavi tiesi, ettae sillae samalla hetkellae haenen hyvae tyoensae tuhoutui. Muutamaan sekuntiin haen ei voinut sanoa mitaeaan ja hiljaisuus alkoi tuntua tuskastuttavalta. Sitten haen aenkoetti:

"Minae pelkaeaeen, Sary Ann, ettei minua odota semmoinen onni, vaikka minae halusta haenet ottais, sen taivas tietaeae. Miranda ei pidae minusta kovin paljoa."

Vaimo katsoi haeneen, ikaeaenkuin ei uskoisi.

"No mutta Herran nimessae, Taavi Titus, mitae haen sitten tekee taeaeellae kahden kesken sinun kanssasi?" haen huudahti ja vaesymys palasi taas lauseen lopulla haenen aeaeneensae. "Mene nyt jaerveen! Ethaen sinae tunne naisia ensinkaeaeen!"

Taemae oli jo liikaa Taaville, jonka vaisto oli kehittynyt erehtymaettoemaen hienoksi niinae pitkinae kuukausina, joiden kuluessa aarniupuut, suuret tuulet ja vakaat taehdet olivat olleet haenen ainoana seuranaan. Haenen omat kasvonsa kaevivaet nyt punaisiksi Mirandan vuoksi.

"Minae olisin teille, Sary Ann, kiitollinen, jos taemae asia saisi jaeaedae taehaen", haen sanoi tyynesti. Mutta haenen aeaenessaeen oli lujuus, jonka vaimo kaesitti.

"Te olette varmaan kumpikin puolikuolleena naelaestae", haen sanoi. "Minun taeytyy paikalla ruveta illallista hommaamaan." Ja haen laehti lieden luo ja taeytti kattilan.

Miranda ei sen jaelkeen illallisen aikana eikae lyhyen illan mittaan virkkanut Taaville sanaakaan. Haen puhui rouva Whittle jonkun verran ja hyvin ystaevaellisesti, kaunaa kantamatta; mutta pikku Jimmyyn kiintyi muuten haenen koko huomionsa. Ja haen saikin pitaae Jimmyn melkein omanaan, sillae rouva White sai Taavin seurakseen laehtiessaeen ulkoaskareille ja lypsaemaeen. Myoehemmin takkavalkean aeaeressae, jota pidettiin enemman hovin kuin laemmoen vuoksi, rouva White enimmaekseen keskusteli Taavin kanssa. Haen ei ollut taelle kiukuissaan saamastaan nuhteesta,--kantoi sen sijaan epaemaeeraeistae kaunaa Mirandaa vastaan, taemae kun muka oli siihen syynae. Rouva White alkoi aelytae, ettae Miranda oli toisenlainen kuin muut tytoet ja toisenlainen kuin haen itse oli tyttoenae ollut. Mirandan hienous ja herkkyys tuntuivat haenestae suorastaan loukkaavilta, vaikk'ei haen voinutkaan niiden laatua maeaeritellae. Haen aivan ylimalkaisesti sanoi, ettae tyttoe oli olevinaan; ja haen alkoi tuota pikaa arvella, ettae Taavin kaltainen pulska poika oli haenelle liian hyvae. Mutta siitae huolimatta vaimo oli oikeamielinen nainen omaan uupuneeseen vaerittoemaeen tapaansa; eikae haen voinut muuta kuin myoentaeae, ettae Mirandassa varmaan piili paljon, koska pikku Jimmy haeneen niin kiintyi--"sillae lapsi tuntee hyvaen sydaemen", kuten haen itsekseen arveli.

Matkamiehet laeksivaet seuraavana aamuna heti paeivaenkoiton jaelkeen paluumatkalle, Miranda vaivoin riistaeytyen irti pikku Jimmyn syleilystae ja jaettaen haenet epaetoivoisen itkun valtoihin. Miranda oli nyt Taavia kohtaan aivan kohtelias ja semmoinen kuin tavallisestikin, jopa siihen maeaeraeaeen, ettae kiltti, tylsae rouva White paeaetti kaiken taas olevan ennallaan. Mutta Taavi tunsu jaeaeetaevaen erotuksen; ja haen oli liian ylpeae ja ehkae sillae haavaa liian toivotonkin koettaakseen sitae sulattaa. Koskien nouseminen sauvomalla oli hidasta ja ankaraa tyoetae, Taavi teki ihmeitae taitavuudellaan ja voimallaan, mutta oli aivan aeaeneti. Haenen voimatyoensae eivaet jaeaeeneet Mirandalta huomaamatta, mutta impi paadutti sydaentaeen itsepintaisesti; sillae haepeaen tunne, jota haen ei ollut koskaan ennen kokenut, antoi nyt kiinteyttae haenen kiukulleen. Siitae huolimatta haenen kuitenkin taeytyi kaiken aikaa sykkivin sydaemin katsella taetae taistelua kohisevia koskia vastaan ja ihailta niiden hidasta jaerkahtaemaetoentae voittamista. Metsaen poikki astuttiin vaieten nyt kuten menomat kallakin; mutta kuinka erilailla nyt vaiettiin! Se vaietiolo ei nyt ollut tarkotuksesta saehkoeistae, vaan

kylmaeae, seinäellisen huoneen aeaenettoemyytaa. Ja metsaen henget naeyttivaet olevan hyvillaeen Taavin vastoinkaeymisestae, ne eivaet nyt sallineet mitaeen vaelikohtausta, ei mitaeen viihdykettae. Ne pitivaet kaiken metsaekansan piilossa, ne haeativaet metsaen pihoilta kaiken elaemaen ja merkityksen. Ja Taavin mieli synkistyi.

Saapuessaan takaisin raivaukselle vaehaeae ennen auringonlaskua he pysaehyivaet moekin ovelle. Taavi katsoi Mirandaa silmiin puoleksi moittien, puoleksi rukoillen. Kirstin aeaeni kuului moekin takaa vadelmapensaista rattoisasti haastellen Kroofille. Miranda ojensi kaetensae kylmaen avomielisesti ja loi Taaviin ilmeettoemaen vastakatseen.

"Se oli oikein hauska matka, Taavi, kiitos siitae", haen sanoi. "Aeidin loeydaet tuolta vadelmia poimimasta."

XVIII LUKU.

Vieraan tihutyoe.

Kaiken kesaeae ja alun syksyaekin Taavi aina parin viikon kuluttua kaevi raivion moekillae ja Miranda aina osotti haentae kohtaan samaa kylmaeae totunnaista kohteliaisuutta. Haen tunsi taikka ainakin luuli tuntevansa kiitollisuutta Gabe Whiten suorapuheista kelmeaetae vaimoa kohtaan, joka niin koempeloeillae kolauksilla oli haenet jaerkiinsae palauttanut juuri kun haen oli ollut vaehaellae uhrata vapautensa ja yksiloellisyytensae miehelle--voimalliselle miehelle, joka olisi haenet itseensae yhdyttaenyt. Kiihkeaeliae innolla haen jaelleen etsi piilevaen kansan seuraa, aarnimetsaen salaisuutta ja ihmeitae. Kun se oli inhimillinen rakkaus, jota haen paraillaan tukahutti, ja kun haen samalla sydaemessaeen tunsi kalvavaa ihmisyuden kaipausta, vaikk'ei sitae itsekaeaeen tiennyt, niin tuli Kirstin osaksi semmoinen mielenosotuksellinen helluus jommoista tyttoe ei ollut koskaan ennen osottanut. Se miellytti Kirstiae ja haen vastasi siihen sydaemestaeen tyyneen voimalliseen tapaansa; mutta haen aelysi, mikae sen pohjalla piili ja hymyili ajatuksiensa piilosopissa itsekseen, uskaltamatta aavistustaan edes varmaksi ajatella, koska haen pelkaesi immen vaistomaisesti sen silloin tajuavan. Haen piti Taavia suuressa arvossa, vaikk'ei sitae Mirandalle koskaan sanonut; ja haen rohkaisi vakaasti alakuloista kosijaa yhtae mittaa vakuuttaen: "Kaikki kaey hyvin, Taavi. Aelae sureksi, vaan odota, kunnes aika tulee." Ja Taavi sen mukaan odotti aikaansa tyynena, vakaana ja kiireettoemaena; ja jos haen sureksikin, niin koetti haen ainakin kaikin tavoin olla sitae naeyttaemaettae.

Kirsti oli siis Taavin liittolainen, mutta kaikki metsaen asukkaat olivat haenen leppymaettoemiae vastustajiaan; sillae niin laehelle Mirandaa ei metsaen kansa ollut vielae koskaan tullut sillae ajalla, jonka haen oli viljellyt sen puolisalaista tuttavuutta. Kroof oli

melkein aina haenen seurassaan, jos suinkin vielä entistäkin uskollisempaan ja paljon ovelampaan Mirandan puhetta ymmärtäessään. Ja Kroofin penikka, erinomaisen hyvään näköinen ja kauniisti kehittynyt eläin, oli melkein yhtä uskollinen kuin emo. Kun naama molemmat joskus harvoin olivat poissa omilla retkillänsä, jotka Kroof huomasi tarpeelliseksi penikan lihasten harjoittamiseksi, niin silloin ketut alkoivat seurata Mirandaa, juosten kuin koirat haenen kintereillänsä; ja eräessään painostavana iltapäivänsä, kun haen oli nukahtanut maennynneulasten peittäemälleen rinteelle, tuli se sama suuri pantteri, jonka kynsistä haen oli Taavin pelastanut, ja laiskasti tallusteli ja kaevi haenen viereensä maata. Miranda heräsi sen kovaa kehruessaan aivan haenen korvanjuurensa. Pantteri kehruessaan vielä kovemmin, kun haen hiljaa kynsi sen leuanalustaa. Mirandan täydytti omituinen innostus, kun haen huomasi vaikutuksensa metsän eläimiin yhtä kasvavan ja laajenevan. Ei mikään, niin haen lupasi, saisi milloinkaan viekotella haentä pois näistä kirkkaista varjoista, tästä väkinevästä kansasta, jota haen hallitsi kaadella ja silmailla ja tästä salaperäisestä eläimestä, jonka ainoastaan haen saattoi tuntea. Kun vanha Taavi, johon haen oli lämpimästi kiintynyt, tähtien aikaan yhtä harvemmin kaevi raivolla, niin Miranda pyrki haentä karttamaan ikään kuin pelaettaen, että haen heikentäisi tähtä pöytästä; ja itsepäntäisesti haen oli ajattelematta pikku Jimmyn kalpeita kasvoja ja lapsen suuta, sillä se ajatus oli vaarallisin kaikista. Ja tästä seurasi, että kun lokakuu tuli ja koko metsä kaikkialla oli täynnä varisevien lehtien äänentoenta eläimä ja sinisen taivaankannen valo alkoi tutkia paikkoja, jotka olivat olleet silta suljetut kaiken kesänsä, niin Miranda mielestään oli sangen varma pöytätokeksessään; ja Taavin oli nyt taisteltava, ettei haenen sydämensä epätoivo päätäsi kasvoin kovin selvään kuvastumaan.

Sen lokakuun lopulla Taavi metsästysretkellään tuli kulkeneeksi samalle avoimelle kalliopaikalle, jossa haen oli kesäkuussa Mirandan kanssa tavannut ilveksen. Haen parillaan etsi Kirstille verestä lihaa, mutta riistaa ei ollut näkynyt sinä päivän ensinkään. Juuri kun haen jonkinlaisen koti-ikävänsä haikaudella tunsu taama paikan, jossa haen ja Miranda olivat näyttäneet lyhyen hetken olevan keskenään niin täydelleen sopuinnussa--kuinka kauan siitä oli ja kuinka uskomattomalla koko tapaus haenestä nyt tuntui!--niin haenen erämiehen silmänsä keksi näyn, joka sai rihlan viipymättä poskelle läntäessään. Aivan aukion reunalla seiso karhunpenikka ja ahneesti riipi täpöytästä varsista mustikoita ja moerahteli tyytyväisenä kun siitä oli niin paljon ja ne olivat niin hyviä.

"Karhunpaisti onkin", Taavi ajatteli, "Kirstille mitä parasta. Näyttäessä rupeavan vähtäen väsymään sarvaan lihaan!"

Haen tähtäsi kiirettä, rihla paukahti tähtänsä läiskähtäen, ja soma karhunpenikka suistui suulleen ja mukelsi nurin läpi aivojen ammuttuna. Taavi meni sen luo. Se oli paikalla kuollut--niin silmänsä näkönsä ja tuskatta, että puoliavoin suu vielä oli täynnä marjoja ja pieniä tummanvihreitä lehtia. Taavi tunnusteli sen pehmeitä ja kiiltevänsä mustaa karvaa.

"Olipa siinae kaunis karhun alku", haen mutisi melkein katumapaeeallae.
"Oli kai vaehaen ilkeaeetae tehdae sinusta noin aekkiloppua, kun sinun oli siinae yksinaesi niin lysti olla."

Mutta Taavi ei ollut se mies, joka antoi turhalle hemmottelulle mielessaeeen sijaa. Haen viipymaettae nylki saaliin ja kaetki nahkan huolellisesti, latoen sen paeaeelle kasan isoja kiviae, palatakseen ottamaan sen niin pian kuin aika salli. Haen oli nyt matkalla raivaukselle, eikae voinut ottaa matkaansa veristae nahkaa, joka olisi lopullisesti tuominnut haenet Mirandan silmissae; mutta nahka oli liian kaunis jaeaeadaekseen kettujen ja ahmain saaliiksi. Kun se oli varmassa tallessa, niin haen leikkasi penikasta mureimmat palat, kaeaeri ne koivun tuoheen ja nakkasi kantamuksen selkaeaensae, laehtien sitten raivausta kohti harppaamaan. Haenen mielessaeeen oli, ettae Kirstin vielae sinae iltana piti saada karhunpaistia.

Vaehaen sen jaelkeen kuin haen oli laehtenyt kallioaukiolta, jolla punainen raato rumasti irsti paeivaen paisteelle, ilmestyi pimenneista toinen karhu verkkiaan tallustellen. Se oli suunnattoman suuri, karva ruosteen ruskahtava, harmaita karvoja kuonon ympaerillae. Se pysaehtyi ympaerilleen katsellakseen. Samassa sen ruumis jaeystyi ja sitten se rytinaellae hyoeikkaesi mustikkapensaitten kautta kohti sitae paikkaa, missae kamala raato venyi verissaeeen. Karhu kulki sen ympaeri kahdesti, kuono ilmassa ja taas maatakin sivuten. Sitten se poistui siitae hitaasti takaperin alamaekeen, tuijottaen siihen silmillaeen ikaeaenkuin odottaen, ettae se nousisi yloes ja seuraisi haentae. Metsaen reunalla se sukkelaan pyoerii ympaeri ja laehti vihaista laukkaa seuraamaan Taavin jaelkiae.

Se oli vanha Kroof; ja Taavi oli tappanut sen penikan.

Se hyoeikkaesi hurjasti haenen peraessaeen, kamala verikosto mielessaeen, mutta niin sukkela teki Taavikin matkaa, ettae kului melkein tunti, ennenkuin kontion teraevae vaisto ilmaisi, ettae vihamies oli laehellae. Raivo ei sitae sokaissut. Se hiljensi kulkuaan ja astui pehmein askelin; ja pian se naeki saaliinsa, joka oli jonkun matkaa edellae, nopeaan harpaten metsaen ruskeavarjoisia kujia.

Ei koko metsaessae ollut toista yhtae viekasta karhua kuin Kroof; ja Kroof tiesi, etteivaet koko sen hirmuinen voima ja raivo riittaeneet asestettua metsaemietae vastaan. Se odotti edullisempaa hetkeae. Hiljaa kuin portimo tai minkki se valtavasta koostaan huolimatta seurasi jaelkiae. Nuori Taavi ei kaikesta eraemietaidostaan, valppaista aistimistaan eikae vaistoistaan huolimatta aavistanutkaan sitae kostajaa, joka saaelimaettoemaenaee seurasi kuin koira haenen kintereillaeeen. Taavi piti semmoista kiirettae, ettae hiukset syksyn viileydestae huolimatta maerkinae takertuivat otsaan. Kun haen saapui purolle, joka alkoi moekin laehteestae, niin haen arveli peseytyvaensae, ennenkuin laehtisi vieraihin. Haen nakkasi myttynsae ison hemlokin alle, heitti maahan lakkinsa, vyoensae, paitansa ja laski niiden viereen ladatun pyssynsae. Sitten haen, vyoetaeisiaeen myoeten alasti, poikkesi parikymmentae askelta syrjaeeen joen muodostamalle somalle allikolle ja kyykistyi sitten polvilleen, huuhtoakseen itsensae kunnollisesti.

Kroofin pienet silmaet kiiluivat punottaen. Nyt oli hetki tullut.

Se hiipi laehemmaeksi, pitaaen hemlokin runkoa itsensae ja vihamiehensae vaelillae, kunnes tuli tavarain luo, jotka Taavi oli heittaenyt puun juurelle. Se nuuski haenen kokoon kaeaerittyae myttyaeen ja kaeaensi sen nurin kaemmenellaeen. Sitten se raivosta ja tuskasta lyhyeen rohkaisten syoeksyi penikkansa murhaajan kimppuun.

Taemae vihainen roehkaeisy oli Taavin saama ensimaeinen varotus uhkaavasta vaarasta. Haen katsahti sukkelaan yloes, paeae ja olkapaeaeet vettae valuvina. Tunsi Kroofin. Ei siinae ollut valitsemiseen aikaa. Valtava kontio oli haenet tavottamaisillaan, mutta samalla hetkellae haen oivalsi koko murhetapauksenkin. Haenen sydaentaeen kouristi. Allikon toisella puolella oli juuri haenen kohdallaan suuri pyoekki, ei sen kauempana, kuin ettae siihen melkein ulotti kaedellaeen. Yhdellae hyppaeyksellae haen saavutti sen. Seuraavalla haen sai kiinni oksasta ja keikautti itsensae ilmaan juuri ja juuri vaelttaen Kroofin kostavan kaemmenen iskun.

Haen nousi puuhun ketteraesti ja etsi oksaa, jota pitkin paeaesisi toiseen puuhun ja sen kautta alas maahan pyssyn luo; ja Kroof, hetkisen epaeroeityaeen, kiipesi haenen peraessaeen. Mutta Taavi ei loeytaenyt, mitae etsi. Vaehaen oli tosin aarniometsaessae puita, joiden ylimmaet oksat eivaet sotkeutuneet laehimmaen naapurin oksiin, mutta kun ihminen luonnostaan kammoo uintia semmoisessa vedessae, jota ei suoranainen auringonpaiste raitistuta ja elvytae, oli Taavikin sen vuoksi valinnut paikan, jossa puut olivat hajallaan niin ettae taivaan sini kuvastui veteen. Haen kiipesi seitsemaen kahdeksan syltae korkealle maasta, ennenkuin loeysi oksan, joka tarjosi vaehaenkaeaeen toivoa. Haen laehti sitae kulkemaan, tukien ruumistaan hennommalla oksalla, joka oli haenen paeaensae paeaellae. Kulkien oksaa pitkin niin kauas kuin se kesti, haen huomasi asemansa tuiki toivottomaksi. Haen ei olisi voinut, vaikka olisi kuinka taitavasti itseaeen heiluttanut ja vaikka onni olisi ollut kuinkakin hyvae, tavottaa laehimmaen puun laehintae oksaa. Haen kaeaentyi takaisin, mutta Kroof oli jo oksan juuressa. Se iski kyntensae oksaan; ryoemi haentae kohti hitaasti, armotta; se oli saanut ahdistetuksi vihamiehensae ansaan.

Taavi seisoi jaennitettynae ja liikkumatta, odottaen kontiota. Haenen kasvonsa olivat kalpeat, suu tiukkana. Haen tiesi, ettae kaiken ihmislaskun mukaan haenen hetkensae luultavasti oli tullut; mutta haen aikoi tehdae, mitae tehdae saattoi. Syvaellae haenen allaan, haenen ja maanpinnan muodostavan kallion ja sammalen vaelillae (haen katsoi alas siihen, myoehaaisen auringonvalon haeikaeisemaenaen) oli vankka hemlokin oksa. Haen aikoi pudottaa itsensae viime tingassa; ja taemae oksa--haen aikoi tarrata siihen kiinni--ehkae pysaeyttaeisi haenen putoomisensa, ainakin ehkaeisisi sitae! Se oli hatara toivo, mutta se oli ainoa toivo. Haen ei pelosta vavissut, mutta haen tunsi murhetta ja pettymystae toiveidensa saadessa taemmoeisen lopun; ja kohtalon murhaava iva tuntui katkeralta. Oksa taipui alemmaksi ja alemmaksi Kroofin mahtavan painon laehestyessae. Paeaellimaeinen oksa, joka oli liian heikko yksin kestaekseen haenen painonsa, tuki haentae vielae. Haen piti paeaensae

pystyssae, uhmaten kuolemaa.

Sattui niin, ettae Miranda, joka oli laehettyvillae, oli kuullut Kroofin karjauksen, jonka se paeaesti hyoeaetessaeen Taavin kimppuun. Sen vihainen aeaenensaevy oli saanut haenet haemmaestyneenae ja pahaa pelaeten paikalle rientaemaeen. Haen tunsi Taavin rihlan ja metsaestysmekon hemlokkipuun juurella ja kauhean pelon valtaamana haenen sydaemensae suli. Sitten haen naeki Taavin korkealla pyoekissae, paljaat olkapaeet hohtaen ruskeitten lehtien seasta. Haen naeki Kroofin, joka nyt oli vain kolmen jalan paeaessae saaliistaan. Haen naeki vihan, joka puhui pedon silmistae ja avoimesta suusta.

"Kroof!" haen huuti vihaisella kaeskevaellae aeaenellae; mutta Kroof ei huolinut siitae enempaee, kuin jos se olisi ollut tuulen kuiskaus. "Kroof! Kroof!" haen uudelleen huuti rukoilevan ahdistuksen, kouristavan kauhun valtaamana, kun julma elaein ryoemi yhae edemmae. Taavi ei kaeaentaenyt paeaetaeaeen, vaan huuti alas levollisella aeaenellae: "Se ei sinusta vaelitae taellae kerralla, Miranda. Eikoe taessae liene laehtoe kaesissae, ei sille mahda mitaeen!"

Mutta Mirandan kasvot aekkieae kuin kivettyivaet. Haen hairasi maasta rihlan. "Pidae varasi!" haen huuti ja tarkkaan ja varmallae kaedellae taehdaeten veti ensin toista ja sitten toista liipasinta niin peraekkaein, ettae molemmat paukaukset melkein sulivat yhteen. Sitten haen pudotti aseensa ja seiso i ja hurjasti tuijotti.

Karhun ruumis nytki hetken kouristuksentapaisesti, naeytti sitten lyyhistryvaen oksalle kokoon, pitaeen siitae kiinni. Seuraavassa silmaenraepaeyksessae se hitaasti vieraehi pois ja putosi alas pehmeaenae suunnattomana myttyna. Huokaisevalla jyraehdyksellae se tapasi maan. Miranda paeaesti matalan huudahduksen aeaenen kuullessaan, kaeaentyi pois ja nojasi hemlokin runkoa vastaan. Kaeaensi kasvonsa puuta kohti ja kaetki ne kaesivartensa taipseeseen.

Taavi tiesi nyt, ettae kaikki, mitae haen oli toivonut, oli nyt haenen. Mutta ensimaaisen huumaaavan, tukahuttavan riemun sykaehdyksen jaelkeen haenen sydaemensae paisui saeaelistae impeae kohtaan, saeaelistae ja pohjattomasta hellyydestae. Haen kiipesi alas pakopaikastaan, puki paeaelleen metsaestysmekkonsa ja vyoensae, katsoi uteliaana tyhjajaeae rihlaa, joka makasi sammalella ja potkaisi koeytetyn lihamytyyn pensaikkoon. Sitten haen meni ja seisautui aivan Mirandan viereen.

Lyhyen hetken jaelkeen haen laski kaesivartensa immen olkapaeille ja kosketti haentae isolla kaedellaeen, kevyesti mutta varmasti. "Sinae ihmeteltaevae Miranda", haen sanoi, "jaelleen olet lahjoittanut minulle elaemaeni! Mutta minae en kiitae sinua, ennenkuin kuulen, mitae aiot minun tehdae. Elaemaeni on ollut kokonaan sinun siitae hetkestae, jolloin ensi kerran naein sinut taesykasvuisena naisena. Mitae aiot tehdae elaemaelle, jonka olet pelastanut, Miranda?"

Haen puserti immen olkapaeetae lujemmin sydaentaensae vastaan ja kumartui haenen ylitseen, uskaltamatta kuitenkaan juuri suudellakaan pronssinvaeristae tummaa tukkaa, jolle haen hengitti. Impi aekkieae

nyyhkyttaeen kaeaentyi ympaeri, tarttui haeneen kiinni ja kaetki kasvonsa haenen rintaansa vastaan. "Voi Taavi!" haen huudahti surkealla aeaenellae, "vie aeiti ja minut pois taestae paikasta; minae en tahdo enaeae elaeae raiviolla. Sinae olet surmanut sen vanhan elaemaen, jota minae rakastin," Ja haen puhkesi myrskyiseen itkuun.

Taavi odotti, kunnes haen oli tyyntynyt. Sitten haen sanoi: "Jos minae olen sinun elaemaesi muuttanut, Miranda, niin olet sinaekin hiukan muuttanut minun elaemaeeni. Minae en enaeae metsaestae, enkae viritae ansoja, rakkaani, eikae metsaen elaeinten enaeae tarvitse olla huolissaan minun tahteni. Me myoemme moekin ja laehdemme alas Meramichiin, jossa minae voin saada hyvaen toimen metsaenlukijana. Siihen minae olen ensimaesiae. Ja minae luulen--voi, minae rakastan sinua ja minae luulen voivani tehdae sinut onnelliseksi, sinae ihmeteltaevae Miranda."

Impi kuuli haenen puheensa loppuun saakka ja vapautui sitten hiljaa haenen syleilystaeen. "Mene kertomaan aeidille, mitae olen tehnyt, Taavi", haen sanoi vakavalla aeaenellae, "ja jaetae minut taenne hetkeksi kahden kesken Kroofin kanssa."

Mirandan palattua moekille Kirsti ja Taavi illalla laehtivaet lapioiden ja lyhdyn keralla allikolle pyoekin luo. Missae kiviperaeisestae maasta loeytyi pehmeampaeae kohtaa, siihen he kaivoivat haudan; ja he hautasivat vanhan Kroofin syvaelle maan poveen, etteivaet ahman kynnet paeaessee sen rauhaa haeiritsemaeen, eikae kevaetauringon lumous sitae unesta heraatmaeaeen.

End of Project Gutenberg's Aarniometsan sydan, by Charles G. D. Roberts

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK AARNIOMETSAN SYDAN ***

This file should be named 7aarn10.txt or 7aarn10.zip
Corrected EDITIONS of our eBooks get a new NUMBER, 7aarn11.txt
VERSIONS based on separate sources get new LETTER, 7aarn10a.txt

Produced by David Starner, V-M Osterman, Robert Connal and the Online Distributed Proofreading Team.

Project Gutenberg eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as Public Domain in the US unless a copyright notice is included. Thus, we usually do not keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

We are now trying to release all our eBooks one year in advance of the official release dates, leaving time for better editing. Please be encouraged to tell us about any error or corrections, even years after the official publication date.

Please note neither this listing nor its contents are final til midnight of the last day of the month of any such announcement. The official release date of all Project Gutenberg eBooks is at Midnight, Central Time, of the last day of the stated month. A preliminary version may often be posted for suggestion, comment and editing by those who wish to do so.

Most people start at our Web sites at:

<http://gutenberg.net> or

<http://promo.net/pg>

These Web sites include award-winning information about Project Gutenberg, including how to donate, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter (free!).

Those of you who want to download any eBook before announcement can get to them as follows, and just download by date. This is also a good way to get them instantly upon announcement, as the indexes our cataloguers produce obviously take a while after an announcement goes out in the Project Gutenberg Newsletter.

<http://www.ibiblio.org/gutenberg/etext03> or

<ftp://ftp.ibiblio.org/pub/docs/books/gutenberg/etext03>

Or /etext02, 01, 00, 99, 98, 97, 96, 95, 94, 93, 92, 91 or 90

Just search by the first five letters of the filename you want, as it appears in our Newsletters.

Information about Project Gutenberg (one page)

We produce about two million dollars for each hour we work. The time it takes us, a rather conservative estimate, is fifty hours to get any eBook selected, entered, proofread, edited, copyright searched and analyzed, the copyright letters written, etc. Our projected audience is one hundred million readers. If the value per text is nominally estimated at one dollar then we produce \$2 million dollars per hour in 2002 as we release over 100 new text files per month: 1240 more eBooks in 2001 for a total of 4000+ We are already on our way to trying for 2000 more eBooks in 2002 If they reach just 1-2% of the world's population then the total will reach over half a trillion eBooks given away by year's end.

The Goal of Project Gutenberg is to Give Away 1 Trillion eBooks! This is ten thousand titles each to one hundred million readers, which is only about 4% of the present number of computer users.

Here is the briefest record of our progress (* means estimated):

eBooks Year Month

1 1971 July
10 1991 January
100 1994 January
1000 1997 August
1500 1998 October
2000 1999 December
2500 2000 December
3000 2001 November
4000 2001 October/November
6000 2002 December*
9000 2003 November*
10000 2004 January*

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation has been created to secure a future for Project Gutenberg into the next millennium.

We need your donations more than ever!

As of February, 2002, contributions are being solicited from people and organizations in: Alabama, Alaska, Arkansas, Connecticut, Delaware, District of Columbia, Florida, Georgia, Hawaii, Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Kentucky, Louisiana, Maine, Massachusetts, Michigan, Mississippi, Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New Mexico, New York, North Carolina, Ohio, Oklahoma, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, South Carolina, South Dakota, Tennessee, Texas, Utah, Vermont, Virginia, Washington, West Virginia, Wisconsin, and Wyoming.

We have filed in all 50 states now, but these are the only ones that have responded.

As the requirements for other states are met, additions to this list will be made and fund raising will begin in the additional states. Please feel free to ask to check the status of your state.

In answer to various questions we have received on this:

We are constantly working on finishing the paperwork to legally request donations in all 50 states. If your state is not listed and you would like to know if we have added it since the list you have, just ask.

While we cannot solicit donations from people in states where we are not yet registered, we know of no prohibition against accepting donations from donors in these states who approach us with an offer to donate.

International donations are accepted, but we don't know ANYTHING about how to make them tax-deductible, or even if they CAN be made deductible, and don't have the staff to handle it even if there are ways.

Donations by check or money order may be sent to:

Project Gutenberg Literary Archive Foundation
PMB 113
1739 University Ave.
Oxford, MS 38655-4109

Contact us if you want to arrange for a wire transfer or payment method other than by check or money order.

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation has been approved by the US Internal Revenue Service as a 501(c)(3) organization with EIN [Employee Identification Number] 64-622154. Donations are tax-deductible to the maximum extent permitted by law. As fund-raising requirements for other states are met, additions to this list will be made and fund-raising will begin in the additional states.

We need your donations more than ever!

You can get up to date donation information online at:

<http://www.gutenberg.net/donation.html>

***

If you can't reach Project Gutenberg,
you can always email directly to:

Michael S. Hart <hart@pobox.com>

Prof. Hart will answer or forward your message.

We would prefer to send you information by email.

The Legal Small Print

(Three Pages)

START**THE SMALL PRINT!**FOR PUBLIC DOMAIN EBOOKS**START

Why is this "Small Print!" statement here? You know: lawyers. They tell us you might sue us if there is something wrong with your copy of this eBook, even if you got it for free from someone other than us, and even if what's wrong is not our fault. So, among other things, this "Small Print!" statement disclaims most of our liability to you. It also tells you how you may distribute copies of this eBook if you want to.

BEFORE! YOU USE OR READ THIS EBOOK

By using or reading any part of this PROJECT GUTENBERG-tm eBook, you indicate that you understand, agree to and accept

this "Small Print!" statement. If you do not, you can receive a refund of the money (if any) you paid for this eBook by sending a request within 30 days of receiving it to the person you got it from. If you received this eBook on a physical medium (such as a disk), you must return it with your request.

ABOUT PROJECT GUTENBERG-TM EBOOKS

This PROJECT GUTENBERG-tm eBook, like most PROJECT GUTENBERG-tm eBooks, is a "public domain" work distributed by Professor Michael S. Hart through the Project Gutenberg Association (the "Project").

Among other things, this means that no one owns a United States copyright on or for this work, so the Project (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth below, apply if you wish to copy and distribute this eBook under the "PROJECT GUTENBERG" trademark.

Please do not use the "PROJECT GUTENBERG" trademark to market any commercial products without permission.

To create these eBooks, the Project expends considerable efforts to identify, transcribe and proofread public domain works. Despite these efforts, the Project's eBooks and any medium they may be on may contain "Defects". Among other things, Defects may take the form of incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other eBook medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

LIMITED WARRANTY; DISCLAIMER OF DAMAGES

But for the "Right of Replacement or Refund" described below, [1] Michael Hart and the Foundation (and any other party you may receive this eBook from as a PROJECT GUTENBERG-tm eBook) disclaims all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees, and [2] YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE OR UNDER STRICT LIABILITY, OR FOR BREACH OF WARRANTY OR CONTRACT, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES, EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGES.

If you discover a Defect in this eBook within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending an explanatory note within that time to the person you received it from. If you received it on a physical medium, you must return it with your note, and such person may choose to alternatively give you a replacement copy. If you received it electronically, such person may choose to alternatively give you a second opportunity to receive it electronically.

THIS EBOOK IS OTHERWISE PROVIDED TO YOU "AS-IS". NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, ARE MADE TO YOU AS

TO THE EBOOK OR ANY MEDIUM IT MAY BE ON, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE.

Some states do not allow disclaimers of implied warranties or the exclusion or limitation of consequential damages, so the above disclaimers and exclusions may not apply to you, and you may have other legal rights.

INDEMNITY

You will indemnify and hold Michael Hart, the Foundation, and its trustees and agents, and any volunteers associated with the production and distribution of Project Gutenberg-tm texts harmless, from all liability, cost and expense, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following that you do or cause: [1] distribution of this eBook, [2] alteration, modification, or addition to the eBook, or [3] any Defect.

DISTRIBUTION UNDER "PROJECT GUTENBERG-tm"

You may distribute copies of this eBook electronically, or by disk, book or any other medium if you either delete this "Small Print!" and all other references to Project Gutenberg, or:

[1] Only give exact copies of it. Among other things, this requires that you do not remove, alter or modify the eBook or this "small print!" statement. You may however, if you wish, distribute this eBook in machine readable binary, compressed, mark-up, or proprietary form, including any form resulting from conversion by word processing or hypertext software, but only so long as *EITHER*:

[*] The eBook, when displayed, is clearly readable, and does *not* contain characters other than those intended by the author of the work, although tilde (~), asterisk (*) and underline (_) characters may be used to convey punctuation intended by the author, and additional characters may be used to indicate hypertext links; OR

[*] The eBook may be readily converted by the reader at no expense into plain ASCII, EBCDIC or equivalent form by the program that displays the eBook (as is the case, for instance, with most word processors); OR

[*] You provide, or agree to also provide on request at no additional cost, fee or expense, a copy of the eBook in its original plain ASCII form (or in EBCDIC or other equivalent proprietary form).

[2] Honor the eBook refund and replacement provisions of this "Small Print!" statement.

[3] Pay a trademark license fee to the Foundation of 20% of the gross profits you derive calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. If you don't derive profits, no royalty is due. Royalties are payable to "Project Gutenberg Literary Archive Foundation" the 60 days following each date you prepare (or were legally required to prepare) your annual (or equivalent periodic) tax return. Please contact us beforehand to let us know your plans and to work out the details.

WHAT IF YOU *WANT* TO SEND MONEY EVEN IF YOU DON'T HAVE TO?

Project Gutenberg is dedicated to increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine readable form.

The Project gratefully accepts contributions of money, time, public domain materials, or royalty free copyright licenses. Money should be paid to the:
"Project Gutenberg Literary Archive Foundation."

If you are interested in contributing scanning equipment or software or other items, please contact Michael Hart at:
hart@pobox.com

[Portions of this eBook's header and trailer may be reprinted only when distributed free of all fees. Copyright (C) 2001, 2002 by Michael S. Hart. Project Gutenberg is a TradeMark and may not be used in any sales of Project Gutenberg eBooks or other materials be they hardware or software or any other related product without express permission.]

*END THE SMALL PRINT! FOR PUBLIC DOMAIN EBOOKS*Ver.02/11/02*END*

sion.]

*END THE SMALL PRINT! FOR PUBLIC DOMAIN EBOOKS*Ver.02/11/02*END*

works. Despite these efforts, the Project's eBooks and any medium they may be on may contain "Defects". Among other things, Defects may take the form of incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged

disk or other eBook medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

LIMITED WARRANTY; DISCLAIMER OF DAMAGES

But for the "Right of Replacement or Refund" described below,

[1] Michael Hart and the Foundation (and any other party you may receive this eBook from as a PROJECT GUTENBERG-tm eBook) disclaims all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees, and [2] YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE OR UNDER STRICT LIABILITY, OR FOR BREACH OF WARRANTY OR CONTRACT, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES, EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGES.

If you discover a Defect in this eBook within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending an explanatory note within that time to the person you received it from. If you received it on a physical medium, you must return it with your note, and such person may choose to alternatively give you a replacement copy. If you received it electronically, such person may choose to alternatively give you a second opportunity to receive it electronically.

THIS EBOOK IS OTHERWISE PROVIDED TO YOU "AS-IS". NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, ARE MADE TO YOU AS

TO THE EBOOK OR ANY MEDIUM IT MAY BE ON, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE.

Some states do not allow disclaimers of implied warranties or the exclusion or limitation of consequential damages, so the above disclaimers and exclusions may not apply to you, and you may have other legal rights.

INDEMNITY

You will indemnify and hold Michael Hart, the Foundation, and its trustees and agen